

Η Φωνή της Ορεινής Πατρίδας

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΕΤΟΣ 7^ο
 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 38 • ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΓΕ - ΓΓΕ 2006
 «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ»

Ερχόμαστε από μακριά και πάμε μακριά...

Ένα σημαντικό θέμα φέρνει στη δημοσιότητα η εφημερίδα «Αετός Ασπροποτάμου» (αριθμός φύλλου 7, Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2009) το οποίο αναφέρεται σε αρχαιολογικά ευρήματα στον Αετό (κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους). Η εφημερίδα δημοσιεύει φωτογραφίες αυτών των ευρημάτων καθώς και το πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής τους από την ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Τα σενάρια για αρχαίο χωριό στον Αετό υπάρχουν εδώ και πολλά χρόνια. Όλοι ακούγαμε από τους παλιότερους ιστορίες. Ότι δηλαδή το χωριό δεν βρισκόταν στη σημερινή του θέση αλλά στην πλαγιά αριστερά του σημερινού και συγκεκριμένα στις θέσεις Μετερίζι και Παλιόλακα.

Όλοι ακούγαμε ότι όταν το χωριό έσφυζε από ζωή, όσοι ξελάκωναν λίγα μέτρα γης στην περιοχή αυτή όλο και κάτι θα έβρισκαν. Αντικείμενα τα οποία θεωρούσαν άνευ αξίας και τα αγχρήστευαν! Μετά τα κεραμίδια που βρίσκονται διάσπαρτα στην περιοχή αυτή, για πρώτη φορά έχουμε χειροπιαστά ποιο ενδιαφέροντα ευρήματα.

Σε επικοινωνία που είχαμε με τη ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στην Καρδίτσα, μας ανέφεραν ότι τα ευρήματα αυτά δεν έχουν ερευνηθεί ακόμη αλλά είναι άξια ενδιαφέροντος.

Με το φωτογραφικό φακό και ξεναγό μας τον Αετώτη πρώην αντιπρόεδρο της κοινότητας Παχτουρίου Ηλία Δ. Τσάκαλο, περπατήσαμε ολόκληρη την πλαγιά αριστερά του Αετού και διαπιστώσαμε ότι κάτω από τα χωράφια βρίσκονται θαμμένα κεραμίδια, έτοιμα να αποκαλύψουν πολλές πτυχές τις ιστορίας μας.

Με τον Ηλία Τσάκαλο πήγαμε και στο χωράφι του Λία-Τόλη στην Παλιόλακα όπου οι παλαιότεροι διηγούνταν ότι κρύβονται τα ερείπια μοναστηριού.

Στη σελίδα 13 δείτε τις φωτογραφίες του σήμερα από τα ερείπια του αρχαίου χωριού.

Στη σελίδα 12 δημοσιεύουμε περίληψη της ομιλίας του Χαρίλαου Η. Τσέλιου Αρχαιολόγου του Υπουργείου

Πολιτισμού στη ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων από το συνέδριο προβληματισμού και συμπερασμάτων της 13ης Δεκεμβρίου 2008. Το θέμα που ανέπτυξε στο συνέδριο, με τον πλέον παρα-

στατικό τρόπο, ο Χαρίλαος Τσέλιος ήταν: «Από τη Θεσσαλία στην Ήπειρο. Μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι στη διάβαση Πύλης - Μεσοχώρας - Βουλγαρελίου».

ΕΞ ΑΚΡΟΥ ΙΩΝΙΑΣ

Απ' το Αιγαίο και την όμορφη μακρινή Λέρο της Δωδεκανήσου, όπου το φως του ήλιου ανταμώνει με το άσπρο των σπιτιών και το γαλάζιο της θάλασσας, εξ άκρου Ιωνίας, ακρίτες των ανατολικών συνόρων, ενώνουμε τη δική μας φωνή με τη «Φωνή της Ορεινής Πατρίδας».

Είχαμε την ευτυχή συγκυρία να γνωρίσουμε στο νησί μας τον αρχισυντάκτη της εφημερίδας σας κ. Δημήτρη Τσάκαλο, αγνό πατριώτη, που όπου και να βρίσκεται όχι μόνο δε ξεχνά την ιδιαίτερη πατρίδα του, αλλά φροντίζει, διαδίδοντας την εφημερίδα σας, να φτάνει η φωνή σας και σε άλλα μέρη της Ελλάδας και έτσι γνωρίσαμε τα όμορφα χωριά σας, τον Αετό, το Αρματολικό, την Κορυφή, την Λαφίνα, τη Νεραΐδα, το Παχτούρι, τον τόπο σας, ένα κομμάτι του τόπου μας.

Η εφημερίδα σας αποπνέει μια ιδιαίτερη αγάπη για τον τόπο σας, η οποία εκφράζεται ως φροντίδα, συνεργασία και αγωνία για το καλύτερο σήμερα και το αύριο της πατρίδας σας. Η ανάδειξη των προβλημάτων, οι προσπάθειες για την επίλυσή τους, η διατήρηση της παράδοσης, των ηθών και των εθίμων, η προσεγμένη ματιά στο χθες, η σωστή χρήση της γλώσσας, η διατήρηση των τοπικών ιδιωμάτων, η παρουσίαση των πνευματικών ανθρώπων που βγήκαν από τους κόλπους σας καθώς και η συμμετοχή τόσων συνεργατών στην εφημερίδα σας μας εξέπληξαν.

Η αγάπη για τον τόπο σας, η αφοσίωση σας και η πίστη σας για μια κοινή προσπάθεια για την πρόοδο και την ανάπτυξη της ιδιαίτερης πατρίδας σας τιμούν εσάς και στέλνουν σε όλους όσους διαβάζουν την εφημερίδα σας το μήνυμα πως η πρόοδος έρχεται μέσα από την κοινή προσπάθεια και πως για να προσπαθήσει κανείς πρέπει να αγαπάει ιδιαίτερα τον τόπο του.

Ευχαριστούμε πολύ που με την εφημερίδα σας μας κάνετε κοινωνούς στους αγώνες και στις αγωνίες σας, στους προβληματισμούς και στις σκέψεις σας. «Ακρίτες» της παραμεθορίου εμείς, στέλνουμε σε σας, τους «Αετούς» των βουνών, τις ευχές μας για υγεία, πρόοδο και ευημερία.

Ιωάννης και Μαργαρίτα Καρπαθάκη

Ο Παναγιώτης Αντωνίου μιλάει στη «Φωνή»:

«Έργα, υποδομές και κίνητρα για να επιστρέψουν οι νέοι στα χωριά μας»

σελ. 8-9

Στη σελίδα 10 διαβάστε τις ανακοινώσεις για τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις των συλλόγων:

- του Πανθεσσαλικού συλλόγου Παχτουριωτών Βόλου
- του Λ.Ο. «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ»
- του Μορφωτικού και Εξωραϊστικού συλλόγου Αετού
- του Μορφωτικού και Πολιτιστικού συλλόγου Νεραϊδιωτών
- του Πολιτιστικού συλλόγου «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΟ»

ΣΤΟ ΑΥΓΟ
ΓΙΑ ΝΕΝΕΣ

σελ. 13

Βραδιά πανδαισία
από την ΗΛΙΔΑ

σελ. 16

και φέτος
μαζί...

Στα μονοπάτια
της παράδοσης

σελ. 3

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Παπακόγκου - Βαρβάκη Αρετή	20 €
Ζολώτας Ιωάννης	15 €
Καραγκούνης Νικόλαος	15 €
Σπύρου Γεώργιος	15 €
Σπύρου Σταυρούλα	15 €
Χονδρός Χρήστος του Ανδρέα	20 €
Χονδρός Παναγιώτης του Κων/νου	20 €
Αντωνίου Παναγιώτης του Ηλία	20 €
Λιάπη Γρηγορία	20 €
Μποτότσου Μαρία	20 €
Πελτεκίδου Κοραλία	15 €
Γλαβάς Απόστολος του Ηλία	20 €
Σακελλάριος Πέτρος	20 €
Σακελλάριος Ιωάννης	20 €
Ανδρέου - Χρηστάκη Φωτεινή	10 €
Βούλγαρη Ελένη	10 €
Αντωνίου - Νέου Μαρία	50 €
Χονδρού Δημήτρα του Ευαγγέλου	20 €
Κουρεμένος Ευάγγελος του Λάμπρου	20 €
Κατσαράς Δημήτριος του Κων/νου	25 €
Κατσαράς Γεώργιος Κων/νου	25 €
Κούτρας Βασίλειος του Ηλία	20 €
Κούτρα Παρασκευή του Ηλία	20 €

Στα μονοπάτια
της παράδοσης

Με επιτυχία έκλεισε το πρώτο μέρος των γυρισμάτων που έγιναν στις 11 Ιουνίου στη Νεράιδα από την τηλεόραση Δυτικής Ελλάδας ART tv για την εκπομπή «**Τα μονοπάτια της παράδοσης**». Τα γυρίσματα έγιναν στον Αη-Λιά, στο Γλαβά, στον Πατρο-Κοσμά, στον Αη-Θόδωρο, στ' Αλώνια, στην πλατεία του χωριού, στην εκκλησία, στη νετροβιά, στην Αγία Κυριακή. Το δεύτερο μέρος θα γίνει στις 27 Ιουλίου δεύτερη μέρα πανηγυριού με το χορευτικό του Λ. Ο. «Τα Τζουμέρκα» και το παραδοσιακό Διπλοκάγκελο.

ΤΟ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΜΑΝΑΒΙΚΟ ΤΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ

Ποιος επισκέπτεται πιο συχνά από όλους μας την Ορεινή Πατρίδα; Ποιος κουβαλάει όλα τα καλά της γης στα χωριά μας και εξυπηρετεί ανελλιπώς όλα τα σπίτια σε όλες τις γειτονιές; Ποιος καλημερίζει ολοχρονίως σε όλους τους μόνιμους κατοίκους;

Ο ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
με το φορτηγό φορτωμένο με φρούτα και λαχανικά

ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΟ

(Ε, ρε ξύλο που θέλουμε όλοι τους...)

Πρόκειται για ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό που κατάφερε μετά από συστηματική προσπάθεια, όχι μόνο να σταθεί όρθιο, αλλά να γίνει πρότυπο ανάπτυξης. Για τη μεγάλη ανατροπή που έρχεται από την Ανάβρα του νομού Μαγνησίας. Στις δυτικές πλαγιές της Όθρυος, σε υψόμετρο 1.000 μέτρων και σε απόσταση 40 χιλιομέτρων από την κοντινότερη κωμόπολη (τον Αλμυρό), οι 700 κάτοικοι, όλοι τους κτηνοτρόφοι, απολαμβάνουν εισοδήματα από 30 έως 100 χιλιάδες ευρώ και μια ποιότητα ζωής που μπορεί να συγκριθεί μόνο με την πλούσια Ελβετία. Εδώ ο κόσμος δεν φεύγει προς τα αστικά κέντρα, αλλά επιστρέφει στο χωριό του. Με ποσοστό ανεργίας στο μηδέν και με μέσο όρο ηλικίας τα 40 έτη, ο πληθυσμός διπλασιάστηκε μέσα στα τελευταία 15 χρόνια. Οι υποδομές του υποδειγματικές: Το αιολικό πάρκο, που δίνει έσοδα 100.000 ευρώ ετησίως στην κοινότητα, τα τρία υπερσύγχρονα κτηνοτροφικά πάρκα που στεγάζουν το χειμώνα (όταν η Ανάβρα αποκλείεται από τα χιόνια) 25000 ζώα, το πρότυπο σφαγείο, που θυμίζει χειρουργείο, το δώροφο πάρκινγκ των 60 θέσεων, το γυμναστήριο με τα τελευταίες τεχνολογίας μηχανήματα, τα γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ, το λαογραφικό μουσείο και φυσικά το περιβαλλοντικό-πολιτιστικό πάρκο, έκτασης 240 στρεμμάτων.

Η κοινωνική μέριμνα κατέχει πρώτιστη θέση: νηπιαγωγείο και δημοτικό του «κουτιού», αγροτικό ιατρείο (πάντοτε στελεχωμένο), δωρεάν στέγαση για τους δασκάλους και τους γιατρούς, «Βοήθεια στο σπίτι», σχεδιασμός για γηροκομείο, ακόμα και για πσίνα!

Ποιο είναι άραγε το μυστικό της επιτυχίας; Πώς μια μειονεκτική περιοχή κατάφερε το «θαύμα»; Η μάχη με τη μιζέρια άρχισε τις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν τα ηνία της κοινότητας πήρε ο Δημήτρης Τσουκαλάς, ένας άνθρωπος που άφησε την Αθήνα για να γυρίσει στο χωριό του και να προσφέρει στη γενέτειρά του. Με ένα διάλειμμα 4 χρόνων, είναι από τότε κοινοτάρχης της Ανάβρας.

Η κατάσταση που συνάντησε ήταν απελπιστική. Τα γελάδια, οι χοίροι και τα πρόβατα κυκλοφορούσαν ελεύθερα στο χωριό. Στους χωματόδρομους, δεν υπήρχε πουθενά ασφάλτος. Το χειμώνα περπατούσε μέσα στη λάσπη, το καλοκαίρι η σκόνη σε έπνιγε. «Προτεραιότητά μας ήταν η κατασκευή κτηνοτροφικών πάρκων, για να μπει τέλος στην αναρχία που επικρατούσε. Με φως, νερό και σωστή δόμηση, σταβλίζουν τα ζώα τους το χειμώνα. Τους υπόλοιπους μήνες βόσκουν ελεύθερα στα βουνά. Αυτός είναι και ο λόγος που το κρέας τους φημίζεται για την ξεχωριστή γεύση του. Η κτηνοτροφία είναι η πηγή των εισοδημάτων στην Ανάβρα», λέει ο πρόεδρος της κοινότητας. «Ίσως εγώ είμαι ο πιο φτωχός του χωριού, αφού η σύνταξη που παίρνω από τη ΔΕΗ, όπου έφυγα με το βαθμό του επιθεωρητή, κυμαίνεται στα 2.500 ευρώ».

Βάσεις ανάπτυξης:

Η πρόοδος συνεχίστηκε με την κατασκευή του σφαγείου βιολογικής γραμμής, το μοναδικό δημόσιο στην Ελλάδα, με πιστοποίηση από τη ΔΗΩ. Έτσι μπήκε τάξη και δημιουργήθηκε η βάση για την ανάπτυξη της βιοκτηνοτροφίας, με συνέπεια οι παραγωγοί να κερδίζουν σημαντικά ποσά από τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με χρήματα της οποίας έγιναν οι παραπάνω υποδομές.

Ξύπνιος, σχολαστικός και με όραμα ο πρόεδρος παρακολουθεί ανελλιπώς κάθε κοινωνικό πρόγραμμα και το εκμεταλλεύεται δεόντως. Το μεγαλύτερο επίτευγμά του, όπως λέει ο ίδιος, είναι ότι κατάφερε να αλλάξει τη νοοτροπία των συγχωριανών του. Στην αρχή έφεραν αντιρρήσεις στα σχέδιά του, αλλά με επιμονή και υπομονή τούς έπεισε. Τώρα τους καλεί να δημιουργήσουν τυποποιητήρια για τα προϊόντα τους, ώστε να ολοκληρωθεί το φάσμα της βιολογικής παραγωγής.

Το άρθρο αυτό κυκλοφορεί στο διαδίκτυο. Ευχαριστούμε τους συνδημότες μας Δημήτρη Κουτσιματσάκο και Θανάση Λιάπη που το εντόπισαν και μας το έστειλαν.

Η Ανάβρα δεν βίασε την ανάπτυξή της στο κράτος. Ήθελε έσοδα δικά της. Έτσι, πριν από τρία χρόνια ολοκλήρωσε το έργο του αιολικού πάρκου, με τις 20 ανεμογεννήτριες και ανάδοχο την ισπανική εταιρία Gamesa.

Έσοδα:

Το ρεύμα το αγοράζει η ΔΕΗ, ενώ η κοινότητα για τη χρήση του χώρου, που της ανήκει, εισπράττει έως και 100.000 ευρώ το χρόνο. Υπό δημοπράτηση βρίσκεται και η ανάπτυξη υδροηλεκτρικού εργοστασίου, από το νερό των πηγών της Ανάβρας. Από εκεί θα εισπράττονται άλλες 100.000 ευρώ.

Η επιστροφή στις ρίζες είναι μια σταθερή πολιτική για τον κ. Τσουκαλά. Για να ενισχυθεί κι άλλο ο πληθυσμός, έκανε επέκταση του οικισμού και δίνει οικοπέδα σε άστεγους δημότες στο μισό της ανικεμιστικής τους αξίας και με αποπληρωμή σε 5 δόσεις.

Μετανάστες σε... ορεινό παράδεισο.

«Δεν μας λείπει τίποτα. Εγώ, παρόλο που γεννήθηκα στην Αθήνα, ήρθα στο χωριό των γονιών μου, μόλις γνώρισα εδώ, κατά τη διάρκεια των διακοπών, το σύζυγό μου τον Παναγιώτη. Κάναμε τρία παιδιά. Δουλεύουμε με τον άνδρα μου φροντίζοντας τα 100 γελάδια που έχουμε. Πηγαίνουμε γυμναστήριο, πίνουμε τα τσιπουράκια μας στις 5 ταβέρνες του χωριού και αν θέλουμε νυχτερινή ζωή πεταγόμαστε μέχρι τον Δομοκό ή τον Αλμυρό», λέει η Νίκη Μηλιώνη.

Οι ηλικιωμένοι αισθάνονται ασφάλεια με τη μόνιμη παρουσία της αγροτικής γιατρού. Η Ελένη Τριανταφύλλου δέχεται 8 με 9 άτομα καθημερινά στο ιατρείο.

Πήγε στην Ανάβρα στις 5 Αυγούστου και για τους επόμενους 9 μήνες που θα μείνει εκεί νιώθει τυχερή που βρέθηκε σε ένα τόσο φιλικό περιβάλλον. Μάλιστα, δεν επιβαρύνεται από την τσέπη της, γιατί μένει σε διαμέρισμα που της παραχώρησε η κοινότητα (όπως και οι τρεις δάσκαλοι).

Ο Αποστόλης Καπέλος και ο Πολύζος Κανατούλης είναι δυο νέοι κτηνοτρόφοι.

Παίκτης στην ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού (Α. Ο. ΟΘΡΥΣ), κάθονται στο καφενείο και συζητούν πώς θα αντιμετωπίσουν τον ΔΟΜΟΚΟ, την ισχυρότερη ομάδα της περιοχής. Περηφανεύονται για την προαγωγή στην Α' Ερασιτεχνική, αλλά και για τα επιτεύγματα του χωριού τους «Να πάτε να δείτε το περιβαλλοντικό πάρκο», μας λένε.

Συναντάμε έναν παράδεισο. Αιωνόβια πλατάνια, σε μια διαδρομή πέντε χιλιομέτρων, με γεφύρια, παιδικές χαρές, πετρόκτιστη διακόσμηση και με τους λαγούς και τα ελάφια να ξεπετάγονται μέσα από τα ξέφωτα, με φόντο τον υδάτινο κόσμο του Ενιαπίεα (παραπόταμου του Πηνειού).

Εδώ κρατάει ακόμα το έθιμο της δρουστέλας, όπου οι νοικοκυραίοι πλένουν ρούχα και χαλιά με τα ορμητικά νερά των πηγών. Μια περιφραγμένη έκταση, συνολικού εμβαδού 240 στρεμμάτων, που αποτελεί ταυτόχρονα και μουσείο παράδοσης. Άλλη μια ευκαιρία για να εισπράττει η κοινότητα έσοδα, καθώς πολλά σχολεία εκδηλώνουν ενδιαφέρον για επίσκεψη και αναμένεται να μπει συμβολικό εισπλήριο για τα έξοδα συντήρησής του.

Το πλέον μεγαλόπνοο σχέδιο, αυτή την περίοδο, είναι η επικείμενη εγκατάσταση συστήματος τηλεθέρμανσης. Με προϋπολογισμό 1.700.000 ευρώ (από ευρωπαϊκά κονδύλια) και με μελέτη από το ΤΕΙ Κοζάνης η Περιφέρεια έχει πει ήδη το «ναι».

Ένας κεντρικός λέβητας θα τοποθετηθεί στο πάνω μέρος του χωριού και από εκεί θα διοχετεύονται υπόγειοι αγωγοί από τους δρόμους της Ανάβρας με καυτό νερό. Το κάθε σπίτι θα συνδέεται με το σύστημα και θα έχει ολόκληρο το χειμώνα ζεστό νερό και θέρμανση, με μια ελάχιστη επιβάρυνση. Θα λειτουργεί με την καύση βιομάζας (κοπριές των ζώων, ξερά φύλλα, άχυρο κ.ά.).

Μεσοχωρίτικα

ΕΥΘΥΜΑ
& ΣΟΒΑΡΑ

«Οι Μεσοχωρίτες υπό κατηγορία. Ε, ρε γλέντια το παρδαλό κατσίκι της Στυλιανής στο βραδινό σκάρο στην πλατεία!

«Ακόμα δεν έχουν διδαχθεί μερικοί πως η ποινικοποίηση των αγώνων δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Αντίθετα οι αγώνες γιγαντώνονται, μαζικοποιούνται, οι πολίτες συσπειρώνονται ενάντια στην αυταρχικότητα.

«Hotel Αγελώς: Ποτέ δεν είναι αργά για αναβάθμιση υπηρεσιών» και το πρωινό αν είναι χωριάντικο έχει την αξία του και την τιμή του!

«Να μην καταστραφεί η Μεσοχώρα, λένε κάποιοι. Μα δεν καταστρέφεται· απλά πωλείται. Δηλαδή χέρια ιδιοκτητών.

«Μεσοχωρίτης δεν είναι εκείνος που παίρνει από τη Μεσοχώρα αλλά εκείνος που δίνει. Το είδος είναι σε ανεπάρκεια. Ψάχνω κάποιον, μπορείτε να με βοηθήσετε.

«Αυτοί που υμνούσαν τους αγώνες για την πατρίδα, έστω και προδιαγεγραμμένα χαμένους, τώρα συμβιβάζονται αμαχητί και γίνονται κατήγοροι των αγώνων.

«Ο Νέρωνας χαιρόταν να βλέπει τη Ρώμη να καίγεται. Κάποιοι στη Μεσοχώρα θα χαιρόνται άραγε να βλέπουν το χωριό να πνίγεται!

«Προς Μεσοχωρίτη: Σκέφτηκες κάποια μέρα που θα βρεθείς με γεμάτες τις τσέπες σου ευρώ και δεν θα ξέρεις προς τα πού να κάνεις; Προς τα Βαρκά, προς τη Λέουσα ή προς τα Καζάνια! Σκέψου τον μπαρμπα-Ηλία στο Φορτώσι που θα περάσουν, οσονούπω λένε, να του κόψουν τη φτελιά από την αυλή του!

«Και ποιος είσαι εσύ, βρε Σαπανίση, που «κόβεις» τόσο πολύ με τη Μεσοχώρα;

«Ένας ταπεινός και άσημος Θεσπιάς (για όσους ξέρουν ιστορία) που βγήκα στο δρόμο των Θερμοπυλών.

«Αυτοί που έζησαν από τη Μεσοχώρα, τώρα την ξεπουλούν ξεδιάντροπα. Έρμη πατρίδα απατημένη και προδομένη!

«Αγαπητέ Καπρούτη, μπορεί το σκορ στον αγώνα της Μεσοχώρας να είναι 2-0 αλλά μερικοί αγώνες ακόμα κερδίζονται στα χαρτιά. Σε αυτή τη χώρα υπάρχουν ακόμα παράγκες.

«Αφού η εαρινή επίθεση της ΔΕΗ δεν απέδωσε τα αναμενόμενα, παρατείνεται με θερινή, με νέες δυνάμεις και νέα χρονοδιαγράμματα. Οι Μεσοχωρίτες θα είναι πάλι μπροστά τους.

«Άκου Κοινοτάρχης Στουρναραϊκών! Μα αφού γυρίζει από χωριό σε χωριό και εξαγγέλλει τα έργα που θα γίνουν. Οι εκλογές δεν είναι μακριά.

«Οι Μεσοχωρίτες θα απαντήσουν και φέτος με τις ΓΙΟΡΤΕΣ ΑΧΕΛΩΟΥ 2009. Θα είναι όλοι εκεί. Από το ποτάμι μέχρι την πλατεία και το φράγμα. Ελάτε κι εσείς.

«Τώρα νιώθουν οι Αετιώτες και οι άλλοι Ορεινοί τι σημαίνει ΔΕΗ. Αδιαφορία, αναληγσία, προκλητικότητα, ασέβεια στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

ΕΙΔΕ, ΑΚΟΥΣΕ και ΓΡΑΦΕΙ
ο Σαπανίσιος
Μην τα παρεξηγήσετε·
η αλήθεια πάντα βρίσκεται...

Παρεμβάσεις

Δεν ξέρω και δεν θέλω να πιστέψω...

Γράφει ο
Δημήτρης
Ηλ. Τσάκαλος,
Αρχισυντάκτης

Ταξιδεύοντας στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό, στον κάθε τόπο που συναντάμε αντικρίζουμε και το σύμβολό του, **μεγαλοπρεπείς ιερούς ναούς, καμπαναριά, μνημεία, σχολικά κτίρια, μεγάλες πλατείες και κυρίως δημαρχιακά μέγαρα.**

Τέτοια σύμβολα υπάρχουν και στα δικά μας χωριά. Τα μεγαλοπρεπή κτίσματα των ιερών ναών μας και ιδιαίτερα αυτών που βρίσκονται μέσα στις πλατείες των χωριών αποτελούν τα σύμβολά μας. Και αν ανατρέξουμε πίσω στο χρόνο θα δούμε ότι ανεγέρθηκαν σε εποχές δύσκολες, σε εποχές που το χρήμα δεν υπήρχε.

Σήμερα, όποια κι αν είναι η χρήση τους προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, δεν παύουν να παραμένουν σύμβολα.

Παρατηρώντας τα δεν θα διακρίνουμε ούτε πρόχειρες ούτε τυχαίες κατασκευές, αλλά πραγματικά έργα τέχνης! Και όσο για τις αρχιτεκτονικές μελέτες, όταν η πίστη και το μεράκι μπαίνουν μπροστά, δεν είναι απαραίτητες.

Διανύοντας τον 11^ο χρόνο με τη διευρυμένη κοινότητα Νεραΐδας ο πρόεδρος Ηλίας Καραγεώργος και τα τρία κοινοτικά του συμβούλια **πραγματοποίησαν πληθώρα μικρών και μεγάλων έργων μέσα στα χωριά μας.** Με έξυπνο τρόπο ενέταξε την κοινότητα σε ευρωπαϊκά προγράμματα με αποτέλεσμα να έρθουν χρήματα και να υλοποιηθούν έργα. Τέτοια έργα είναι αυτά της ύδρευσης σε όλα τα χωριά – απορροφήθηκαν πολλά κονδύλια – , η οδοποιία, η ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων, ο φωτισμός οδών και πλατειών, η εφημερίδα μας και πολλά άλλα που έχουμε παρουσιάσει μέσα από τη «ΦΩΝΗ».

Όμως, το έργο σύμβολο δεν υλοποιήθηκε ακόμη στα χωριά μας. **Κι έργο σύμβολο για την περιοχή μας θα μπορούσε να είναι το ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ.** Ένα έργο που είχα προτείνει από τη θέση του κοινοτικού συμβούλου την προηγούμενη τετραετία. Η πρότασή μου αυτή αναφερόταν στην ανέγερση ενός κτιρίου στο πανέμορφο οροπέδιο, δεξιά όπως ανεβαίνουμε στη Λαφίνα. Ένα κτίριο αντιπροσωπευτικό της αρχιτεκτονικής της περιοχής μας που θα στεγάζονταν οι υπηρεσίες της κοινότητας, ξενοδοχείο, εστιατόριο, καφετέρια, συνεδριακό κέντρο, κινηματογράφος κ.λπ. Σήμερα προσθέτω και την... θερμαινόμενη πισίνα.

Βέβαια για το ότι δεν υλοποιήθηκε η ιδέα του ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ η ευθύνη δεν ανήκει στον πρόεδρο Ηλία Καραγεώργο αλλά στους κοινοτικούς συμβούλους που είχαν ψηφίσει και το απέρριψαν (η πρότασή μου είχε τεθεί σε ψηφοφορία σε τακτική συνεδρίαση). Λίγα χρόνια μετά επανέρχομαι στην πρότασή μου αυτή και καλώ τον πρόεδρο να την υλοποιήσει έστω και τώρα! **Τουλάχιστον, ας είναι αυτός που θα το θεμελιώσει.**

Τώρα που οι αποστάσεις ανάμεσα στα χωριά μας εκμηδενίστηκαν αφού από τον Αετό ή το Αρματολικό και τη Νεραΐδα βρίσκουμε στη Λαφίνα σε πέντε έως δέκα λεπτά της ώρας πρέπει όλες οι υπηρεσίες της κοινότητας να μαζευτούν σε ένα σημείο. Όταν το ΚΕΠ, η γραμματειακή υποστήριξη της κοινότητας, η βοήθεια στο σπίτι και η τεχνική υπηρεσία μαζευτούν όλες μαζί σε ένα σημείο τότε σίγουρα θα εκλείψουν και οι αβάσιμες δικαιολογίες ότι «κλείνουμε το ΚΕΠ στη Λαφίνα επειδή δεν υπάρχει κανένας κάτοικος». Και αναμφισβήτητα στο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ θα παραμείνει και ο καφετζής και ο εστιατοράς αφού εκτός από τους δέκα και πλέον εργαζόμενους της κοινότητας θα εμφανιστεί και ο εργολάβος, ο προμηθευτής, ο συνδημότης για τη φωτοτυπία ή το fax, το e-mail κ.λπ. Συνεπώς, για ποια ερημιά θα μιλάμε;

Και τώρα που ο Νομάρχης Τρικάλων εξήγγειλε ότι στα τέλη του 2009 τελειώνει η σήραγγα στη Γκρόπα και τα ορεινά χωριά μας έρχονται πολύ κοντά στην Πύλη και τα Τρίκαλα, **τι λόγους ύπαρξης θα έχει η λειτουργία του πολυεξόδου κοινοτικού γραφείου στα Τρίκαλα;**

Δεν ξέρω και δεν θέλω να πιστέψω ότι η ερημιά μπορεί και να βολεύει σήμερα. Δεν ξέρω και δεν θέλω να πιστέψω ότι η απόρριψη της πρότασης του ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ σχετίζονται με την πολιτική του να λειτουργούν τα γραφεία μόνιμα στα Τρίκαλα. Αν σήμερα υπήρχε το ΜΕΓΑΡΟ αυτό, θα ήταν αλλιώς τα πράγματα.

Είναι οξύμωρο να είναι ο αντιπρόεδρος της κοινότητας (αναφέρομαι στο Βασίλη Μαντέλλο) μόνιμος κάτοικος των χωριών μας και τα γραφεία να λειτουργούν στα Τρίκαλα.

Κλείνοντας την αναφορά μου αυτή επισημαίνω ότι στις κοινοτικές εκλογές που θα έχουμε σε ένα περίοδο χρόνο **πρέπει να υπάρξει δημόσια δέσμευση από τους υποψήφιους προέδρους για τον τόπο λειτουργίας των υπηρεσιών της κοινότητας.** Κι αν το αποφύγουν, για τους δικούς του ο καθένας λόγους, πρέπει να προκληθούν από όλους εμάς που γράφουμε στα έντυπα της ορεινής μας πατρίδας. Διότι οι υπηρεσίες της κοινότητας **πρέπει να βρίσκονται εκεί που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες των χωριών μας πατρίδας και όχι εκεί που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες αυτών που θα κληθούν να την υπηρετήσουν.**

Αυτή η κτρινισμένη από το διάβα του χρόνου αναμνηστική φωτογραφία είναι βγαλμένη το έτος 1956 στην αυλή του νοσοκομείου «ΣΩΤΗΡΙΑ», στην Αθήνα. Διακρίνονται οι Αετιώτες (από αριστερά): Κώστας Γλαβάς (Κώστα-Αλέξης), Κώστας Ιωάν. Σβεντιούρης (Κώστα-Γιάννης), Ηλίας Δημ. Τσάκαλος (Λία -Κορδομπούλας) και Ανέστης Κουτσογιάννης. Ο Κώστα-Γιάννης ήταν βαριά άρρωστος στο νοσοκομείο και οι τρεις φίλοι και συχωριανοί του, κατέβηκαν από το χωριό στην Αθήνα για να τον δουν.

Ο Κώστα-Γιάννης είναι ο πατέρας της Άννας Βλάμη και της Γεωργίας Τζούδα, των διδύμων κοριτσιών του που δεν πρόλαβε να χαρεί αφού ο χάρος παραμόνευε γι' αυτόν εκείνη τη χρονιά. Δεν λησθήκε ούτε τη νύχτη, ούτε τη λεβεντιά που βλέπετε σ' αυτή την αναμνηστική φωτογραφία αλλά ούτε και την ορφάνια των παιδιών και της νεαρής συζύγου του Αλεξάνδρας (το γένος Ευάγγελου Τσάκαλου).

Μια φωτογραφία, μια ιστορία, μια ζωή. Κοιτάζοντάς την, θα μπορούσαμε να αραδιάσουμε ατέλειωτες σειρές επάνω στο χαρτί. Και σ' αυτές τις περιπτώσεις το κουβάρι των αναμνήσεων δεν αργεί να

ξετυλιχτεί!

Αυτή η φωτογραφία και όλες όσες βρίσκονται πεταμένες μέσα σε παλιά μπουσούλα ή καρφίτωμένες σε οικογενειακά άλμπουμ κρύβουν ένα μεγάλο θησαυρό. Κρύβουν ένα κομμάτι από την ιστορία του τόπου μας. Αληθινές ιστορίες ζωής. Κρύβουν τους πραγματικούς πρωταγωνιστές της ζωής στα χωριά μας.

Σε κάθε μια φωτογραφία που μοντζουρώνει και αλλοιώνει ο αδιάστατος χρόνος που περνάει από πάνω της, χάνετε και μία από τις πολύτιμες ρίζες στις οποίες στηρίζομαστε.

Ας ληφθεί μέριμνα από την κοινότητα και τους συλλόγους του κάθε χωριού ώστε να δημιουργηθεί ένα μεγάλο άλμπουμ που θα χωρέσει όλες αυτές τις φωτογραφίες και ας γράψουμε δυο αράδες από κάτω. Ας περισώσουμε σήμερα ότι μπορούμε! Ας προλάβουμε τη γενιά που φεύγει να μας διηγηθεί έστω και μία μικρή ιστορία από το χτες.

Αν θέλουμε μπορούμε πολλά. Να είστε σίγουροι ότι θα το εκτιμήσουν οι επόμενες γενιές γιατί ταξιδεύοντας στο χρόνο θα συναντούν πολλές από τις χαμένες τους αξίες!

Κρίση των αξιών

Γράφει ο
Θωμάς
Μαντέλλος

Είναι γεγονός πλέον, ότι ζούμε σε μια εποχή καταστροφής της κάθε ηθικής και πολιτιστικής αξίας και αυτοί οι οποίοι διαμορφώνουν την κοινή γνώμη, αλλά και τα «στάνταρ» της νεολαίας, είναι οι γνωστοί αεριτζήδες και τα «λαμόγια» της κοινωνικοπολιτικής ζωής. Γίνεται μάλιστα προσπάθεια αντιστροφής των αξιών ώστε να 'αναζητήσουμε άλλα "ινδάλματα" και διαφορετικές προτεραιότητες στη ζωή μας. Δεν καταθέτουν πλέον τις απόψεις τους οι πνευματικοί καλλιέργημένοι αλλά αυτοί που "ενοουχίζουν" συστηματικά "ό,τι ηθικόν και αγαθόν".

Δυστυχώς, αυτά που συμβαίνουν στη γειτονιά σου αργά ή γρήγορα θα φτάσουν και στο δικό σου σπίτι. Έτσι λοιπόν παρατηρούμε τελευταία ότι θεωρείται μόδα και στα χωριά μας καθετί που μοιάζει νεωτεριστικό, ενώ κάποιος που δεν το αποδέχεται, είναι ξεπερασμένος. Επειδή λοιπόν στην ευρύτερη κοινωνία μεσουρανούν αυτοί που αντιγράφουν τέτοια πρότυπα, νομίζω ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, μήπως αυτές οι συνήθειες "μεταφερθούν" και στα δικά μας χωριά, αλλάζοντας και υποβαθμίζοντας το πολιτιστικό επίπεδο.

Ένα χαρακτηριστικό δείγμα α-

σέβειας θα έλεγα και αντιγραφής τέτοιων συμπεριφορών, είναι η **αναγραφή διαφόρων... "αγαπησιάρικων" συναισθημάτων, με σπρέι, (ανεξίτηλο;) πάνω στην παραδοσιακή πέτρα του Δημοτικού Σχολείου, σ' ένα έργο που ίσως είναι ό,τι το καλύτερο έγινε τα τελευταία χρόνια στο χωριό.** Κι αν όπως ακούγεται, το χέρι ήταν... νεανικό, αυτό πρέπει να μας προβληματίσει όλους. Και να μην τ' αφήνουμε να περνά έτσι, τόσο απλά και αδιάφορα.

Είναι γνωστό ότι οι διάφορες όψεις της καθημερινής ζωής, αποτελούν σημαντικές εκφράσεις πολιτισμού. Όμως αυτός ο πολιτισμός της καθημερινότητας, ο οποίος είναι σημαντικός, διέρχεται κρίση. Κι αυτή η κρίση είναι μεταδιδόμενη. Έτσι η φυσιογνωμία των χωριών μας και των ανθρώπων κινδυνεύουν από τέτοιες πρακτικές. Κυρίως τώρα που η πρόσβαση στα χωριά μας είναι ευκολότερη και οι επισκέψεις συχνότερες, τα διάφορα πρότυπα ζωής επηρεάζουν εμφανώς και τα τοπικά ήθη και έθιμα.

Για παράδειγμα, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να έχουμε διαφήμιση άλλων τρόπων συμπεριφοράς, εκφράσεις του "συρμού", υποδείξεις του τρόπου διάθεσης του ελεύθερου χρόνου, προτάσεις διακοπών αλλού κ.λπ.. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των ντόπιων παραδοσιακών χαρακτήρων (πανηγύρι, θρησκευτικές εκδηλώσεις, πολιτιστικά των συλλόγων) απέναντι στα οποία θα συναντάμε απαξίω-

ση και περιφρόνηση.

Επίσης ενδυναμώνεται η ξενομανία, η υποβάθμιση της πολιτιστικής συνείδησης και γενικά η υποκοουλτούρα κάθε είδους.

Απέναντι σ' αυτά η κοινότητα, οι φορείς και οι πνευματικά καλλιεργημένοι άνθρωποι, οφείλουν να "στήσουν τείχος και ασπίδα προστασίας". Να ενθαρρύνουν κάθε ερασιτεχνική δημιουργία πολιτισμού με ηθική και υλική ενίσχυση, να προβάλλουν την πολιτιστική κληρονομιά και να δημιουργήσουν χώρους πολιτισμού και ψυχαγωγίας. Βέβαια, καμία παρέμβαση δεν μπορεί να έχει αποτέλεσμα, αν και το ίδιο το άτομο δεν ανταποκρίνεται.

Όλοι μας λοιπόν μπορούμε να συμμετέχουμε στις τοπικές πολιτιστικές δραστηριότητες όλων των φορέων, όχι μόνο με την ιδιότητα του δέκτη αλλά και του δημιουργού.

ΟΛΟ
το αρχείο
της «ΦΩΝΗΣ»
ΣΤΟ
www.dovroi.gr
Ξεφυλλίστε το
ΚΙ ΕΣΕΙΣ...

Η Φωνή της Ορεινής Πατρίδας

ΒΡΑΒΕΙΟ «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ 2006» - ΓΓΕ - ΓΓΕ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ ΝΟΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ:ΗΛΙΑΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΣ, Πρόεδρος της Κοινότητας
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΗΛ. ΤΣΑΚΑΛΟΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:.....ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΝΤΟΠΑΝΝΗΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΝΤΕΛΟΣ, ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΤΕΝΤΟΛΟΥΡΗΣ,
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΖΟΚΑΣ, ΠΙΩΡΓΟΣ Κ. ΧΟΝΔΡΟΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ Λ. ΒΑΣΙΛΑΡΑΣ
ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΗ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:..ΙΣΑΒΕΛΛΑ - ΣΟΥΖΑΝΑ ΓΙΑΠΙΑΝΝΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ, ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ, ΕΠΙΤΑΓΕΣ:

Καλαμάτα 1, 421 00, ΤΡΙΚΑΛΑ - ΤΗΛ.: 24310 33457, FAX: 74676

Ετήσια οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας: 12 €

Τηλ.: 6974410056 • e-mail: dtsakalos@yahoo.gr • www.dovroi.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΛΑΣΣΑΡΗ

ΚΥΠΡΟΥ 21, ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ • ΤΗΛ.: 210.99.65.656

Κείμενα που αποστέλλονται στην εφημερίδα, δημοσιευμένα ή μη,
δεν επιστρέφονται. Ανώνυμα κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Ιωάννης Δημ. Σακελλάριος (παπα-Γιάννης) Τ. Ιερέας Μεσοχώρας

Από τον Αρχιερατικό Επίτροπο, Ιερέα και πρωτ. Μεσοχώρας, Ιωάννη Δημ. Σακελλάριο, λάβαμε και θα δημοσιεύουμε σε συνέχειες μία σπουδαία εργασία που αφορά το χωριό του, τη Μεσοχώρα.

ΜΕΡΟΣ Α'

Γεννήθηκα στη Μεσοχώρα στις 18 Μαΐου 1924.

Φοίτησα στη Μεσοχώρα, στο Δημοτικό Σχολείο Μεσοχώρας, την περίοδο 1931-1937, στην πέμπτη και έκτη τάξη ήμουν Νεολαία Μεταξά, υπάρχει φωτογραφία από το έτος 1938 έξω στο μαγαζί του Μητσόπουλου, πίσω από τον παππού μου τον Παπαγιάννη, που είναι αριστερά ο γιατρός Βαρελογιάννης και δεξιά ο Κων. Τσιμπιδάς.

Μετά την αποφοίτηση του Δ. Σχολείου γράφτηκα στο ημιγυμνάσιο Κατούνας Ξηρομέρου Αιτωλοακαρνανίας.

Αποφοίτησα τις τάξεις Α και Β.

Λόγω όμως της κατάστασης πολέμου (1940) αναγκάστηκα να σταματήσω τις σπουδές μου και ασχολήθηκα με την κτηνοτροφία του πατέρα μου.

Στην ηλικία των 18 ετών, εντάχθηκα στην Εθνική Αντίσταση (ΕΔΕΣ). Τρία χρόνια στο Ζέρβα, Ήπειρο και Θεσσαλία (Λιπνίτσα).

Έλαβα μέρος σε πολλές μάχες, στη Μάχη κατά των Γερμανών στο Βουργαρέλι, στην Κωστηλάτα, Χαρακόπου κ.λ.π.

4 παιδιά. Τα δύο έγιναν παππάδες, ο Παπαγιάννης ο παππούς μου και ο αρχιμανδρίτης Δωρόθεος που ήταν Ιερομόναχος στο Μυρόφυλλο στον Άγιο Γεώργιο και ο παππούς μου μετά τον θάνατο του πατέρα του στη Μεσοχώρα. Από το 1843 μέχρι και σήμερα είμαστε στη Μεσοχώρα, εμεείς Ιερείς και έχει ο Θεός.

Εκτός από το λειτούργημα ως Ιερέας ασχολήθηκα και με την ξυλογλυπτική. Κουτάλες, σταυρούς, μαργαρίτες για πρόσφορα, αλατιέρες και το κυριότερο σκαλιστές και κεντημένες γκλίτσες. Κάποιες γκλίτσες φτάσανε σε μεγάλα πρόσωπα, υπουργούς κ.λ.π.

Ήμουν πολύ μερακλής στα άλογα. Με αυτά γύριζα στα χωριά πολλές φορές. Διαγωνιζόμουν και με τα αυτοκίνητα. Μετά τα άλογα χόμπι το αγαπητό μου το κυνήγι. Δεινός κυνηγός στο λαγό αλλά και στο αγριογούρουνο.

Άριστος χορευτής. Το Δεκαπενταύγουστο σέρνω πρώτος το χορό μετά κάθομαι δίπλα από το κλαρίνο και κερνάω τους χορευτάδες, τους μερακλήδες και δίνω και βραβεία στους χορευτάδες.

Αργότερα πήρα μέρος στη Μάχη της Νεράιδας πάλι κατά των Γερμανών και κατά το ΕΛΑΣ.

Τα γεγονότα όμως αυτά καθώς και ο εμφύλιος που ακολούθησε με ανάγκασαν να φύγω προς το Ξηρόμερο για να ασχοληθώ με την κτηνοτροφία μέχρι το 1949.

Το 1950 αφού ηρέμησαν τα πράγματα επέστρεψα στη Μεσοχώρα.

Το 1952 παντρεύτηκα τη Γεωργία Αθηνάσίου Τσέλιου από τη Μεσοχώρα και απέκτησα τέσσερα παιδιά. Δύο αγόρια, τον Δημήτριον (αστυνομικό) και τον Πέτρο (ταχυδρομικό υπάλληλο και σήμερα ειδικό σύμβουλο του κ. Νομάρχη Ηλία Βλαχογιάννη) και δυο κορίτσια, την Ελένη, η οποία είναι και πρεσβυτέρα, σύζυγος του Δημητρίου Κυρίτση στον Αγ. Νικόλαο Μετσόβου και την Φωτεινή, δασκάλα, σύζυγος Απ. Βόπη δάσκαλου.

Το 1953-1954 φοίτησα στην Ιερατική Σχολή Καρδίτσας και το 1955 χειροτονήθηκα Ιερέας από τον Επίσκοπο Δωρόθεο, στις 26 Οκτωβρίου στον Άγιο Δημήτριο Τρικάλων. Από το 1955 μέχρι το 1966 υπηρέτησα ως ιερέας στο Βαθύρευμα, Λειβαδοχώρι και Παράμερο.

Το 1966 πήγα στη Μεσοχώρα μέχρι το 2006. Ιερέας, έγινα Αρχ. Επίτροπος με αρμοδιότητα εκδόσεων γάμων όλων των χωριών από τη Γκρόπα και πίσω. Τιμήθηκα με το βαθμό του Οικονόμου και του Πρωτοπρεσβυτέρου. Η καταγωγή μας είναι από τη Ράμια Ήπειρου. Είμαι γόνος παλιάς οικογενείας κληρικών. Ο προπάππος μου Ευθύμιος Γώγος ήλθεν εις Μεσοχώρα το 1843 και ως παπάς απέκτησε

Η Μεσοχώρα

Ένα κεφαλοχώρι στην καρδιά της Πίνδου. Ένα χωριό που άντεξε στο πέρας του χρόνου. Ένα χωριό που αντιστάθηκε, καταστράφηκε από τους Γερμανούς και όμως επέζησε.

Οι Γερμανοί έκαψαν (113) εκατόν δέκα τρία σπίτια και διάφορες καταστροφές.

Αυτό λοιπόν το χωριό θέλει τώρα το κράτος, η ΔΕΗ, να το εξαφανίσει. Ολόκληρο να το σβήσει απ' το χάρτη της Ελλάδος δημιουργώντας τη Λίμνη της Μεσοχώρας. Σήμερα στη Μεσοχώρα υπάρχουν περίπου 1500 κάτοικοι. Έχει 1180 ψηφοφόρους, περίπου 460 σπίτια και το χειμώνα μένουν περίπου 160 άτομα. Το χωριό είναι κτηνοτροφικό.

Παρακάτω αναφέρω ένα μεγάλο αριθμό επιστημόνων και υπαλλήλων, σίγουρα και κάποιους θα ξέχασα να τους έχω γράψει και ας με συγχωρέσουν. Πάντως 70% τους έχω γράψει, που προσέφεραν και προσφέρουν στην πατρίδα και που σε λίγο αν υλοποιηθούν τα σχέδια του κράτους και της ΔΕΗ θα χάσουν για πάντα το αγαπημένο τους χωριό.

25-4-2009

**Ο Ιερέας πρωτ. Μεσοχώρας
Ιωάννης Δημ. Σακελλάριος και Αρχιερατικός Επίτροπος Μεσοχώρας
Εφημέριος από το 1955.
(Η συνέχεια στο επόμενο φύλλο της «Φωνής»)**

Γιώργος Τσιούνης, ο δάσκαλος της δημοσιογραφίας

Τα τελευταία χρόνια δεχόμασταν στη «Φωνή» συγχαρητήριες επιστολές για την έκδοσή μας από τον Παχτουριώτη παλαίμαχο δημοσιογράφο, τακτικό μέλος της Ε.Σ.Η.Ε.Α. και της ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ κ. Γιώργο Τσιούνη.

Και αναμφισβήτητα αποτελούσαν ιδιαίτερη τιμή για εμάς αυτές οι συγχαρητήριες επιστολές του συνδημότη μας δασκάλου της δημοσιογραφίας.

Στο 35^ο φύλλο της «Φωνής» δημοσιεύσαμε το άρθρο του Παχτουριώτη μουσικού Κώστα Παπαχρήστου με τίτλο «**ΝΙΚΟΣ Γ. ΤΣΙΟΥΝΗΣ ένας μεγάλος ευεργέτης που δε θα ξεχαστεί ποτέ**». Με αφορμή το άρθρο αυτό γνωρίσαμε περισσότερο τον κ. Γιώργο Τσιούνη.

Σερφάροντας στο internet και συναντώντας το blog <http://gtsiounis.blogspot.com> με ιδιαίτερη συγκίνηση αλλά και υπερηφάνεια διαβάσαμε τη βιογραφία αυτού του ανθρώπου.

Η ορεινή μας πατρίδα, τα χωριά μας έχουν την ανάγκη ανθρώπων όπως ο κ. Γιώργος Τσιούνης. Και η κοινότητα, οι σύλλογοι κι εμείς εδώ στη «Φωνή» έχουμε υποχρέωση να φέρουμε αυτούς τους ανθρώπους κοντά στο χωριό. Ακόμη και να ζητήσουμε τη συμβουλή και συμβολή τους στην επίλυση σημαντικών προβλημάτων μας.

Η «Φωνή» της ορεινής μας πατρίδας τιμώντας το δάσκαλο κ. Γιώργο Τσιούνη αναδημοσιεύει από το blog <http://gtsiounis.blogspot.com> τη βιογραφία του.

Θα χαρούμε πολύ να τον δούμε σύντομα να μοιράζεται τη Νέα Κίο όπου ζει μόνιμα, με το πανέμορφο Παχτούρι.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ

Γιώργος Τσιούνης, Παλαίμαχος Δημοσιογράφος, τακτικό μέλος της Ε.Σ.Η.Ε.Α. και της ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ.

ΜΙΑ ΠΟΡΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ... Παλαίμαχος αλλά όχι απόμαχος...

Οι δημοσιογράφοι δεν... αποστρατεύονται ούτε... παροπλίζονται.

Παραμένουν δημοσιογράφοι ισόβιως. Ισόβια δεσμία στην υπηρεσία ενός δύσκολου, κοπιαστικού, ανθρωποβόρου θα έλεγα, λειτουργήματος. Και λειτουργήματος...

Η «απελευθέρωση» τους έρχεται μαζί

με την τελευταία τους ανάσα, όταν αρχίζουν το, χωρίς επιστροφή, μεγάλο ταξίδι.

Μιλάμε βέβαια για τους πραγματικούς δημοσιογράφους, όχι για κάποιους άλλους...

Μπήκα (εγώ) στον χορό, στην μεγάλη περιπέτεια, έφηβος, σχεδόν παιδί, πριν από πενήντα εννέα (59) χρόνια. Το καλοκαίρι του 1950, απόφοιτος (για την ακρίβεια μετεξεταστέος που καθάρισε τον Σεπτέμβρη) του τότε οκτατάξιου γυμνασίου, μεγαλοφυούς δημιουργήματος του μεγαλοφυούς δικτάτορα Γιάννη Μεταξά (Θεός σχωρέστον).

Λίγο πριν από τον πόλεμο, μικρό παιδί 7 - 8 χρόνων, «επιστρατεύτηκα» μαζί με όλα τα παιδιά στη νεολαία της 4^{ης} Αυγούστου, ως «σκαπανέας».

Ήμουν ένα μικρό «σκαπανάκι» που έλεγε κάποτε ο μέγας Μίκης Θεοδωράκης.

«Σκαπανάκι» 7 - 8 χρόνων που μαζί με τα άλλα «σκαπανάκια» μας τραβολογούσαν από δω κι από κει με αποτέλεσμα, από την ταλαιπωρία και της κούραση, να κατοχυρώμασε στα βρακιά μας! Μπράβο στην Ε.Ο.Ν. (Εθνική Οργάνωση Νεολαίας). Μπράβο...

Το μεγάλο δημοσιογραφικό ταξίδι αρχίζει με όχημα τον «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ», το καλοκαίρι του 1950. Παιδί για όλες τις δουλειές, τις δημοσιογραφικές εννοείται, αλλά και για μερικά μικροθελήματα, σα νεαρούλης. «Κύριε συναδελφάκο» με προσαγόρευε, ο μακαρίτης Γιώργος Αποστολόπουλος, βοηθός, τότε, του μεγάλου Γιώργου Καράντζα, στην αρχισυνταξία της εφημερίδας και αργότερα αρχισυντάκτης στο «ΒΗΜΑ».

Οι πρώτοι μου δάσκαλοι Νίκος Ευαγγελόπουλος (διευθυντής), Γιώργος Καράντζας, Γιάννης Μαρής (Τσιριμώλος), Γιώργος Αποστολόπουλος, Νίκος Τσιφόρος, Γιώργος Δρόσος, Μέμιος Φαράκος (νεαρός τότε αλλά φθασμένος δημοσιογράφος) Λούης Δάνος και βέβαια ο κολοσσός ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ, με οδήγησαν στους σωστούς δρόμους. Τους ευγνωμονώ.

Μετά τον Πλαστηικό «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ» στεγάστηκα δημοσιογραφικά στον «ΕΛΕΥΘΕΡΟ» (και στις δύο φάσεις της ημερήσιας έκδοσής του), του άλλου μεγάλου δασκάλου μου, του αξέχαστου Δημήτρη Πουρνάρα. Αργότερα, καθιερωμένος πλέον συντάκτης,

πρόσφερα τις υπηρεσίες μου και στην εβδομαδιαία έκδοσή του που η κυκλοφορία της ήταν λιγνιώδης.

Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» υπήρξε μια έπαυλη λαϊκών δημοκρατικών αγώνων, ταγμένος στην Κεντροαριστερά.

Η περιπετειώδης επαγγελματική μου πορεία συνεχίστηκε σε πολλές άλλες, μεγάλες και μικρές εφημερίδες, αθηναϊκές, επαρχιακές, κυπριακές και σε αρκετά περιοδικά και άλλα έντυπα.

Μερικές στάσεις της περιπλάνησής μου, αν θυμάμαι καλά: «ΑΝΕΝΔΟΤΟΣ» «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ», «ΣΗΜΕΡΙΝΗ» Κύπρου, «ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ ΝΕΑ», «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» ΚΑΙ «ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ» Κερκύρας, «ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ» και «ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ» Αθήνας.

Παράλληλα για μια περίπου εικοσαετία μέχρι την συνταξιοδότησή μου την 1^η Μαρτίου 1988, διετέλεσα συντάκτης, προϊστάμενος και υπεύθυνος ύλης, καθώς και αρχισυντάκτης των ραδιοφωνικών δελτίων ειδήσεων της Ε.Ρ.Τ. 2, της παλιάς Υ.Ε.Ν.Ε.Δ, η οποία έγινε Ε.Ρ.Τ. από τον αείμνηστο Βαγγέλη Αβέρωφ που με τιμούσε με την φιλία του.

Μετά την μεταπολίτευση νά 'μαι σε καίρια πόστα στην «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ», που δημιούργησε σχολή κι έβγαλε πολλούς αξίους συναδέλφους, οι οποίοι τώρα μεσουρανούν.

Όλοι μαζί, οι μακαρίτες Κίτσος Τεγόπουλος (ιδιοκτήτης), Αλέκος Φιλιππίδης (διευθυντής) Λυκούργος Κομίνης, Σταύρος Απέργης, Δημήτρης Μαρούδας και οι καλοί μου φίλοι και συναδελφοί που δραστηριοποιούνται ακόμη σαν έφηβοι, πάντα γεροί και δυνατοί, Δημήτρης Κουμπιάς, Νίκος Νικολαΐδης, Σπύρος Καρατζαφέρης και ο Σεραφεύμ Φυντανίδης που άξια κουμαντάρησε την «Ε» μετά τον Φιλιππόπουλο, όλοι μαζί δουλέψαμε για την εφημερίδα μας, τη δημοσιογραφία και την ελευθεροτυπία. Η σύνταξη ήρθε, όπως είπα την 1^η Μαρτίου του 1988 αλλά η περιπέτεια συνεχίζεται...

Ίδρυσα με φίλους το σταθμό «ΡΑΔΙΟ ΝΕΑ ΚΙΟΣ», που πέτυχε, αλλά τελικά «κατέβασε ρολά» παρά την επιτυχία του, για λόγους που, οπωσδήποτε, δεν θα ενδιέφεραν τον αναγνώστη. Άσκησα μια δημοσιογραφία αθόρυβη, χωρίς φανφάρες και ρεκλάμες.

Αν ξαναγινόμουν νέος (τι λέω τώρα...), πάλι δημοσιογράφος θα γινόμουν και πάλι την αθόρυβη και σεμνή δημοσιογραφία θα προτιμούσα.

Σας αγαπώ όλες και όλους.

Εύχομαι προκοπή, καλή πρόοδο, υγεία, ευτυχία, δύναμη.

Γιώργος Ν. Τσιούνης

Υ.Γ. Από την χούντα κυνηγήθηκα γιατί ήμουν πιστός στη μνήμη και τις υποθήκες του ΓΕΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, Γεωργίου Παπανδρέου. Βέβαια δεν διεκδικώ δάφνες αντιστασιακού.

Παράθυρο στα περασμένα

Τσιουφλέκες, κουσιπιά και αληθινά πυρά

Η λέξη τσι(ου)φλέκα χρησιμοποιούταν πολλές φορές στο λόγο παλιότερα. Χαρακτηρίζαν κάποιον λέγοντας: «Ας τον αυτόν, είναι νηπι τσιουφλέκας» ή «Αι σιαπέρα τσιουφλέκα». Το τι εννοούσαν θα το δούμε στη συνέχεια.

Γράφει ο
Ιωάννης Φ.
Τεντολούρης

Στα αγόρια και σήμερα και παλιά αρέσει πολύ να παίζουν με όπλα, ψεύτικα βέβαια. Σήμερα υπάρχουν πολλά είδη όπλων από πλαστικό υλικό (περίστροφα, τουφέκια διάφορα) με τα οποία τα παιδιά παίζουν παριστάνοντας τότε τους κυνηγούς, τότε τους στρατιώτες, αλλά τις περισσότερες φορές τους καουμπήδες (αγελαδοβοσκούς της Αμερικής).

Στην εποχή τη δική μας, πριν πενήντα με εξήντα χρόνια, δεν υπήρχαν στην αγορά πλαστικά όπλα. Τα δικά μας (παιδικά) όπλα τα φτιάναμε εμείς τα ίδια τα παιδιά, συνήθως από ξύλο. Το ευκολότερο στην κατασκευή ήταν η τσιουφλέκα. Αεροβόλο όπλο με βλήματα από κεδρομπόμπουλα (καρόπ του κεδρού). Κόβαμε ένα κομμάτι, ίσιο από φλουξιλιά (κουφοξυλιά), από τον ένα κόμπο ως τον άλλον. Τον έναν κόμπο τον αφήναμε κλειστό και ανοίγαμε μόνο από μικρή τρύπα, ίσια ίσα να χωράει το βλήμα. Κόβαμε στη συνέχεια μια βέργα κρανίσια που να χωράει στο φάρδος μέσα στο κομμάτι της φλουξιλιάς και να έχει μήκος μεγαλύτερο, να εξέχει και να πιάνεται καλά. Χαράζαμε τη βέργα στο ένα μέρος αρκετές φορές, προς κάθε κατεύθυνση. Κτυπάγαμε τη χαραγμένη άκρη πάνω σε μια πέτρα κι αυτή γινόταν σα στουπί. Δοκιμάζαμε να περνά στην κουφοξυλιά με λίγο πίεση (ζόρι). Σαλιώναμε τη στουμισμένη άκρη (το έμβολο) και το βάζαμε λίγο μέσα, στη φρουξιλιά. Κλείναμε με το δάκτυλο του αριστερού χεριού την οπή μπροστά και πιεζαμε το έμβολο με το δεξί. Αν δημιουργούνταν στο εσωτερικό πίεση αέρα (όπως συμβαίνει σ μια σύριγγα που κλείνεις μπροστά το στόμιο) η τσιουφλέκα, το αεροβόλο όπλο ήταν έτοιμο. Τοποθετούσαμε μπροστά στην οπή το

κεδρομπόμπολο, σπρώχναμε το έμβολο και το βλήμα πεταγόταν μακριά. Μερικές φορές κάναμε μερικές παλινδρομικές κινήσεις (μέσα έξω) με το έμβολο για να πετύχουμε μεγαλύτερη πίεση στο εσωτερικό του σωλήνα και να έχουμε έτσι μεγαλύτερη απόδοση του όπλου.

Τώρα μπορούμε να εξηγήσουμε και το χαρακτηρισμό «Ας τον αυτόν, είναι παιδί που παίζει» ή «Μην το φοβάσαι το όπλο του (ή τα όσα λέγει) είναι ψεύτικα σαν την τσιουφλέκα».

Το κουσιπιά ήταν τόξο προσαρμωμένο σε μια σανίδα. Τραβούσαμε το βέλος πίσω, πάνω στη σανίδα. Αυτό είχε μια εγκοπή στο πίσω μέρος που σκάλωνε στη σκαντάλη. Στο μπροστινό μέρος περνούσε από ένα μικρό κομμάτι φρουξιλιάς που ήταν στερεωμένο στη σανίδα. Το πλεονέκτημα με το κουσιπιά ήταν ότι πετυχαίναμε καλύτερα το στόχο, απ' ό,τι με το απλό τόξο.

Αλλά όπλα που φτιάναμε είχαν μόνο κρότο, όμοιο με αυτό που κάνουν τα πλαστικά όπλα με καψίλια. Εμείς δεν είχαμε τότε καψίλια. Παίρναμε το βλήμα από μια στρατιωτική σφαίρα (υπήρχαν άφθονες τότε σκορπισμένες στα πλάγια). Το βλήμα έχει σχήμα μικροσκοπικού πυραύλου, το εξωτερικό του μέρος είναι από μπροντζό και γεμισμένο απ' το πίσω μέρος με μολύβι (μόλυβδο). Με μια πρόκα τρυπούσαμε το γέμισμα της σφαίρας, έτσι που ένα μέρος της με το κεφάλι να μένει έξω. Βγάζαμε την πρόκα, γεμίζαμε την τρύπα με σπιρτάδα (που ξύναμε απ' το κεφάλι ενός σπέρτου), βάζαμε μετά την πρόκα μέσα που ε-ξείχε τώρα αρκετά. Τι θα γίνει αν κτυπήσουμε τώρα το κεφάλι της πρόκας, ενώ το βλήμα με την πρόκα σε μια πέτρα. Ακουγόταν τότε ένα «τσαφ» αρκετά δυνατό, αν η γέμιση ήταν διπλή. Δε σταματούσαμε όμως στο καρούλι. Φτιάχναμε ομοιώματα όπλων από ξύλο. Βάζαμε πολλές φορές για κά-

νη κομμάτι από φρουξιλιά. Προσαρμόζαμε (σταθεροποιούσαμε) το βλήμα στο όπλο. Μια ξύλινη φούρκα περασμένη σε λάστιχο, που ήταν καρφωμένο στις άκρες, στο σκελετό του όπλου, έπαιξε το ρόλο του πυροκροστήρα. Τραβούσαμε τη φούρκα πίσω και την αφήναμε. Χτυπούσε την πρόκα και το όπλο «πυροβολούσε». Σε βελτιωμένη έκδοση, το μοντέλο του όπλου που φτιάχναμε, είχε και σκανδάλη, στην οποία σκάλωνε η φούρκα όταν τραβούσαμε πίσω. Τραβώντας τη σκανδάλη η φούρκα έφευγε και το όπλο «πυροβολούσε». Με τέτοια όπλα ήμασταν εφοδιασμένοι στη γιορτή της 25ης Μαρτίου, παριστάνοντας πάνω τη σκηνή, κατά τη σχολική γιορτή, αρματολούς και κλέφτες. Οι ομοβροντίες τότε πηγαίνουν σύννεφο και τα όπλα μας κάρπιναν.

Αν συγκρίνουμε τα παραπάνω παιδικά όπλα με τα λάστιχα, με τα οποία ρίχναμε πέτρες, με κίνδυνο να ανοίξουν κεφάλια, τα όπλα αυτά φαίνονται «αθώα». Επικίνδυνα όμως ήταν τα πράγματα όταν παίζαμε με αληθινές σφαίρες που ήταν σκορπισμένες σε πολλά μέρη απ' την πέτρα μεριά του οικισμού στα πλάγια. Πριν αναφέρουμε τα παιχνίδια μας αληθινές σφαίρες, αξίζει να αναφέρουμε ένα γεγονός που συνέβη σε μια εκδρομή του σχολείου, γύρω στα 1920. Την ιστορία μου τη διηγούνταν ο πατέρας μου κάθε φορά που ρωτούσα γιατί διέκοψε νωρίς τη φοίτησή του στο σχολείο.

«Εφτά χρονών μ' έστειλε ο πατέρας μ' στο σχολείο. Ήταν ένας δάσκαλος που είχε κομμείο το ένα χέρι. Μου έγραψε την αλφαβήτα στο πινακίο (ένα σανίδι αλειμμένο απ' την μια μεριά με κερί). Έπρεπε να τη μάθω απ' έξω κι ανακατωτά, απ' την αρχή προς το τέλος και απ' το τέλος προς την αρχή». Έπειτα θα μάθαινε τους συνδυασμούς των γραμμάτων βήτα άλφα – βα, βήτα έψιλον – βε κλπ και σε τρίτο στάδιο θα εξασκούσαν στην ανάγνωση. Έτσι ήταν τότε το σύστημα διδασκαλίας της γλώσσας. Δυο μέρες στα γίδια, μια μέρα στο σχολείο, δεν τα πήγαινε τόσο καλά με τα γράμματα. Ο λόγος που διέκοψε το σχολείο δεν ήταν μόνον αυτός. Βγήκε μια

κρύα μέρα του χειμώνα που είχε λιακάδα το σχολείο εκδρομή σε ένα ίσιωμα, πιο πάνω απ' το σχολείο. Μερικά παιδιά μαζέψαν ξύλα κι άναψαν φωτιά. Πλησίασε κάποια στιγμή κι ο δάσκαλος να πυρωθεί λίγο. Και να σε λίγο ακούστηκε ένα μπουμ! και ανασκώθηκαν οι στάχτες ως επάνω. Λαχτάρησαν τα παιδιά που ήταν γύρω, φοβήθηκε κι ο δάσκαλος πολύ. «Τι έγινε, τι ριζάτε στη φωτιά; Κοντέψατε να μας σκοτώσετε, ποιος το 'κανε;» ρωτούσε να μάθει αγριεμένος ο δάσκαλος. Απ' τα πολλά κάποιος μαρτύρησε πως ο Φιλίππος (ο πατέρας μου) και ο Μήτρος (Παπαδημητρίου) έριξαν ένα κάλυκα στη φωτιά. Τι είχαν σοφιστεί να λένε αυτά τα παιδιά; Είχαν βρει δυο διαφορετικούς σε μέγεθος, κάλυκες πολεμικών όπλων. Έβαλαν νερό στο μικρότερο, και τον κούπωσαν με το μεγάλο, κτυπώντας το να σφίξει καλά. Τον έριξαν στη φωτιά, για πλάκα, λίγο πριν πλησιάσει ο δάσκαλος τη φωτιά. Ζεστάθηκε το νερό που είχαν μέσα οι κάλυκες, έβγαλαν ατμός που προσπαθούσε να βρει διέξοδο. Η δύναμη του ατμού δεν είναι μικρή. Τα τράινα παλιά κινούνταν με τη δύναμη του ατμού. Μη βρίσκοντας διέξοδο στους κάλυκες, τους ράισε, διέφυγε σηκώνοντας στάχτες και κάρβουνα που προκάλεσαν τη λαχτάρα. Πιάνει ο δάσκαλος τον πατέρα μου απ' την κατσούλα που είχε το κοντοκάπι του, του έφερε μερικές σφούρλες στον αέρα και τον άφησε. Ο πατέρας μου έσκασε κάτω, του ήρθε αντράλα, φοβήθηκε, έφυγε και δεν ξαναπήρε στο σχολείο. Έμαθε να διαβάζει και να γράφει με ένα ι και ένα ο αργότερα, από ένα μεγαλύτερο παιδί, όταν ήταν τσοπάνος στη Μουτσιάρα.

Το «παχινίδι» του Φιλίππου και του Μήτρος δεν ήταν άκρως επικίνδυνο, όπως ήταν το δικό μας με αληθινές σφαίρες, το καλοκαίρι του 1950. Βρίσκαμε αρκετούς κάλυκες από στρατιωτικά όπλα και άδειους, αλλά και γεμάτους (με μπαρούτι μέσα και βλήμα μπροστά). Μερικούς κάλυκες τους ανοίγαμε μπροστά, κουνώντας το βλήμα δεξιά αριστερά, κρατούσαμε το βλήμα για να το κάνουμε όπλο με σπιρτάδα, αδειάζαμε τα κίτρινα «μακαρονάκια» που

είχε μέσα, πάνω σε μια πέτρα, κάνοντας διάφορα σχήματα, βάζαμε φωτιά σε μια άκρη και βλέπαμε τη φλόγα να περπατά γρήγορα στα σχήματα που είχαμε φτιάξει. Έσβηνε η φλόγα και έμενε το σχήμα μαυρισμένο στην πέτρα.

Τον κάλυκα με το καψίλι τον βάζαμε πάνω σε μια πέτρα και τον κτυπούσαμε με μια άλλη που την αφήναμε να πέφτει με δύναμη από ψηλά. Ο κάλυκας ματσίαζονταν και το καψίλι έσκαγε. Άλλες φορές ανάβαμε φωτιά, ρίχναμε τους κάλυκες μέσα και μες τρέχαμε και κρυβόμασταν. Έσκαγαν τα καψίλια και σήκωναν συννεφάκι τη στάχτη. Το επικίνδυνο ήταν ότι σκάγαμε και τις γεμάτες σφαίρες. Παίρναν τα μεγαλύτερα παιδιά το γεμάτο με μπαρούτι κάλυκα και το βλήμα μπροστά, να ακουμπούσαν πάνω σε μια πέτρα. Παίρναν μια άλλη πέτρα στα χέρια, όσο πιο βαριά μπορούσαν, χαύδωναν πάνω απ' τη σφαίρα, έτσι που το βλήμα να κοιτάζει προς τα μπροστά και το καψίλι πίσω. Αφήναν την πέτρα απ' τα χέρια τους να κτυπήσει τον κάλυκα. Έσκαγε η σφαίρα και προκαλούσε το θόρυβο του όπλου που πυροβολεί. Μερικές φορές τα παιδιά, το ένα δίπλα στο άλλο, έσκαγαν τις σφαίρες, τη μια κατόπι της άλλης (βολή κατά ριπάς) ή συγχρόνως όλοι μαζί (ομοβροντία).

Εμείς τα μικρότερα παιδιά κάναμε κάτι άλλο. Ανάβαμε φωτιά, ρίχναμε μέσα τις σφαίρες και τρέχαμε και κρυβόμασταν, συνήθως κατεβαίνοντας την πλαγιά, λίγο πιο κάτω. Μετρούσαμε τα «μπαμπ». Όταν ήταν όσες οι σφαίρες που ρίξαμε στη φωτιά, τότε βγαίναμε και πλησιάζαμε.

Όταν άρχισε το σχολείο μας έφεραν κάποιες αφίσες που έλεγαν να φυλαγόμαστε απ' το υλικό (σφαίρες, χειροβομβίδες, όπλα, νάρκες) που ήταν ζωγραφισμένο πάνω τους. Το υλικό αυτό δεν έπρεπε να το πιάσουμε, αλλά να ειδοποιήσουμε τους γονείς ή τους οπλίτες των ΤΕΑ. Τα επόμενα χρόνια λιγότεψε το υλικό που βρίσκαμε αθροιστικά, λιγότεψε και τέλος εξαφανίστηκε. Οι αφίσες έμεναν όμως στον τοίχο, πλησίον στους γεωγραφικούς χάρτες, μερικά χρόνια ακόμη.

Φτηνά τη γλιτώσαμε τότε α-

πό ατυχήματα και θύματα, με τα παιχνίδια μας με τις σφαίρες. Το κακό όμως ήρθε χρόνια αργότερα το 1964 ή 1965 όταν ένα ενδεκάχρονο παιδί, ο Χρήστος Γ. Καραγεώργος βρήκε μια χειροβομβίδα στα χέρια του... Χάθηκε το παιδί, πάνω στον ανθό του. Τον έκλαψαν οι γονείς του, τον έκλαψαν οι συμμαθητές του, τον έκλαψε όλο το χωριό. (Το κακό έγινε 6 Δεκεμβρίου 1964 ή 1965 και δάσκαλος στο χωριό ήταν ο Ιωάννης Κουφογιάννης).

Ευθύνη μεγάλη έχουν οι γονείς και γενικά όλοι οι ενήλικες για το πού παίζουν (τόπο), με τι παίζουν (υλικά), πόσο παίζουν (χρόνος) και με ποιους παίζουν (παρέα) τα παιδιά μας. Σήμερα μπορεί να μην έχουν κίνδυνο α-πό αθύλακτο πολεμικό υλικό τα παιδιά μας. Είναι όμως εκτεθειμένα σε σοβαρότερους κινδύνους, σε άλλα πράγματα, όπως τα ναρκωτικά.

Και να επανέλθουμε στα όπλα. Ήμουν έφηβος, όταν ζήτησα απ' τον πατέρα μου, που ήταν άριστος σπολοδιορθωτής, να ριξω (να πυροβολήσω) σε σημάδι (στόχο) με έναν παλιό γκκα, που είχε μετατραπεί σε κυνηγετικό τουφέκι. Ετοίμασε ο πατέρας μου τα σχετικά, μου έδωσε τις απαραίτητες οδηγίες, μου είπε να προσέχω, γιατί το κοντάκι που ακουμπούσε στον ώμο μου θα κλωστήσει προς τα πίσω. Σημάδεψα κι έριξα με ψυχραιμία. Κοίταξε ο πατέρας μου τον τενεκέ που είχε βάλει για σημάδι και μου είπε: «Δεν τα πήγαες και άσκημα». Ζήτησα απ' τον πατέρα μου να φυλάξει αυτό το όπλο, για να το έχω ως ενθύμιο. Το φυλάξε και μου το παρέδωσε λίγο πριν φύγει για το αιώνιο ταξίδι. Κάθε φορά που το παίρνω στα χέρια μου, το χαϊδεύω, το σηκώνω στον ώμο και σημάδεύω. Και τότε άθελά μου μου έρχονται στο νου τα παλιά, τα παιδικά τουφέκια, η τσιουφλέκα, το κουσιπιά και τα αληθινά πυρά.

Λεξιλόγιο περιοχής μας σε περασμένες εποχές

802. Τσιότσιο (το): λίγο
803. Τσιούκες (οι): όρθιες πέτρινες πλάκες
804. Τσουπυτός, -ή, -ό: μικρός και σφιχτοδεμένος

Γράφει ο Ηλίας Αθ. Καραθάνος
Νομικός - Ιστορικός - Λαογράφος - Φιλολόγος

805. Τσιούπ: το τριγωνικό μέρος της στέγης που αντιστοιχεί στις στενές πλευρές. Αυτή παλιότερα κτίζονταν κατευθείαν πάνω του.
806. Τσουρέπ (το): πλεχτή κάλτσα με μάλλινο νήμα
807. Τσίτο (το): κρέας στην παιδική γλώσσα
808. Τζίφα (η): υπογραφή
809. Τσιφτέκια (τα): τα κομμάτια από βίαιο σχίσμο ρούχων
810. Τσώνων: χορταίνω
811. Τψηλακεύρης (ο): σπάταλος
812. Ύπατα (τα): δύναμη
813. Ύστερο (το): το εξερχόμενο μετά τον τοκετό, ριζέρβα
814. Ύψωμα (το): ψωμί ή σιτάρι ευλογημένο για τον εορτάζοντα
815. Ύψων: προς τιμήν ενός εορτάζοντα σηκώνω το ύψωμα
816. Φάρα (η): γένος

817. Φλισούρ (το): αμέτρητο πλήθος
818. Φουρτιάρης (ο): κατάλληλος για φόρτωμα
819. Φουρτωτήρα (η): μακρύ ίσιο ξύλο που απόληγε σε τσιγκέλι. Κρατούσε τη μια μεριά του ζώου, μέχρι φόρτωσης της άλλης
820. Φούρκα (η): μακρύ και γερό ξύλο. Μπφ.: υποψία μαζί με θυμό
821. Φουρκίζοι: υποψιάζομαι και θυμώνω
822. Φτσέλα (η): μικρό ξύλινο ωοειδές δοχείο για νερό
823. Φαίροπ (το): δυνατό πέταγμα, γρήγορη φυγή
824. Φάκα (η): ποντικοπαγίδα
825. Φακίδα (η): στίγμα στο πρόσωπο
826. Φακιόλ (το): είδος γυναικείου κεφαλόδεσμου
827. Φακρίζου: δίνω λίγο φως
828. Φάκρισμα (το): αμυδρό φώτισμα
829. Φαλάγγι (το): συνεχής καταδίωξη
830. Φαλμέντο (το): χρεωκοπία
831. Φαλτσέτα (η): μαχαίρι του υποδηματοποιού
832. Φάπα (η): καρπαζιά
833. Φασκίων: δένω με πανιά το μωρό
834. Φασκίες: πανί εμπόριο και πάνινες λουρίδες για δέσιμο και τύλιγμα του μωρού

835. Φάσκωμα (το): περιτύλιγμα του νεογέννητου
836. Φαρσί (επίρ.): άπιαστα
837. Φέλπα (η): βελούδο
838. Φεγγαριάζοι: σεληνιαζομαι
839. Φέξ (η): λάμψη, λάμπα, ξημέρωμα
840. Φόσκα: γεμάτος
841. Φκέντρα (η): βουκέντρα
842. Φλότο (το): επιληψία
843. Φόλα (η): επίρραμα σε φθαρμένο μέρος παππούτσιού, δόλωμα με δηλητήριο
844. Φνίκ (το): σκώρος
845. Φόρα (η): ορμή
846. Φουντιάζου: βγάζω φούντες (σχετικά με το καλαμπόκι)
847. Φούρια (η): ακάθεκτος ορμή
848. Φούρλα (η): το διάτρητο ξύλο στο κάτω μέρος του μπουρντιόξυλου για το βάρεμα του γάλατος
849. Φουρτσιάτος, -η, -ο: γρήγορος επιδεικνύοντας παλληκαριά
850. Φούσκος (ο): μπάτσος
851. Φρού (επίρ.): αραιά, από χαραμάδα

Συνέχεια στο επόμενο

Η εναλλαγή των γενεών

Ας διατηρήσουμε το χθες στη μνήμη των γενεών του αύριο

Διαβάζοντας το ρεπορτάζ του 37ου φύλλου της «Η Φωνή της Ορεινής Πατρίδας» με θέμα το «Πάσχα του 2009 στο αγαπημένο μας χωριό» ομολογώ ότι ζήλεψα. Θα 'θελα να είμαι κι εγώ εκεί, να ζήσω από κοντά αυτή την μοναδική εμπειρία. Καταπληκτική η περιγραφή και το ζωντάνεμα της «βίζιτας». Όμως οι φράσεις, «*δε μας άνοιξαν, αφού δεν υπάρχουν πια στη ζωή*» και πιο κάτω: «*απουσίαζαν στο αιώνιο ταξίδι*» δείχνουν με λιτό, δωρικό, απερίττο, αλλά συγκλονιστικό τρόπο την απεικόνιση της πραγματικότητας. Δυνατά τα συναισθήματα, που γεννιούνται.

Με αφορμή αυτό η σκέψη μου η αχαλίνωτη και ανεξέλεγκτη τρέχει στα χρόνια τα παλιά με νοσταλγία και πόνο. Μα θα μου πείτε αυτός δεν είναι ο κύκλος της ζωής; Αυτά δεν είναι μια νομοτέλεια που εκόντες – άκοντες όλοι θα ακολουθήσουμε; Έτσι δεν συμβαίνει πάντοτε; Ασφαλώς, αλλά υπήρχε η συνέχεια στην εναλλαγή των γενεών. Έφευγαν οι πιο μεγάλοι, στη θέση τους τα παιδιά, κατόπιν τα εγγόνια, τα δισέγγονα. Κι έτσι τα σπίτια ανακαινίζονταν, χτίζονταν καινούργια για να στεγάσουν τα νέα βλαστάρια, τις νέες οικογένειες που προέκυπταν από τους γάμους που τελούνταν κάθε χρόνο μετά τα πανηγύρια. Το 1953, θυμάμαι, έγιναν έξι γάμοι. Δεν προλάβαιναν οι μητέρες μας να αναπαύσουν το προζύμι για την επόμενη κουλούρα του γάμου. Τότε παντρεύτηκε ο θεός Λεωνίδα την Παναγιώτα, πανέμορφη, θεά. Ο Πανούτσος την Ελένη, πρότυπο ζευγαριού και γονιών. Τότε παρά τη φτώχεια και την ανέχεια, υπήρχε ζωντανή η ελπίδα, τώρα πού πάμε; Τώρα οι αυλές των σπιτιών χορταριάσανε. Τα σπίτια ερήμωσαν και καταρρέουν. Τα χελιδόνια δεν χτίζουν σ' όλα τα υπέρθυρα φωλιές, δεν αντέχουν την ερήμωση. Ταξίδεψαν κι αυτά σε άλλα μέρη...

Οι εποχές αλλάζουν. Οι συνθήκες ζωής μεταβάλλονται, εξελίσσονται. Διατηρώ μια επιφύλαξη γι' αυτό που

Γράφει η
Αειψία
Ελένη Γ.
Τσακάλου,
φιλολογός,
Επίτ. Λυκειάρχης

λέμε εξέλιξη. Απεναντίας βλέπω παρακμή σε πολλούς τομείς. Γίναμε μήπως πιο δυνατοί, πιο δημιουργικοί, πιο έξυπνοι; Αντέχουμε μήπως περισσότερο σ' όποια αναποδιά; Κι αν ο μέσος όρος ζωής αυξήθηκε, συμβαδίζει άραγε και με την ποιότητα ζωής; Αμφιβάλλω. Στο μυαλό μου αυτή τη στιγμή συνωστίζονται μύριες εικόνες από την παιδική μου ηλικία. Ήταν εμφύλιος ακόμα και θυμάμαι ότι και «οι μεν και οι δε», οι αντίπαλες παρατάξεις δηλαδή, στρατολογούσαν τις γιαγιάδες και μάνες μας για να μεταφέρουν πολεμοφόδια και άλλα πράγματα. Κύριος οίδε τι διασχίζοντας τα κακοτράχαλα βουνά μέσα στη βαρυχειμωνιά και την κάψα του καλοκαιριού, χωρίς να τις ρωτάει κανείς, αν μπορούσαν να σηκώσουν τόσο βαρύ φορτίο, αν ήταν άρρωστες ή αν έφερναν και ιερό φορτίο στα σπλάχνα τους. Για την αυστηρή εκτέλεση της αγγαρίας αυτής ορίζονταν ένας υπεύθυνος συντοπίτης, που παραδόξως έπαιρνε πολύ στα σοβαρά το ρόλο του. Είχε βέβαια και ευθύνη και οι αφανείς αυτές ηρωίδες το γνώριζαν καλά και πήγαιναν όλες χωρίς να διαμαρτύρονται ψιθυρίζοντας: «να περάσει η μπόρα».

Και άντεξαν αγόγγυστα πολύτεκνες, οι πιο πολλές χωρίς να διεκδικούν επιδόματα. Από τη σκάφη στο χωράφι και από εκεί στη στάνη. Στήριζαν το σπιτικό μόνες οι πιο πολλές διότι οι άντρες τους αναγκάζονταν να δουλεύουν ως μικροπωλητές στις γωνιές της Αθήνας κι αλλού για να προμηθεύουν την οικογένεια με ό,τι δεν παρήγαγε ο τόπος. Ευτυχώς που

έντυπα όπως η «Φωνή» και ο «Αετός Ασποποτάμου» διασώζουν κάποια ψήγματα από εποχές που πέρασαν ανεπιστρεπτή. Παρήγορο βρίσκω το γεγονός ότι μπορούν ακόμη κάποιοι ρομαντικοί σαν τον αδερφό - ανιψιό Τάκη, τον ξάδελφο - ανιψιό Τάκη, τον Παντελή που περπάτησαν αυτά τα άγια χώματα, βίωσαν στο πετσί τους τις αντιξοότητες και κακουχίες σε δύσκολα χρόνια όμως δεν αποκήρυξαν όσα έζησαν αλλά κράτησαν ό,τι ωραίο και υγιές.

Προσωπική κατάθεση. Μπορεί να ήταν δύσκολα χρόνια όμως η αίσθηση που έχω είναι ότι με έκαναν πλούσια σε αξίες και αρχές, με όπλισαν, με θωράκισαν τόσο δυνατά ώστε καμία δυσκολία στη ζωή μου να μη θεωρώ αξεπέραστη. Ποιο το μυστικό, δεν γνωρίζω. Ίσως η ισχυρή θέληση, η γενναιότητα, η αξιοπρέπεια, η αγωνιστικότητα, το θάρρος των γονιών μας, η λεβεντιά και η αγάπη για ζωή και δημιουργία. Εφόδια που όποιος τυχερός τα κληρονόμησε δεν λυγίζει. Η μεμψιμοιρία και η μιζέρια άγνωστες. Το ενδιαφέρον του ενός για τον άλλον διαρκές, παρά τις μικροδιαφορές και μικροσυγκρούσεις. Έρχονταν τα πανηγύρια και οι γάμοι και ό,τι νοσηρό, όποιο αρνητικό συναίσθημα παραχωρούσε τη θέση του στη χαρά, το γέλιο, το γλέντι, στη διάθεση όλων για την πιο καλή εικόνα του χωριού στον κάθε επισκέπτη.

Δεν επιχειρώ την ωραιοποίηση, αγαπητοί μου, εκείνης της εποχής, διότι έχω επίγνωση ότι δεν θα μπορούσε κανείς να απαρνηθεί σήμερα τόσες ευκολίες στην καθημερινότητά του και να επιστρέψει στη σκάφη αντί για το υπεραυτόματο πλυντήριο για όλων των ειδών και συνθέσεων ρούχα ή να πλέκει πανάκια για τα μωρά αντί για έτοιμα μπιμπιλίνιο ή τον τόσο ευεργετικό για μάνα και βρέφος θηλασμό, αντί μπιμπερό, το ιλουστρασιόν μαιευτήριο από τη θαλπωρή την μαμής. Σίγουρα όμως τότε δεν θα «παρκάρανε» οι μάνες τα παιδιά τους «για να το γλεντήσουν» αλλά θα τα εμπιστεύονταν στη ζεστή και στοργική αγκαλιά του παππού και της γιαγιάς με τους οποίους συγκατοικούσαν και θα πήγαιναν για θέρο ή για πλύσιμο στη ριστέλα ή το ποτάμι ή για άλλες αγροτικές επίπονες εργασίες.

Και μπορεί να φαντάζουν πρωτόγονες εκείνες οι καταστάσεις, που ευτυχώς επιβιώνουν σε διάφορα χωριά, όμως εκείνα τα παιδιά μεγάλωναν μεν με στερήσεις αλλά ήταν χορτάτα από αγάπη, ζεστασιά, σιγουριά, ασφάλεια έτοιμα να συνεχίσουν τη ζωή ακολουθώντας τα χνάρια των πατεράδων και παππούδων σύμφωνα με τους ιερούς νόμους της φύσης και όχι της παγκοσμιοποιημένης, υπερκαταναλωτικής κοινωνίας των χρηματιστηρίων.

Γι' αυτό όποιος και όσοι μπορούν με κάθε τρόπο, με την προσωπική του κατάθεση ο καθένας και τις αποθηκευμένες στο μυαλό τ' αυλάκια μνήμες ας προσπαθήσουμε να τα διατηρήσουμε στη μνήμη των γενεών που θα 'ρθουν και για να υπάρξει η συνέχειά τους. Προσωπικά έχω μια ένσταση σ' αυτό που χρόνια τώρα διαλαλείται ως χάσμα των γενεών. Πιστεύω στη συμφιλίωση τους αρκεί οι μεγάλοι να παραμερίσουν το Εγώ τους και οι νεώτεροι να βλέπουν με συμπάθεια τις υπερβολικές απαιτήσεις και την έντονη νοσταλγία των γονιών τους.

ΠΟΙΗΣΗ

Νίκου Παπακόγκου

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

*Χωριό μου ζηλευτό που τριγυρίζουν
περήφανα βουνά, δροσολοσμένα
και βράχοι σκυθρωποί
και πάντ' ασάλευτοι
και ράχες με τα ελάτια μυρωμένα.*

*Μέσα στα ελατοδάση σου τα πράσινα
γλυκιές πουλάκια σταίνουν συναυλίες
κ' ύμνοι μαγευτικοί για σένα υψώνονται
κι αναγαλιάζουν απ' τις μελωδίες.*

*Σε κάθε ρεματιά πλατανοσκέπαστη,
που τα νερά δροσάτα κελαηδούνε,
στα βράδρια τα γλυκά, τα φεγγαρόφωτα,
νεράιδες λες κι ακούς, πού τραγουδούνε.*

*Κάθε σπηλιά και κάθε μια βρυσούλα σου
κάποια παλιά ιστορία σου θυμίζει
κι ω πόσα ο καλός αλαφροίσκιωτος
δε βλέπει τις νυχτιές π' όξω γυρίζει!*

*Στις πετρωτές πλαγιές, χωριό μου, αξέχαστο,
κοπάδια πετροπέδικες λαλούνε,
καμαρωτές, λευκόστηθες, περήφανες
την κάθε αυγή τον ήλιο χαιρετούνε.*

*Κι ο ερωτιάρης κότσυφας γλυκόφωνος
το βράδυ, την αυγή, το μεσημέρι
'πό μέσ' από τα κέδρα τα ολομύριστα
πάντα για το γλυκό του ψάλλει ταίρι.*

*Μοσκοβολούν οι πασχαλιές χιονόλευκες
την άνοιξη από κάτω απ' τα ελάτια
κι ολόγυρα τη χλόη την ανθόσπαρτη
να τη θωρούν ευφραίνονται τα μάτια.*

*Μοσκοβολούν κι αυτά τα χαμοκέρασα
ρόδινα μες στην πράσινη τη φτέρη,
μοσκοβολούν τα τόσα σου αγριολούλουδα,
μοσχοβολάει τ' ολόδροσο τ' αγέρι.*

*Αχ η ψυχή πως χαίρεται την άνοιξη
ν' ακούει των κοπαδιών την αρμονία,
ν' ακούει κυπριά, γαλαροκούδουνα
μέσα στις εξοχής την ησυχία!*

*Χαριτωμένα αρνάκια και χιονόλευκα
τ' αμάλαγο βοσκάνε το χορτάρι
και πίσω η βοσκοπούλα η ξανθοπλόκαμη
το λέει με τη φλογέρα της με χάρη.*

*Μα κι αν γοργοχειμώνας αναπάντεχα
εσέ, μικρό χωριό μου, σε σκλαβώσει,
έχει κι αυτός χαρίσματα στους κόλπους του,
που απλόχερα σε σένα θα τα δώσει.*

*Είν' ομορφιές ασύγκριτες τα δώρα του,
στ' αλήθεια από τα πράσινα σε γδύνει,
μα με στολή πανώρια και κατάλευκη
με πατρική στοργή σ' απαλοντύνει.*

*Λευκοφορούν κι αυτά τα λεβεντόκορμα,
τα πράσινα, πανύψηλα ελάτια
κι όλα τα βράχια γύρω σου τ' απόκρημνα
μοιάζουνε σαν κρυστάλλινα παλάτια.*

*Όλα λευκά, σαν όνειρα κατάλευκα
μια κάτασπρη ομορφιά σε περιζώνει
κι αποκοιμάται η φύση γύρω ατάραχη
κάτω από το κατάλευκο σεντόνι.*

*Και μέσα στα σπιτάκια τα χιονόσκεπα
εκεί, εκεί μια ασύγκριτη γαλήνη
κάθονται οι σπιτικοί γύρω στον Ήφαιστο
και τέρπονται στα χάδια, πού τους δίνει.*

*Χωριό μου ποθητό και πάντα αξέχαστο,
είσαι μες στην καρδιά μου χαραγμένο,
μ' αρέσεις όταν είσαι μες στα πράσινα
μ' αρέσεις κι όταν είσαι χιονισμένο.*

*Μα πιο πολύ μ' αρέσεις χωριουδάκι μου
όντας ανοίγει ο γαύρος κ' η οξιά σου
κ' η φύση δροσερή κι αγουροξύπνητη
απλώνει όλα τα κάλλη της μπροστά σου.*

*Όταν ο κούκος έρχεται καλόδεχτος
μαζί και το γλυκόφωνο τ' αηδόνι,
πού κάθε νύχτ' αστρόφεγγη ολόγυρα
μεθυστικούς κελαηδισμούς απλώνει.*

*Κι όταν οι πιστικοί με τα κοπάδια τους
από τα χειμαδιά γυρνούν και πάλι,
στις βρύσες, στις πλαγιές και στα λαγυδά σου
στην ώρα σου τους δέχεται αγκάλη.*

*Χωριό μου εσύ, βαθιά μου ζεις αξέχαστο,
ριζόχπιστο στη δύστυχη καρδιά μου,
η μόνη μου χαρά, το μόνο μου όνειρο,
χωριό μου 'σαι η Μούσα μου ή φτωχιά μου.*

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ OFFSET

Λογότυπο - σίμο
επιχειρηματική κάρτα
διαφημιστικά έντυπα - flyer
επιστολόχαρτα - φάκελοι
αφίσσα
κατάλογος
πρόσκληση
Εισιτήριο
λαχνοί
μπλοκ

Εκτύπωση & δημιουργία εντύπων

προσελιπάρια γάμου - βάπτισμα
συνταγοβιβλία γιατρών
αυτοκόλλητες ετικέτες
τιμοκαταλόγοι εστιατορίων cafe-bar
εκδόσεις σελήνων - ομοδών - ημερολόγια

ΤΕΝΤΟΛΟΥΡΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ Σ & ΜΕΤΑΡΧΗΣ, ΑΓ.ΘΕΟΚΟΥΜΕΝΙΟΣ (ΣΕΙΣΜΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ)
ΤΗΛ/ΦΑΧ: 24310 25700, ΚΙΝ: 6973 330772 e-mail: tenprint@otenet.gr

Ο Λαφινιώτης πρώην αντιπρόεδρος της κοινότητας

«Έργα, υποδομές και κίνητρα για νο...

ΕΡ.: Φίλε Παναγιώτη, πως καταφέρνεις και είσαι παντού μπροστά, στη χαρά του συνδημότη, στη λύπη, στις εκδηλώσεις των χωριών μας; Τι σημαίνει για εσένα το χωριό και η επαφή σου με το λαό της ορεινής μας πατρίδας;

ΑΠ.: Αγαπώ το χωριό γιατί εκεί μεγάλωσα, είναι οι ρίζες μου και μακάρι να μπορούσα να είμαι συνέχεια κοντά του. Το χωριό είναι για εμένα η ίδια μου η ζωή.

Προσπαθώ να είμαι κοντά σε κάθε γεγονός του χωριού. Στη χαρά, στη λύπη, στο πανηγύρι, στις εκδηλώσεις γιατί είμαι δεμένος με

μας.

Με την ευκαιρία αυτή οφείλω να αναφέρω και τη μεγάλη συμμετοχή και βοήθεια του συγχωρεμένου Κώστα Μπόλλη που τότε ήταν ο αρχηγός της αντιπολίτευσης στο κοινοτικό συμβούλιο. Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε τους ανθρώπους που προσέφεραν στον τόπο μας και σήμερα δεν βρίσκονται κοντά μας. Αλλά και ούτε και ανθρώπους που αφιέρωσαν όλη τους τη ζωή στα κοινά και που πάντα ήταν και είναι αρωγοί σε όλες τις προσπάθειες που γίνονται. Ένας από αυτούς είναι και ο πατέρας σου Ηλίας Δ. Τσάκαλος που υπηρέτησε την πρώην κοινότητα Παχτουρίου για τρεις περίπου δεκαετίες αλλά και την εκκλησία του χωριού του για περισσότερο από μισό αιώνα.

Κατά την άποψή μου και σήμερα γίνεται έργο από την κοινότητα στα χωριά μας. Μην ξεχνάμε ότι είναι πεινχρά και τα μέσα που μας διαθέτει το κράτος.

Η θέληση υπάρχει και η προσπάθεια γίνεται. Το επαρκές και το ανεπαρκές δεν είναι υπόθεση ενός αλλά της πλειονότητας των συνδημοτών μας όπως αυτή εκφράζεται κάθε τέσσερα χρόνια.

ΕΡ.: Ομολογώ ότι τα οκτώ χρόνια που πέρασαν αποτέλεσε μία από τις λίγες επιτυχημένες παρουσίες μέσα στο κοινοτικό συμβούλιο. Μέχρι και στις Βρυξέλες σε είδαμε να εκπροσωπείς την κοινότητα. Γιατί εγκατέλειψες τόσο νωρίς; Η απόφασή σου να αποσυρθείς, ακόμη κι εμένα που ξέρω το

απίστευτο δεν είναι σε όλους μας το γεγονός ότι πορευόμαστε τον ενδέκατο χρόνο με τη διευρυμένη κοινότητα Νεραΐδας; Όλοι μας δεν αναρωτιόμαστε πόσο γρήγορα πέρασαν αυτά χρόνια; Αλλά και πόσα γεγονότα διαδραματίστηκαν από εκείνη την εποχή των μεγάλων αγώνων κατά του «Καποδίστρια» και τις «επεισοδιακές» εκλογές του Οκτώβρη του 1998 μέχρι και σήμερα!

Ήταν εκείνη η εποχή – τέλος καλοκαιριού, αρχές φθινοπώρου του 1998 – όπου οι περισσότεροι δεν γνωριζόμασταν μεταξύ μας και με τον αναγκαστικό νόμο των συνενώσεων «Ιωάννης Καποδίστριας» υποχρεούμασταν να μάθουμε να συνυπάρχουμε και να συναποφασίζουμε για τα χωριά μας.

Μπορεί το δίπλανό μας χωριό να βρίσκεται πίσω ακριβώς από τη ράχη και να απέχει «ενός τσιγάρου δρόμο» από το δικό μας - όπως συμβαίνει σήμερα - αλλά δυστυχώς το 1998, έντεκα χρόνια πριν, το Αρματολικό από τη Νεραΐδα απείχε πάνω από μία ώρα όπως και το Παχτούρι από την Κορυφή. Και δεν ήταν μόνο ο χρόνος που απέτρεπε τους σημερινούς μας συν-

δημότες να ανταλλάσουν επισκέψεις στα χωριά μας και να γνωρίζονται από κοντά αλλά και οι κακές συνθήκες του οδικού μας δικτύου αφού το καλοκαίρι μας έπνιγε ο κourνιαχτός και το χειμώνα βουλιάζαμε στη λάσπη.

Όπως θα θυμάστε οι περισσότεροι, στις εκλογές του 1998 συμμετείχαν πέντε συνδυασμοί με τους περισσότερους υποψήφιους να μην γνωρίζονται καν μεταξύ τους. Το πρώτο κοινοτικό συμβούλιο απαρτιζόταν κυρίως από νέα πρόσωπα στα δρώμενα της ορεινής μας πατρίδας. Πρόσωπα που στην πορεία και μέσα από την κοινότητα κατάφεραν να γίνουν ιδιαίτερα δημοφιλή, να επανεκλεγούν και να τυγχάνουν της αποδοχής των συνδημοτών μας.

Ένα από τα πρόσωπα αυτά είναι και ο Λαφινιώτης πρώην αντιπρόεδρος της κοινότητας Παναγιώτης Αντωνίου. Ένας άνθρωπος που πρόσφερε τα μέγιστα στα οκτώ χρόνια που υπηρέτησε την κοινότητα και που εξακολουθεί να προσφέρει και σήμερα αν και δεν συμμετέχει στο κοινοτικό συμβούλιο αφού στις τελευταίες εκλογές δεν ήταν υποψήφιος.

φιότητα το πιστεύω κι εγώ. Η ερμηνεία που δίνω είναι ότι δεν ασχολούνται γιατί υπάρχει αδιαφορία από τον κόσμο για τα χωριά μας. Περισσότερη και από όση δείχνει το κράτος.

Δεν είναι ευχάριστο να λέγεται αυτό αλλά δυστυχώς αυτό συμβαίνει. Είτε επειδή ο κόσμος έφυγε από τον τόπο του, είτε επειδή εκεί που ζει αντιμετωπίζει τα δικά του προβλήματα, αποξενώνεται από τα κοινά του χωριού

και να προσφέρουμε στη γενέτειρά μας όσα ο καθένας μας μπορεί.

ΕΡ.: Ξέρω ότι έκανες μεγάλο αγώνα για το ΚΕΠ στη Λαφίνα. Φέτος το χειμώνα, δυστυχώς ήταν κλειστό. Συμφωνείς ή διαφωνείς με το κλείσιμο του ΚΕΠ στη Λαφίνα;

ΑΠ.: Διαφωνώ ριζικά με το κλείσιμο του ΚΕΠ στη Λαφίνα. Είναι ένα έργο για το οποίο δώσαμε μεγάλο αγώνα μέχρι να υλοποιηθεί. Κάνω έκκληση στον πρόεδρο και στο κοινοτικό συμβούλιο να δουν το θέμα στην πραγματική του διάσταση και το κλείσιμο του ΚΕΠ να αποτελεί μία μικρή παρένθεση. Θέλω να πιστεύω ότι θα σκεφτούν το θέμα πιο σοβαρά και το ΚΕΠ στη Λαφίνα θα λειτουργήσει και πάλι κανονικά.

Πρέπει όμως και η πολιτεία να βοηθήσει και να στηρίζει το θεσμό των ΚΕΠ.

ΕΡ.: Θα ήθελα να σου απευθύνω μία υποθετική ερώτηση: Αν σήμερα ο Παναγιώτης Αντωνίου εκλέγονταν πρόεδρος στην κοινότητα, τι θα άλλαζε από αύριο στα χωριά μας; Μπορείς να μου πεις δύο - τρία μεγάλα έργα ή τομές που θα πραγματοποιούσες και που θα έφεραν ριζική αλλαγή;

ΑΠ.: Κατ' αρχήν πρέπει να επισημάνω ότι δεν έχω βλέψεις για πρόεδρος. Έχουμε πρόεδρο ικανό για πολλές τετραετίες ακόμη.

Αν μου ζητηθεί κάποια βοήθεια θα το σκεφτώ.

Ο Παναγιώτης Αντωνίου σε ορκωμοσία του Κοινοτικού Συμβουλίου.

τους συγχωριανούς και τους συμπατριώτες μου και γιατί πάνω απ' όλα έχω αισθήματα μέσα μου για τους ανθρώπους. Σήμερα που λείπει η ανθρωπιά γύρω μας έχει μεγάλη σημασία για εμένα η προσφορά στους συνανθρώπους μου. Εγώ κάνω ότι μπορώ καλύτερο και μακάρι να είχα τη δύναμη να κάνω περισσότερα.

ΕΡ.: Πες μας δυο λόγια για το πέρασμά σου από τη διευρυμένη κοινότητα Νεραΐδας για δύο συνεχόμενες τετραετίες. Ποιες ήταν οι δυσκολίες; Πως ήταν τότε η κοινότητα και πως την βλέπεις σήμερα; Πιστεύεις ότι βρίσκεται σε σωστό δρόμο το σημερινό κοινοτικό συμβούλιο;

ΑΠ.: Η αρχή ήταν πολύ δύσκολη ειδικά για μένα και τον πρόεδρο Ηλία Καραγεώργο που ασχολούμασταν για πρώτη φορά με τα κοινά. Παλέψαμε πάρα πολύ για να φέρουμε ισορροπίες. Έπρεπε ο κόσμος να αποβάλει τις παλιές νοοτροπίες και τον τοπικισμό. Πιστεύω ότι προσφέραμε θετικές υπηρεσίες σ' αυτό τον τομέα. Νιώθω μεγάλη ικανοποίηση γιατί συνέβαλα κι εγώ στο να μπει ένα λιθαράκι προς όφελος της κοινότητάς μας και των έξι χωριών μας αλλά και της ευρύτερης περιοχής

παρασκήνιο, με ξάφνιασε. Τι συμβαίνει και μόνο λίγοι από τους ικανούς ασχολούνται με την κοινότητα βάζοντας υποψηφιότητα;

ΑΠ.: Αποφάσισα να αποσυρθώ γιατί κάποια στιγμή απογοητευτικά από τη συμπεριφορά κάποιων συγχωριανών και φίλων. Γιατί ο καθένας σκεφτόταν το δικό του συμφέρον και όχι του συνόλου. Αυτό ερχόταν σε αντίθεση με τα δικά μου πιστεύω. Ο κοινοτικός άρχοντας πρέπει να εργάζεται προς όφελος των συμφερόντων των πολλών και όχι των λίγων. Εγώ μπήκα στην κοινότητα για να είμαι χρήσι-

«έχει μεγάλη σημασία για εμένα η προσφορά στους συνανθρώπους μου...»

μος σε όλους τους συνδημότες μου. Η μικροπολιτική και η σκοπιμότητα απέχουν πολύ μακριά από τις δικές μου απόψεις και αντιλήψεις.

Όσο για το ότι λίγοι από τους ικανούς ασχολούνται με την κοινότητα βάζοντας υποψη-

Τέλη δεκαετίας '60 στον Έλατο. Από αριστερά: Ιωάννης Μαντέλος, Παναγιώτης Αντωνίου, Ιωάννης Ντίνας, Σωτήρης Κολιοκόστας, Κωνσταντίνος Αντωνίου, Λάμπρος Καρανάσιος, Τέλης Μαντέλος και Κώστας Στασινός.

τας, Παναγιώτης Αντωνίου, μιλάει στη «Φωνή»:

Επιστρέψουν οι νέοι στα χωριά μας»

Συνέντευξη στο Δημήτρη Τσάκαλο

Τον Παναγιώτη Αντωνίου τον γνώριζα πολλά χρόνια πριν τον «Καποδίστρια». Τόσο ο ίδιος όσο και η σύζυγός του Νίκη (κόρη του γνωστού Λαφινιώτη Ηλία Φλούδα) αποτελούσαν πάντα ένα μέρος των οικοδεσποτών της Λαφινιώτικης πλατείας. Αλλά και στην ευρύτερη περιοχή ο Παναγιώτης και η Νίκη Αντωνίου ήταν παντού και πάντα παρόντες.

Μέσα από την κοινότητα αφού συμπλεύσαμε για μία τετραετία μαζί στο κοινοτικό συμβούλιο αλλά κι εδώ στην εφημερίδα όπου είναι ένα από τα μέλη της συντακτικής επιτροπής, τον γνώρισα ως ένα άνθρωπο ανιδιοτελή, ειλικρινή, φιλότιμο και τίμιο. Έναν άνθρωπο που έχει έμφυτη μέσα του την αγάπη και το πάθος για την ορεινή μας πατρίδα.

Έναν άνθρωπο με έκδηλη πάντα τη διάθεσή του για ανιδιοτελή προσφορά τόσο στο χωριό του τη Λαφίνα όσο και στα υπόλοιπα χωριά της ορεινής μας πατρίδας. Με διάθεση για προσφορά και στήριξη στους συνδημότες μας και όχι μόνο. Ακόμη, με τις αξιόλογες γνωριμίες του στην Αθήνα, συχνά, άνοιγαν μπροστά μας οι πόρτες που

χτυπούσαμε. Στοιχεία για τα οποία ο Παναγιώτης Αντωνίου χάρει του σεβασμού και της εκτίμησης των συνδημοτών μας.

Ο Παναγιώτης Αντωνίου έφυγε από το χωριό του τη Λαφίνα μόλις τελείωσε το δημοτικό. Πρώτος του σταθμός τα Τρίκαλα και το οικοτροφείο για να πάει στο γυμνάσιο. Στην πορεία εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Αθήνα. Μετά από διάφορες επαγγελματικές ασχολίες το έτος 1970 άνοιξε εστιατόριο στην οδό Κολοκοτρώνη 10. Το διάσημο «ΑΝΘΟΣ» στέκι πολλών προσωπικοτήτων της πολιτικής το οποίο υπάρχει ακόμη. Λίγα χρόνια πριν τη συνταξιοδότησή του άφησε το εστιατόριο κι εργάστηκε ως manager στη ΜΗΧΑΝΙΚΗ.

Σήμερα συνταξιούχος και οικονομικά ανεξάρτητος περνά τους περισσότερους μήνες του χρόνου στο χωριό του τη Λαφίνα. Εκεί στη βεράντα του σπιτιού του που από τα δεξιά τη σκεπάζει η χλιοτραγουδήμενη Κωστηλάτα, από τα αριστερά το επιβλητικό Αυγό και που για στήριγμά της έχει το Καπροβούνι και τον Άσπρο, συναντηθήκαμε και κάναμε τη συζήτηση που ακολουθεί.

Ο Παναγιώτης Αντωνίου (δεξιά) με τους συνεργάτες του, Λάμπρο Ζάχο, Ηλία Καραγεώργο (πρόεδρο) και Κώστα Μπασσιούκα.

Θα προσπαθούσα να κάνω έργα, να δημιουργήσω υποδομές και να δώσω κίνητρα για να επιστρέψει ο κόσμος στα χωριά του και πε-

«Διαφωνώ ριζικά με το κλείσιμο του ΚΕΠ στη Λαφίνα»

ρισσότερο οι νέοι. Αυτά τα έργα βέβαια θέλουν και τη βοήθεια του κράτους που δυστυχώς είναι αδιάφορο. Όσα κι αν εγώ οραματιστώ να κάνω αν το κράτος δε συμβάλλει δεν πρόκειται να υλοποιηθούν.

Για παράδειγμα θα ήθελα να υπάρχει μόνιμα εγκατεστημένη ιατρική περίθαλψη με ένα κινητό συνεργείο δυο - τριών ειδικοτήτων έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται άμεσα κάποια προβλήματα.

Ένα στέκι νεολαίας που να βρίσκεται κάπου σε κεντρικό σημείο του δρόμου και προσβάσιμο από όλα τα χωριά.

Συχνό συγκοινωνιακό δίκτυο.

Επαρκής ύδρευση σε όλα τα χωριά με καλές υγιεινές και πολλά άλλα.

ΕΡ.: Σε συζητήσεις με πολλούς συνδημότες μας διαπιστώνουμε ότι χάθηκαν από τα

Ο Παναγιώτης Αντωνίου στο πανηγύρι της Μεταμόρφωσης Σωτήρος στο χωριό.

χωριά μας οι άνθρωποι που «ίσκιωναν» τις πλατείες τους. Κάθε ηλικιωμένος που φεύγει από τη ζωή, το σπίτι στο χωριό κλείνει οριστικά. Κενά που δυστυχώς δεν αναπληρώνονται. Ραγδαία οδηγούμαστε στην ερήμωση όπως και η Λαφίνα που το χειμώνα γράφει: Κάτοικοι, ΚΑΝΕΝΑΣ. Υπάρχει άλλος δρόμος;

ΑΠ.: Οδηγούμαστε στην ερήμωση γιατί δεν υπάρχουν κίνητρα για να επιστρέψει ο κόσμος στο χωριό. Πέφτουν οι τίτλοι τέλους για την κτηνοτροφία και τη γεωργία που μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν το κύριο βιοπορι-

στικό επάγγελμα των κατοίκων μας. Ούτε καν καταστήματα δεν υπάρχουν στα χωριά μας. Σε τι μπορεί κάποιος να ελπίζει επιστρέφοντας ξανά στο χωριό του;

Ακόμη και αν ανοίξει μια μικροεπιχείρηση είναι πιθανόν να μην έχει και τη βοήθεια των συγχωριανών του όπως συνέβη με το στέκι νεολαίας στο Παχτούρι και τον Ανδρέα Βασιλάρα.

Για να δούμε αν υπάρχει άλλος δρόμος πρέπει να αλλάξουμε όλοι τη νοοτροπία μας. Πρέπει οι ίδιοι οι συνδημότες μας να αποφασίσουν ότι είναι διατεθειμένοι να δεχτούν νέα δεδομένα και νέους δρόμους για τα χωριά μας και μετά να τους χαράξουν οι φορείς όπως είναι η κοινότητα. Με το ζόρι δεν μπορούμε να αλλάξουμε τίποτα.

Με αντιλήψεις του χθες είναι αδύνατο να βαδίσουμε προς το αύριο.

ΕΡ.: Θα ξαναδούμε τον Παναγιώτη Αντωνίου στα έδρανα του κοινοτικού συμβουλίου;
ΑΠ.: Στη ζωή δεν λέμε ποτέ, ποτέ. Θα μπο-

«Στο λαό της ορεινής μας πατρίδας θέλω να πω να βρίσκεται κοντά στο χωριό, την κοινότητα, τους συλλόγους και όσο μπορεί ο καθένας να προσφέρει»

ρούσα να το σκεφτώ στην περίπτωση που θα είχα καλούς συνεργάτες. Θα μου επιτρέψετε να μην αναφέρω ονόματα για να μην παρεξηγηθώ.

ΕΡ.: Ποιο μήνυμα στέλνεις στο σημερινό κοινοτικό συμβούλιο και το λαό της ορεινής μας πατρίδας;

ΑΠ.: Να συνεχίσει με την ίδια θέληση την προσπάθεια που καταβάλει για την επίλυση των πολλών προβλημάτων.

Στο λαό της ορεινής μας πατρίδας θέλω να πω να βρίσκεται κοντά στο χωριό, την κοινότητα, τους συλλόγους και όσο μπορεί ο καθέ-

Ο Παναγιώτης Αντωνίου με τη σύζυγό του Νίκη και την κόρη του Ηλιάννα.

νας να προσφέρει. Το χωριό μας χρειάζεται όλους και πολύ περισσότερο σήμερα σ'αυτές τις δύσκολες εποχές.

Οι παλαιότεροι να μεταλαμπαδεύσουν στους νεότερους τις αξίες αλλά και τη μεγάλη τους αγάπη για το χωριό και οι νεότεροι να πιστέψουν ότι αυτές οι άγριες βουνοκορφές

«Με αντιλήψεις του χθες είναι αδύνατο να βαδίσουμε προς το αύριο»

που σχίζονται από τις πανέμορφες λαγκαδιές της Πίνδου, τα ρυάκια, τον Άσπρο μας, έχουν πολλά να τους διδάξουν και πολλά να τους προσφέρουν. Να μην εγκαταλείψουν τις ρίζες τους ποτέ.

Αρχές του '70 σε γάμο στο χωριό. Πάνω αριστερά: Κώστας Καρανάσιος, Ηρακλής Γούλας, Κωνσταντίνος Στασινός, Παναγιώτης Αντωνίου, Γεώργιος Βλάχος και Γώγος Βλάχος. Κάτω αριστερά: Κωστούλας Στασινός, Ελευθερία Στασινού και Ηλίας Αντωνίου (πατέρας του Παναγιώτη).

ΟΙ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΜΑΣ

ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Πανθεσσαλικός σύλλογος Παχτουριωτών Βόλου, έχει την χαρά και την τιμή να σας προσκαλέσει στο καλοκαιρινό τουρνουά ποδοσφαίρου, που θα πραγματοποιηθεί το διάστημα 8 έως 14 Αυγούστου, με την συμμετοχή των ομάδων του ΠΑΧΤΟΥΡΙΟΥ, της ΝΕΡΑΪΔΑΣ, του ΑΕΤΟΥ, της ΚΟΡΥΦΗΣ, της ΛΑΦΙΝΑΣ, του ΑΡΜΑΤΟΛΙΚΟΥ και του γειτονικού ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ.

Η οργανωτική επιτροπή του Πανθεσ-

σαλικού συλλόγου σε συνεργασία με τον σύλλογο της Νεραΐδας, θα πραγματοποιήσει καταρτισμό δύο ομίλων, με τους αγώνες να γίνονται στα γήπεδα του Παχτουρίου και της Νεραΐδας. Ο τελικός θα φιλοξενηθεί από το Παχτούρι στις 14 Αυγούστου, όπου και θα γίνει η απονομή στην νικήτρια ομάδα αλλά και στον φιναλίστ.

Ευελπιστούμε ότι θα δώσετε δυναμικό παρών γεμίζοντας τα γήπεδα, για να

απολαύσουμε και να χειροκροτήσουμε... τους ορεινούς θεούς της μπάλας!

Παρακαλούνται όσοι συνδημότες γνωρίζουν από κανονισμούς και θέλουν να διαιτητεύσουν, ας πάρουν τις σφουρίχτρες μαζί με τις κίτρινες και κόκκινες κάρτες και ας επικοινωνήσουν στο 6936 558457 με τον Νίκο Κατσαρό.

Η συμβολή τους για ένα πετυχημένο τουρνουά επιπέδου τσάμπιονς λίγκ κρίνεται απαραίτητη!

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ «ΓΡΕΒΕΝΟΥ»
ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗ (28.7.2009)

Την επομένη των «Λάσων», του μνημοσύνου δηλαδή που τελείται στη Νεραΐδα για τους χωριανούς που έφυγαν για πάντα από κοντά μας, και ως προέκταση του αυτού πνεύματος, ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Το Γρεβενό» πρόκειται να πραγματοποιήσει **εκδήλωση στις 28 Ιουλίου 2009 (το βράδυ)** για τη ζωή και το θάνατο («και με φως και με θάνατον ακαταπαύστως»), για την αλληλουχία των νοημάτων. Εκδήλωση μνήμης και τιμής για τους προγόνους, για τους αδερφούς και φίλους που μας «άφησαν γεια», για κείνους π' αγάπησαν τη ζωή και που κόπιασαν να παραδώσουν σ' εμάς μια τόσο όμορφη πατρίδα, που «ποτέ δεν τ'ς ήταν οι καημένοι». Εκδήλωση για τη συνέχεια της ζωής και για τη γονιμότητα, που ευλογείται ορθοδόξως με το μυστήριο του γάμου στην εκκλησία, εκδήλωση που θα 'ναι ο ίδιος ο απεθανός λόγος του αιώνηστου Δημοσθένη Κόκκινου «η ακοίμητη συνείδηση του έθνους και το γλυκύτατο όραμα της Ανάστασης του Γένους, μαζί με τα στέφανα των γονέων και τον μόσκο της γιαγιάς για τις πλεξούδες της παρθένας αδερφής στο εφέστιο εικονοστάσιο», το ποιητικό του διάνθημα για την ελληνική, τη ρωμαϊκή Παράδοση. Η χαρμολύπη, λοιπόν, το «χαροποιόν πένθος», της Ορθοδοξίας μας, σ' ένα πλαίσιο-γέννημα της συνεργασίας «Γρεβενού» και «Γρεβενοσελίου». Της εκδήλωσης θα προηγηθεί (κατά τις απογευματινές ώρες) η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας, που εκτός απ' τον διοικητικό και οικονομικό απολογισμό, βασικά της θέματα πρόκειται να είναι η ίδρυση του τμήματος «Ρωμιοσύνη» και η έγκριση της επιτροπής του εντύπου «Γρεβενίτης». **Καλούνται άπαντες, μέλη και φίλοι - γιατί όχι; - κι «εχθροί».** Άλλωστε ο ποιητικός στίχος του Σαββόπουλου «κι εγώ τον αγαπούσα κι απ' τους εχθρούς μας πιο πολύ» είναι πάντα επίκαιρος.

Αναδημοσίευση από το περιοδικό
«Το Γρεβενό» τεύχος 68, Άνοιξη 2009

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΝΕΡΑΪΔΙΩΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Πολλές εκδηλώσεις φέρεται να προγραμματίζονται κι εφέτος το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου για το καλοκαίρι στο χωριό. Έτσι: **Στις 25 Ιουλίου**, στο γήπεδο της Νεραΐδας (ελπίζουμε να μην έχει προβλήματα) θα γίνει για 26η συνεχόμενη χρονιά ο καθιερωμένος ποδοσφαιρικός αγώνας Νεολαίας-Γερουσίας.

Στις 31 του ίδιου μήνα, θα γίνει για Τρίτη συνεχόμενη χρονιά το αντάμωμα των νεραϊδιωτών στο χώρο αναψυχής του ξεκλήσιου του Αη-Θόδωρου. Θα προηγηθεί λειτουργία μετά αρτοκλασίας. **Στο πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου** θα πραγματοποιηθεί το ποδοσφαιρικό τουρνουά, στο γήπεδο Νεραΐδας (και ίσως και σε άλλα γήπεδα αν χρειασθεί) με τη συμμετοχή των ομάδων όλων των χωριών της ΔΚ Νεραΐδας, αλλά και αυτών των Θεοδωριάνων και Μυροφύλλου που ζητήσαν να συμμετάσχουν. Προς τούτο παρακαλούνται οι αρμόδιοι των συλλόγων για αθλητικά θέματα, να έλθουν έγκαιρα σε επαφή με τον Πρόεδρο του Συλλόγου Νεραϊδιωτών (στο τηλ. 6973359650) για να ρυθμίσουν τα της συμμετοχής των ομάδων τους. **Τέλος στις 8 Αυγούστου, μέρα Σάββατο το βράδυ**, προγραμματίζεται να δοθεί θεατρική παράσταση, από την ερασιτεχνική θεατρική ομάδα του Συλλόγου, στην πλατεία Αγίου Γεωργίου Νεραΐδας.

Η τηλεόραση Δυτικής Ελλάδας ART tv στη Νεραΐδα

Στις 27 Ιουλίου, δεύτερη μέρα του πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής, θα βρίσκεται στη Νεραΐδα η τηλεόραση του ART tv για το δεύτερο μέρος της εκπομπής «Τα μονοπάτια της παράδοσης». Το περιφερειακό κανάλι δυτικής Ελλάδας θα τραβήξει πλάνα από το πανηγύρι, χορούς από το χορευτικό του Λ. Ο. «Τα Τζουμέρκα» καθώς επίσης και το κορυφαίο γεγονός του χωριού που είναι το παραδοσιακό Διπλοκάγκελο, που κρατιέται πιστά στην παράδοση, αυθεντικά

όπως το θέλουν οι κάτοικοι του χωριού. Να σημειωθεί πως το πρώτο μέρος για την εν λόγω εκπομπή έγινε στις 11 Ιουνίου, όπου πάρθηκαν πλάνα από διάφορες τοποθεσίες του χωριού και αφηγήσεις κατοίκων με ιστορίες ήθη και έθιμα και την ιστορία του χωριού. Η εκπομπή αυτή γίνεται υπό την αιγίδα του Λ. Ο. «Τα Τζουμέρκα». Με την ολοκλήρωση της εκπομπής θα κυκλοφορήσουν DVD τα οποία θα διατίθενται από τον Όμιλο.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΕΤΟΥ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

Ο Σπίρος Νεραϊδιώτης στον Αετό
(με το χορευτικό του Λ.Ο. «Τα Τζουμέρκα»)

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας πολιτιστικών εκδηλώσεων για όλα σχεδόν τα χωριά. Η γιορτή της Παναγίας μονοπωλεί των άλλων εορτών κι αυτό έχει το μονόπλευρο ενδιαφέρον κάθε λογής εκδηλώσεων αλλά και προγραμμάτων. Όλες σχεδόν οι άδειες των εργαζομένων δίνονται τον Αύγουστο. Κι έτσι ερχόμαστε αντιμέτωποι με τους θρησκευτικούς και σκληροπυρηνικούς των νηστειών. (Απαγορεύουν κάθε χαρά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου). **Ο σύλλογος θέτει υπ' όψιν στους συγχωριανούς μας πως η Αγία Παρασκευή είναι η προστάτιδα του χωριού μας.** Κι έχουμε κατά νου στο μέλλον να αναπλάσουμε όλο το χωριό και να ξαναφτιάξουμε ή να αξιοποιήσουμε επί το παραδοσιακότερον την εκκλησία. Το ελπίζουμε να το καταφέρουμε. **Στις 26 Ιουλίου πάντα το χωριό γλεντάει το όνομα της Αγίας μας.** Και ο πρόεδρος του συλλόγου και τα μέλη ποτέ δεν έλειψαν. **Όπως και πέρυσι έτσι και φέτος θα γιορτάσουμε το καθιε-**

ρωμένο πανηγύρι με το κλαρίνο του Γιώργου Κολτσίδα. Το διήμερο πανηγύρι είναι η πρώτη έκφραση χαράς.

Αργότερα στις 9 και 12 Αυγούστου όπου το χωριό γεμίζει για τα καλά θα εμφανιστεί πρώτα το παραδοσιακό χορευτικό του Σπίρου Νεραϊδιώτη και θα γίνει η **αφιέρωση από τον πρόεδρο στο Δημοτικό τραγούδι** και η τιμήση του Σπίρου από το Σύλλογό μας. Το καθιερωμένο γλέντι θα γίνει στις 12 Αυγούστου και στις 13 η 11^η γενική συνέλευση, θα τρέξουν και τα παιδιά μια από κείνες τις ημέρες, θα πάρουν και μετάλλια, θα γλεντάνε κάθε βράδυ στο στέκι τους (τι άλλο θέλουν), θα βοηθήσουν και οι χωριανοί και οι φίλοι με τον οβολό τους το σύλλογο για να συνεχίσει το θαυμαστό έργο που κάνει. Το μενού ψητό κατσίκι απ' το Θωμά ο οποίος μας λύνει φέτος σε πολλά τα χέρια.

Καλό καλοκαίρι, Το Δ.Σ.

Γιώργος Παπασιδέρης

ΠΑΡΤΙ ΝΕΟΛΑΪΑΣ ΠΑΧΤΟΥΡΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το πάρτι της νεολαίας του Παχτουρίου είναι θεσμός και οι θεσμοί τηρούνται και διατηρούνται! Ο Πανθεσσαλικός σύλλογος Παχτουριωτών Βόλου, σας προσκαλεί στο καλοκαιρινό πάρτι, που φέτος, για πρώτη φορά, θα γίνει στο "Κρίτσι". Βάλτε το κέφι και εμείς υποσχόμαστε να το ανεβάσουμε, με όμορφο περιβάλλον και ωραία μουσική. Στην Αυγουσιάτικη γιορτή μας το βράδυ της 13ης του μήνα ας γίνουμε όλοι μια μεγάλη παρέα. Με μεγάλη χαρά λοιπόν περιμένουμε και όλους τους φίλους από τα γειτονικά χωριά που επιθυμούμε να έρθουν.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Στην Αθήνα και συγκεκριμένα στον Νέο Κόσμο, Σουλιωτών 21-23 και Πανατζή 51, η διευρυμένη κοινότητά Νεραΐδας νοικιάζει ένα διαμέρισμα πρώτου ορόφου 76,76 τ.μ με δικό του χώρο στάθμευσης. Όποιος συνδημότης μας ή αναγνώστης μας ενδιαφέρεται για περισσότερες πληροφορίες να επικοινωνήσει στα τηλέφωνα 2431074676 και 2431033457.

Προλήψεις - Λαϊκά μαντέματα

Γράφει ο Νεραϊδιώτης Ηλίας Αθ. Καραθάνος (Νομικός-Φιλολόγος-Ιστορικός-Λαογράφος-Ψυχολόγος)

συνέχεια
από το προηγούμενο φύλλο

51. Ο λόγυκας (λίγγιασμα) - φυσική ένδειξη κρουολογής

ματος - σήμαινε ότι ο φορέας του γινόταν αντικείμενο συζήτησης. Για να σταματήσει αυτό το ενοχλητικό σημάδι, έλεγαν διάφορα ονόματα κι όταν

αναφερόταν εκείνου που διενεργούσε τη συζήτηση, τότε πετυχαίνονταν το επιθυμητό.

52. Το φτέρνισμα μπροστά στο νεκρό δεν έδειχνε σεβασμό και σήμαινε ότι σύντομα θα ξαναχτυπήσει ο Χάρος.

53. Όταν «παίζει ή φλετράει» το μάτι, τότε σημαίνει ότι αυτό θα δει κάποιο αξιοπερίεργο συμβάν που απαιτεί κινητικότητα. Στην περίπτωση, κατά την οποία κάποιος άλλος πετύχει το μάτι (αριστερό ή δεξί) που υφίσταται αυτή την κατάσταση τότε οπωσδήποτε θα γίνει αυτόπτης μάρτυρας του περιστατικού.

54. Ανάλογα με την προηγούμενη πρόβλεψη του ματιού, ισχύει και «στο σφύριγμα» κάποιου αυτού.

55. Όταν η πυροστιά (σιδερένιος τρίποδας), ως ανασηκωμένη βάση της κατσαρόλας, «κακκαβιού» που έβραζε πάνω απ' τη φωτιά, σπινθηροβολούσε, έλεγαν ότι γίνονταν λόγια, κουτσομπολιά, συκοφαντίες για τους σπιτικούς.

56. Στους πολέμους που

διεξήγαγαν οι πρόγονοί μας με διάφορους εχθρούς, έλεγαν ότι όταν χάνεται ο ήλιος είτε από σύγνεφο, είτε λόγω επέλευσης νύκτας, τότε συμπαρασύρονται στην απώλεια και οι Έλληνες. Σημειώ- τέον ότι τα χωριά μας σε όλους τους πολέμους είχαν μεγάλη συμμετοχή, καθώς σ' αυτούς έχυσαν ποτάμια αίματος, έδωσαν πολλά υπεύθυνα στελέχη που ήταν μπροστάρηδες στους αγώνες, πολλές φορές καλώς χρησιμοποιήθηκαν ως πεδίο μάχης και προπαντός στη διεξαγωγή αντάρτικου, λόγω του ορεινού απόκρημνου ή απρόσιτου εδάφους. Αυτό προήλθε από τον συμβολισμό των Ελλήνων με τον ήλιο, απ' τον τονισμό των ελληνικών τοπίων καθώς κατά τις στατιστικές πιθανότητες η ηλιοφάνεια καταλάμβανε μεγαλύτερη διάρκεια από τον υποδεέστερο υλικοτεχνικό εξοπλισμό των Ελλήνων που δεν άντεχε σε αντίξοες καιρικές συνθήκες, αλλά αντικαθίστατο από τη γενναία ψυχή.

57. Πίστευαν για το σχήμα του Γαλαξία μας που φαινόταν σαν να είχε ουρά με τους πλανήτες του, ότι ήταν το ράσο του παπά το οποίο έκλεβε η νύχτα και χανόταν στο δρόμο. Αυτό δείχνει την παρομοιωτική ικανότητα των προγόνων μας.

58. Όταν το φεγγάρι έχει κοκκινωπό χρωματισμό, συμπεράναν ότι πρόκειται να χυθεί άφθονη ποσότητα αίματος στη συμπλοκή ή τον καυγά που θα συμβεί σύντομα. Αυτός ο χρωματισμός μας προδίδει ανεμοστρόβιλους κι αντανάκλαση ακτινοβολίας στην επιφάνεια ή κοντά στον εν λόγω δορυφόρο.

59. Όταν το φεγγάρι περιβάλλεται από ομιχλώδες στεφάνι, δηλαδή όπως έλεγαν έχει «αλών'», πράγμα που φανερώνει ότι το περιτριγυρίζουν υδρατμοί που θολώνουν τη λάμψη του, τότε αυτό το φαινόμενο προμήνυε βροχή που προσεγγίζει στη γη.

60. Κριτήριο που προμήνυε συνέχιση βροχόπτωσης ήταν ο σχηματισμός φουσκάλων ή

φουσαλίδων ή «μπουρμπουλήθρων» κατά την πτώση της βροχής στο έδαφος.

61. Προμηνύεται βαρυχειμωνιά, με σφοδρούς αέρηδες, «δρουλάπι», χαλάζι, καταιγίδες και χιόνι, όταν ακούγεται λάλημα τσιόνου (σπί-νου), όπως συμβαίνει κατά την άνοιξη.

62. Όταν σε «τρώει» η μύτη έλεγαν, ότι θα φας ξύλο ή θα περάσεις αβάστακτη στενοχώρια.

63. Όταν στον ύπνο δεις οτιδήποτε σε κόκκινο χρώμα, τότε η έκβαση κάποιας υπόθεσης που αναμένεται θα επέλθει γρήγορα.

64. Το φίδι μέσα σε όνειρο υποδηλώνει φίλο ή φιλικό περιβάλλον, δηλαδή ο συμβολισμός ασπάζεται την αρχή του αντιθέτου.

65. Η κατανάλωση κάποιου γλυκού σε όνειρο δείχνει κοντινή προσέγγιση στενοχωρίας ή πίκρας. Με άλλα λόγια κι εδώ βλέπουμε εφαρμογή της αρχής του αντίθετου.

συνέχεια
στο επόμενο φύλλο

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ 7, 1ος ΟΡΟΦΟΣ
ΚΜΗ: 6973066211, ΤΗΛ: 24310-25150, FAX: 24310-25051

ΝΕΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

- ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ
- ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ & ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ

civil
onstructions

Ευάγγελος Σ. Τεντολούρης

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Π.Π.
M.Sc. Αντισεισμικός Σχεδιασμός Κατασκευών
etcivil@teemail.gr

Η κατολίσθηση που δεν έγινε ποτέ

του ΘΑΝΑΣΗ ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Ήταν Φλεβάρης του 1963. Έβρεχε, θυμάμαι, χωρίς σταματημό πάνω από μήνα. Άκουγα στο ραδιόφωνο, πως στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας είχε γίνει κατολίσθηση. Πολλά σπίτια είχαν καταστραφεί, καθώς τα παράσερνε ο τόπος που μετακινούνταν. Άκουγα στις ειδήσεις πως το Κράτος θα βοηθούσε αυτό το χωριό, χορηγώντας στους κατοίκους του κάθε είδους βοήθεια, αλλά και δάνεια άτοκα, να φτιάξουν σπίτια καινούργια σε μέρος καλύτερο και ασφαλέστερο. Κι έλεγα μέσα μου: Τι καλά θα 'ταν να 'παίρνε και το χωριό μας τέτοια βοήθεια, να 'φκιάχναν οι άνθρωποι σπίτια καινούργια, σε κάποιο άλλο μέρος καλύτερο κι αξιοποιήσιμο.

Μια μέρα, καθισμένος σε μια καρέκλα στη βεράντα του σπιτιού μου, χάζεφα ανταντεύοντας πέρα τα βουνά. Ψιλόβρεχε κιόλας. Για μια στιγμή πέφτει το μάτι μου σ' ένα ραίσμα που 'χε ο βορεινός τοίχος του παλιού σπιτιού του παπα-Κώστα. Ήταν παλιό αυτό το ραίσμα, θα πρέπει να έγινε, επειδή το σπίτι ήταν χτισμένο σε όχτο, όπου, όσο να 'ναι, κάθεται ο τόπος, για τον πρόσθετο λόγο, ότι τα χώματα εκεί είναι μαλακά. Τέτοιο ραίσμα είχε και το σπίτι του Μήτσιου Θόδωρου. Μου πέρασε στο μυαλό να ρίξω αρκετό νερό σ' αυτά τα ραίσματα, να ξεπλυθούν καλά, ώστε να φαίνονται φρέσκα, και μετά να τηλεφωνήσω στη Νομαρχία Τρικάλων και να τους πω, πως στη Νεράιδα, το χωριό μας, παρουσιάστηκαν απ' τις πολλές βροχές επικίνδυνα ρήγματα στα σπίτια. Αυτή μου τη σκέψη όμως δεν την είπα πουθενά.

Εκείνες τις μέρες έτυχε να σημειωθεί κατολίσθηση στο κοντινό μας χωριό Μυρόφυλλο. Με εντολή της Νομαρχίας Τρικάλων επισκέφτηκαν αμέσως αυτό το χωριό ο γεωλόγος κ. Μαραντίδης, καταγόμενος απ' τη Βέροια, καθώς κι ένας υπάλληλος της Νομαρχίας Τρικάλων, ο κ. Γεωργουσόπουλος, για να ιδούν από κοντά την κατάσταση και να συντάξουν σχετική έκθεση. Να η ευκαιρία, είπα μέσα μου. Θα κάνω τηλεγράφημα στη Νομαρχία και θα τους πω να δώσουν εντολή στο γεωλόγο, που βρίσκεται στο Μυρόφυλλο, να 'ρθει και' ευθείαν στη Νεράιδα, γιατί παρουσιάστηκαν μικρορήγματα, τόσο σε σπίτια, όσο και στο έδαφος. Κατεβαίνω αμέσως στο μαγαζί και λέω αυτή μου τη σκέψη στον παπα-Θωμά, εφημέριο τόσο του χωριού μας, καθώς και στο Χρήστο τον Αλειφτήρα, που είχε τότε να βακουφ'κο μαγαζί. Συμφώνησαν κι εκείνοι μαζί μου. Συντάζω το τηλεγράφημα, το υπογράφουμε και το στέλνουμε αμέσως στη Νομαρχία.

Ο γεωλόγος μαζί με τον υπάλληλο της Νομαρχίας ειδοποιούνται στο Μυρόφυλλο να μην επιστρέψουν από κει στα Τρίκαλα, αλλά να συνεχίσουν την πορεία τους προς τη Νεράιδα, επειδή κι εκεί παρουσιάστηκαν επικίνδυνα ρήγματα. Αυτό κι έγινε. Πήραν το δρόμο προς τη Νεράιδα περπατώντας ώρες και με βροχή, που δεν έλεγε να σταματήσει. Στον πλημμυρισμένο Άσπρο πέρασαν από μια πρόχειρη γέφυρα, φκιαγμένη από ξύλα και λ... που κουνιόταν πέρα δώθε. Σούρουπο κατάφρασαν στη Νεράιδα, βρεγμένοι ως το κόκκαλο. Ήρθαν στο μαγαζί, τους καλωσόρισαμε και τους παραχωρήσαμε καρέκλες κοντά στην αναμμένη σόμπα, για να στε-

γνώσουν τα μουσκεμένα τους ρούχα. Τους κεράσαμε ζεστό τσάι με πυρωμένο ψωμί στη σόμπα. Ήταν ό,τι έπρεπε για κείνη την ώρα.

Τη νύχτα κοιμήθηκαν στο σπίτι του Κουτσοκώστα, στο Ρεματάκι, γιατί το μέρος εκείνο το 'βλεπαν για πιο σίγουρο. Κατά τις δύο, η ώρα μετά τα μεσάνυχτα έτυχε να γίνει ένας μικροσεισμός. Τέτοιοι σεισμοί, ελάχιστης όμως διάρκειας, γίνονταν από καιρό σε καιρό εκείνο το χειμώνα. Πεταχτηκαν αμέσως απ' τα κρεβάτια τους κι έμειναν ξάγρυπνοι ώσπου έφεξε. Είχαν σκοπό, όπως μας είπαν την άλλη μέρα, να βαρέσουν την καμπάνα, για να φύγει ο κόσμος, επειδή νόμισαν πως κάποια κατολίσθηση ξεκινάγε. Ευτυχώς που δεν έγινε κάτι τέτοιο, γιατί ο κόσμος θα πανικοβόλλωνταν αδικαιολόγητα και ίσως πάθαινε χειρότερα πράγματα. Πρωί πρωί ήρθαν στο μαγαζί κάπως σκιαγμένοι.

Ήπιαν το καφεδάκι τους, κουβεντιάσαμε λίγο και ξεκινήσαμε μαζί τους μια παρέα να ιδούμε τα ρήγματα. Τη μέρα αυτή όμως ξημερωθήκαμε με πέντε πόντους χιόνι. Όλα γύρω ήταν κάτασπρα. Ανεβήκαμε πρώτα στην πλατεία. Ο παπα-Θωμάς, ο Χρήστος Αλειφτήρας, ο Μήτσιου Κόκκαλης, εγώ κι άλλοι. Να ένα ραίσμα εδώ, έλεγε κάποιος. Κι άλλο εδώ, ακούγονταν απ' άλλον παραπέρα. Μετά πήγαμε στο Σχολείο. Εκεί στο φρύδι, που ανταντεύουμε κατά τις Μεράντζες, υποδείξαμε στο γεωλόγο κι άλλο ραίσμα. Σε λίγο γυρίσαμε στο μαγαζί και το ρίξαμε στο κουβεντολόι. Εμείς παρακαλούσαμε το γεωλόγο να μας βγάλει το χωριό ακατάλληλο για να μπορέσουμε έτσι ν' αποκατασταθούμε κάπου αλλού, που θα 'ταν πολύ καλύτερα. Είχαμε την εντύπωση πως θα μας έδιναν σπίτι και χωράφια στον κάμπο, να τα καλλιεργούμε και να ζούμε πλουσιοπάροχα. Κάναμε κι άλλη βόλτα με το γεωλόγο στο χωριό, για να ιδούμε καλύτερα τα μικρορήγματα. Ο γεωλόγος κοίταγε από δω, κοίταγε από κει κι όλο σκεφτόταν. Για μια στιγμή έτυχε να βρεθούμε οι δυο μας μονάχα σε κάποιο σημείο απόμυρο, απ' όπου φαινόταν ο συνοικισμός «Κρανούλα». Εκείνα τα σπίτια εκεί κάτω, μου λέει ο γεωλόγος, πως βρέθηκαν εκεί; Βρίσκονταν πρώτα εδώ ψηλά και μετακινήθηκαν; Ναι, του απαντώ, με κάποια επιπολαιότητα, αλλά και φόβο, επειδή του 'λεγα ψέματα. Γιατί στην πραγματικότητα δε συνέβαινε κάτι τέτοιο. Το χιόνι, που τα 'χε σκεπάσει όλα γύρω, δε σ' άφηνε να ιδείς τι πραγματικά είχε γίνει. Το γεωλόγο τον έπιασε τρομάρα. Αλαφιασμένος πήρε το δρόμο τρέχοντας προς το μαγαζί. Τον ακολουθήσα. Αμέσως τηλεφώνησε στο Νομάρχη, λέγοντας επί λέξει: «Κύριε Νομάρχη, κύριε Νομάρχη. Εδώ έχουν παρουσιαστεί επικίνδυνα ρήγματα. Το χωριό είναι χτισμένο πάνω σε κορήματα και υπάρχει ο κίνδυνος να κατολισθήσει». Ο Νομάρχης απάντησε να μετακινηθεί αμέσως ο πληθυσμός. Να μεταβεί στην κοντινή Λαφίνα το γρηγορότερο δυνατό, πράγμα που έγινε. Την άλλη μέρα οι εφημερίδες, τόσο στα Τρίκαλα, όσο και στην Αθήνα, παρουσίαζαν τα πράγματα, τα πολύ τραγικά. Η «Ακρόπολις», θυμάμαι, έγραφε τότε, πως «η Νεράιδα εξαφανίστηκε από προσώπου της γης». Άλλες έγραφαν πως τα ρήγματα στη Νεράιδα

ήταν τόσο βαθιά κι ανοιχτά, που οι κάτοικοι πάνω σ' αυτά τοποθετούσαν πλατιά ξύλα, σαν γέφυρες, για να περάσουν αυτοί και τα ζώα τους. Πολλοί τότε πήγαμε στη Λαφίνα, όπου οι κάτοικοι μας φιλοξένησαν με τον πιο καλύτερο τρόπο. Μας φέρθηκαν καλύτερα κι απ' τους εαυτούς τους. Μερικοί πήγαν στο μοναστήρι της Αγίας Κυριακής. Στην «προσφυγιά» μείναμε κάπου μια βδομάδα. Μετά γυρίσαμε πάλι στο χωριό, γιατί δε βλέπαμε να συμβαίνει τίποτα το δυσάρεστο. Τα πράγματα τα βρήκαμε όπως ακριβώς τ' αφήσαμε. Χωρίς καμιά επικίνδυνη εξέλιξη. Εμείς οι ίδιοι τα παρουσιάσαμε τόσο τραγικά, που όταν φεύγαμε για τη Λαφίνα, περνώντας απ' το «Στεφάνι τ' Θανασιά», είχαμε τέτοιο φόβο, που νομιζαμε πως το χωριό θα κατακυλούσε προς το Γρεβενίτη, πλακώνοντάς μας.

Έτσι έχουν τα πράγματα, χωρίς την παραμικρή δόση αναλήθειας ή φαντασίας. Τα πράγματα τα λέμε ωμά, αληθινά. Ακριβώς όπως έγιναν τότε. Γιατί κάποτε θα πρέπει να διαλυθεί ο μύθος της κατολίσθησης στη Νεράιδα. Γιατί περί μύθου πρόκειται. Καθαρού μύθου. Τα πράγματα τα παρουσιάσαμε πολύ τραγικά και με πολλές ανακρίβειες για να πετύχουμε αυτό που θέλαμε. Να πάρουμε δάνεια, να φκιάξουμε ο καθένας μας από 'να σπιτάκι κάπου αλλού, να το 'χουμε αποκούμπι. Άλλωστε τα δάνεια ήταν το μισό άτοκο, ένα μέρος με πολύ χαμηλό τόκο και τα υπόλοιπα εντελώς δωρεάν. Πολλοί μάλιστα πιστεύαμε πως θα μας χάριζαν κιόλας αυτά τα δάνεια. Παρουσιάζοντας τα πράγματα όχι με την πραγματική τους μορφή, κατορθώσαμε να βγει το χωριό μας ακατάλληλο, «μη βιώσιμο», για να πάρουμε δάνεια για σπίτια. Όμως στη σκέψη του κόσμου θα πρέπει να μην παραμένει εσαεί η αντίληψη, πως το χωριό μας είναι κατολισθησιμό. Ο γεωλόγος, βέβαια, έκανε δυσμενή έκθεση για το χωριό μας, πράγμα που το θέλαμε κι εμείς. Αργότερα, όταν επισκεφθήκε το χωριό μας άλλος γεωλόγος, έκαμε την ίδια έκθεση, για να μην αναίρεσει έτσι την έκθεση του πρώτου, για λόγους καθαρά τυπικούς και συναδελφικούς.

Αυτή είναι η όλη αλήθεια για την κατολίσθηση στη Νεράιδα. Κι αν στο χωριό μας, αιώνες τώρα, παρατηρούνται κάτι μικρορωγμές, αυτές είναι χωρίς σημασία. Παρατηρούνταν πάντα και στο παρελθόν, από αμνημονεύτων χρόνων. Οι ρωγμές αυτές είναι τοπικές, λόγω ιδιοσυστασίας του εδάφους κι απότομη, σε πολλά σημεία, κλίσης. Το χωριό έχει πολλά «όχτια» απότομα. Εκεί ακριβώς παρατηρούνται και οι ρωγμές, καθώς και σε χώρους, που έχουν μπαζωθεί πριν από χρόνια, όπως συμβαίνει με την πλατεία. Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμιά ανησυχία, ως προς τη στερεότητα του εδάφους στη Νεράιδα. Η Νεράιδα εκεί ήταν και εκεί θα βρίσκεται για χρόνια. Αν η Νεράιδα κινδύνευε, θα 'πρεπε με τις βροχές του χειμώνα το 1963, που κράτησαν πάνω από μήνα, να είχε διαβεί στ' Αμπέλια, πράγμα που δεν έγινε. Κι ούτε πρόκειται να γίνει ποτέ. Βέβαια η Κοινότητα Νεράιδας θα πρέπει να προβαίνει και σε κατάλληλες ενέργειες (αναδασώσεις, έργα που να περιορίζουν τ' αδέσποτα νερά, κατασκευή αποστραγγιστικών αυλακιών) και άλλα.

Οι δώδεκα μήνες στο Ιουλιανό ημερολόγιο

Στα λαϊκά παραμύθια οι μήνες είναι δώδεκα παλικάρια, το καθένα έχει τις χάρες ή τα κακά της εποχής που ονοματίζεται.

Γράφει η Αρματολικιώτισσα Κωνσταντίνα Ηλία, Ειδικός Παιδαγωγός

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Τον Ιούλιο Καίσαρα διαδέχθηκε στην κεφαλή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας ο Οκταβιανός Αύγουστος, σ' αυτόν χρωστάει το όνομά του ο μήνας Αύγουστος. Ο Ιούλιος Καίσαρας και ο Οκταβιανός Αύγουστος ήταν για τους Ρωμαίους εξίσου μεγάλοι ηγεμόνες, γι' αυτό τους τίμησαν αφιερώνοντάς τους δύο διαδοχικούς μήνες. Το πρόβλημα όμως ότι ο Ιούλιος είχε 31 μέρες σύμφωνα με το ρωμαϊκό ημερολόγιο ενώ ο Αύγουστος είχε 30 μέρες. Αυτό σήμαινε μειωμένη τιμή για τον αυτοκράτορα Αύγουστο. Γιατί ο δικός του μήνας να έχει μία μέρα λιγότερη; Γι' αυτό οι Ρωμαίοι πήραν απ' το Φεβρουάριο μια μέρα, που τότε είχε 29 μέρες και την πρόσθεσαν στον Αύγουστο για να φτάσει τον Ιούλιο. Έτσι ο Αύγουστος έχει τώρα 31 και ο Φλεβάρης 28 μέρες.

Για τους Έλληνες ο Αύγουστος είναι ο καλύτερος μήνας του χρόνου:

Αύγουστε καλέ μου μήνα, να 'σουν τρεις φορές το χρόνο ή να 'ταν οι μήνες όλοι.

Ας δούμε ποιο είναι το περιεχόμενο του Αυγούστου ακολουθώντας έναν απλό και εύκολο δρόμο, το δρόμο μιας παροιμίας που αναφέρονται σ' αυτόν. Διακρίνουμε δύο κατηγορίες:

- Τις παροιμίες που λένε πόσο καλός είναι ο μήνας και
 - Τις άλλες που τον συνδέουν με την αρχή του χειμώνα.
- Γιατί ο Αύγουστος με τόση ζέση θεωρείται αρχή του χειμώνα; Τι άλλαξε από τον Ιούλιο ως τον Αύγουστο; Αυτό που άλλαξε είναι πως οι μέρες μικραίνουν. Το φως του ήλιου σιγά σιγά ελαττώνεται ώσπου να φτάσουμε στις μικρότερες μέρες του χρόνου, τις τελευταίες του Δεκεμβρίου, δηλαδή στο χειμερινό ηλιοστάσιο. Όμως το καλοκαίρι και ο χειμώνας δε συνδέονται μόνο με την αύξηση και τη μείωση του φωτός, με τις μέρες που μεγαλώνουν και μικραίνουν.

Καλοκαίρι και χειμώνας σημαίνουν κυρίως ζέση και κρύο. Και επειδή τον Αύγουστο κάνει ακόμα ζέση – όπως και το Μάρτη κάνει ακόμα κρύο – ο λαός μας παραδέχεται βέβαια σε συνάρτηση με το φως, την άποψη πως “Από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι” αλλά παραδέχεται επίσης και την ακριβώς αντίθετη παροιμία “Μηδ’ από Αύγουστο χειμώνα, μηδ’ από Μαρτίου καλοκαίρι”.

Θα σκεφτείτε τώρα πως είναι δυνατόν ο λαός να παραδέχεται δύο αλήθειες, που η μια αναιρεί την άλλη; Πώς μπορεί να λέει “Από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι” και συνάμα “Μηδ’ απ’ Αύγουστο χειμώνα, μηδ’ από Μαρτίου καλοκαίρι”;

Σύμφωνα με τη λογική της συνάρτησης που από την αρχή του αιώνα μας ισχύει και στις φυσικές επιστήμες και στα Μαθηματικά, η παροιμία “από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι” είναι σωστή, εφόσον ο χειμώνας και το καλοκαίρι ορίζονται εδώ σε σχέση με το φως – σε συνάρτηση με την αύξηση ή τη μείωση του ηλιακού φωτός.

Από την άλλη μεριά και η πρόταση “Μηδ’ απ’ Αύγουστο χειμώνα, μηδ’ από Μαρτίου καλοκαίρι” είναι επίσης σωστή αφού ορίζουμε το καλοκαίρι και το χειμώνα σε συνάρτηση με το κρύο και τη ζέση.

Να λοιπόν που η λαϊκή σκέψη εί-

ναι πολύ λογική με τα σημερινά δεδομένα – με τη λογική της συνάρτησης.

Ο Αύγουστος είναι ο καλός μήνας – ο τραπεζοφόρος – επειδή γεμίζει το τραπέζι. Έχει όμως και την ανάποδη όψη του, είναι ο μήνας – προς το τέλος του κυρίως – που αρχίζουν οι βροχές και παρουσιάζονται έξαρση στις αρρώστιες (πυρετός, δυσεντερίες...). Για το λαό αυτά οφείλονται στην “κακιά ώρα”, στις αποφράδες μέρες (31η Αυγούστου), στις κακιές μέρες.

Το κακό πολεμείται με διάφορους τρόπους, μαγικούς αλλά πρώτα απ' όλα με τη θεία χάρη. Ο άγιος που πολεμάει τους πυρετούς του Αυγούστου είναι ο άγιος Γιάννης ο Αποκεφαλιστής ή Κουτσοκέφαλος. Πρόκειται για τον αϊ-Γιάννη τον Πρόδρομο που ο αποκεφαλισμός του γιορτάζεται στις 29 Αυγούστου. Είναι φανερό ότι η αιτία των πυρετών του Αυγούστου συνδέεται κατά τη λαϊκή δοξασία με τον αποκεφαλισμό του Προδρόμου αφού από τότε που τον αποκεφάλισαν λέει ο λαός, έπεσε η θερμότητα στον κόσμο.

Γι' αυτό όποιος έχει πυρετό πάει στον αϊ-Γιάννη λάδι, κερύ, λιβάνι και θυμιατίζει. Γι' αυτό αποκαλείται Θερμο-λόγος ή Ριγολόγος (από το ρίγος), Παροξυσμός ή Κρυδαίτης. Τη μέρα της γιορτής του να στεύουν και ονομάζεται επίσης Νηστευτής ή Νηστικός.

Επίσης δεν τρώνε τίποτα που να θυμίζει αίμα (μαύρο σύκο, καρπούζι, σταφύλι), επίσης το ψωμί το κόβουν με τα χέρια κι όχι με μαχαίρι, δεν τρώνε καρύδι γιατί του αϊ-Γιάννη του έκοψαν το καρύδι όταν τον αποκεφάλισαν.

Οι πρώτες μέρες του Αυγούστου – όπως και οι πρώτες του Μάρτη – είναι όπως τις λέει ο λαός δριήμες ή δριμάτα, δηλαδή μέρες στις οποίες είναι συγκεντρωμένη μια δριμύτητα, μια οξύτητα, μια επίδραση κακή ανεξίτηλαστων δυνάμεων. Οι δριήμες του Αυγούστου διαρκούν τρεις, οχτώ ή δώδεκα μέρες, ο λαός τις λέει επίσης μερομήνια, γιατί από τον καιρό που θα κάνει την κάθε μέρα μαντεύουν τον καιρό που θα κάνει τον κάθε μήνα του επόμενου χρόνου.

Παρόμοια πρόγνωση του καιρού εντοπίζεται και σ' άλλες μέρες ή εποχές του έτους. Οι δοξασίες αυτές κατά τον Πολίτη είναι λείψανα αρχαίων προγνωστικών του καιρού που έχουν σχέση με αστρολογικές παρατηρήσεις: Πώς δηλαδή τα ουράνια σώματα επιρραίζουν την ατμόσφαιρα της Γης.

Ο εντοπισμός των προγνωστικών του καιρού από τις πρώτες μέρες του Αυγούστου οφείλεται στο ότι όπως είπαμε ο Αύγουστος θεωρείται η αρχή του χειμώνα, γι' αυτό και εκεί εντοπίζεται η πρόγνωση του καιρού, που έχει σχέση με αστρολογικές παρατηρήσεις.

“**Ήρθε ο Αύγουστος, παρ' την κάπα σου**”

ή

“**Ο Αύγουστος επλάκωσε, η άκρα του χειμώνα**”

ή

“**Επάτησεν ο Αύγουστος, η άκρα του χειμώνα, παύει ο φτωχός το δειλινό κι ο άρχοντας τον ύπνο**”

Το υλικό πάρθηκε από την εκπομπή της Ε.Ρ.Τ.: “**Η γυναίκα σήμερα**” (1979)

Για το στέκι νεολαίας στο Παχτούρι

Η επίκαιρη συνέντευξη του Ανδρέα Βασιλάρα στο rahtouri.blogspot.com

Από το blog rahtouri.blogspot.com αναδημοσιεύουμε την επίκαιρη όσο ποτέ άλλοτε συνέντευξη του Ανδρέα Βασιλάρα που φέρει ημερομηνία 27-8-2008

Τετάρτη 27 Αυγούστου 2008. Συνέντευξη Ανδρέα Βασιλάρα στο rahtouri.blogspot.com για το στέκι νεολαίας.

Ξεκινάμε τις συνεντεύξεις μας με τον πρωταγωνιστή του φετινού καλοκαιριού στο Παχτούρι, τον Ανδρέα Βασιλάρα.

Ο Ανδρέας απαντά στις ερωτήσεις του rahtouri.blogspot.com (P.B.C) για το στέκι της νεολαίας.

P.B.C.: Ανδρέα, Παχτούρι 2008 και στέκι νεολαίας. Ποιες οι εντυπώσεις σου. Πρόσφερε η κίνηση αυτή στο χωριό;

A.B.: Ήταν μια πολύ καλή κίνηση για μένα. Δεν το ξετάζω από οικονομικής άποψης το θέμα. Ήταν μια κίνηση η οποία κράτησε τα παιδιά στο χωριό. Η ανταπόκριση επίσης από τον κόσμο ήταν πολύ μεγάλη. Το 98% του χωριού αποδέχτηκε το στέκι. Ειδικά στα εγκαίνια, όσοι ήταν στο χωριό ήρθαν στον αγιασμό και στην έναρξη. Από εκεί και πέρα, υπήρχαν σύγυρα και κάποιες παραλείψεις.

P.B.C.: Να μην ξεχνάμε ότι το στέκι έγινε και πολύ βιαστικά...

A.B.: Σαφώς και έγινε βιαστικά, αλλά πιστεύω ότι για πρώτη χρονιά πήγαμε πάρα πολύ καλά... Τα μηνύματα ήταν πολύ θετικά και από τα άλλα χωριά της Διευρυμένης Κοινότητας, ακόμα και πέρα από τα όρια του νομού μας. Συμπωματικά βρέθηκε στο Βουργαρέλι και άκουσα τυχαία μια παρέα να μιλά για το στέκι στο Παχτούρι, ότι πρέπει να το επισκεφτούν να πιούνε τον espresso τους, γιατί ακούσανε πολύ καλά λόγια.

P.B.C.: Στέκι Νεολαίας, καλοκαίρι 2009. Πώς το σκέφτεσαι;

A.B.: Πολλές εκπλήξεις και «άλλα κόλπα»! Έχω πολλές ιδέες. Μου αρέσει να ασχολούμαι, να κάνω έρευνα αγοράς, να προσφέρω την καλή ποιότητα. Πιστεύω ότι αν μπορούσαν και πραγματοποιηθούν αυτά που σκέφτομαι, ο κόσμος (και όχι μόνο οι Παχτουριώτες) θα τρελαθεί από τα είδη και την ποιότητα κυρίως του φαγητού που θα προσφέρει το στέκι. Σχεδιάζω επίσης και αρκετά πράγματα για το ίδιο το στέκι σαν λειτουργία και σαν παροχές. Θα τα δείτε...

P.B.C.: Στην αρχή υπήρχε κάποια επιφυλακτικότητα για το στέκι, από αρκετό κόσμο. Τώρα που το στέκι έκανε τον πρώτο του κύκλο πιστεύεις ότι οι όποιες επιφυλάξεις λύθηκαν; Πώς είδες τον κόσμο;

A.B.: Πιστεύω πως ναι. Γιατί αυτός ο κόσμος πίστευε ότι το στέκι νεολαίας θα γίνει ένα κακόφημο μπαρ. Η πραγματικότητα όμως τους διέψευσε. Ήρθαν άνθρωποι από όλες τις ηλικίες, πέρασαν πολύ καλά και ξαναήρθαν. Καθώς μέσα

από το στέκι ήρθε το νονα για πρώτη φορά στα χωριά μας και προβάλλουμε τους ποδοσφαιρικούς αγώνες του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού, εκείνες τις ημέρες ήρθαν 220 άτομα στο στέκι. Τους μέτρησα. Αυτοί οι άνθρωποι ξαναήρθαν γιατί τους άρεσε η ποιότητα και η εξυπηρέτηση. Από εκεί και πέρα, υπήρχαν και υπάρχουν και κάποιες αντιρρήσεις για το στέκι - δε λέω - και πραγματικά στενοχωριέμαι για κάποια πρόσωπα.

P.B.C.: Ο κόσμος όμως πέρασε καλά... Έμειναν όλοι ευχαριστημένοι. Αυτό φάνηκε και από κάποια έρευνα που κάναμε και εμείς. Και στη συζήτηση που κάναμε με τον κόσμο οι περισσότεροι έλεγαν να αναλάβει το κατάστημα της πλατείας ο Ανδρέας. Ο κόσμος, αναγκαστικά, έκανε μια σύγκριση ανάμεσα στο στέκι και στο παραδοσιακό μαγαζί, το στέκι ήταν κάτι το διαφορετικό και κάθε τη διαφορετικό τραβή την προσοχή. Συνεπώς ήταν αναμενόμενο να πει ο κόσμος και για το μαγαζί της πλατείας. Τι λες εσύ γι' αυτό;

A.B.: Λόγω της δουλειάς μου, δε μπορώ να αντεπεξέλθω στις υποχρεώσεις του καταστήματος της πλατείας. Άλλο πράγμα το στέκι της νεολαίας, άλλο πράγμα τα παιδιά που μαζεύονται για 15-20 ημέρες και κατά καιρούς κάποια τριήμερα ή το Πάσχα και άλλο το κεντρικό μαγαζί. Το μαγαζί της πλατείας έχει υποχρεώσεις και έτσι όπως είναι το καθεστώς, αυτό εξυπηρετεί και άλλες ανάγκες των κατοίκων όπως π.χ. με την πώληση διαφόρων προϊόντων σαν μίνι μάρκετ. Εγώ δε μπορώ να αντεπεξέλθω αυτή τη στιγμή σε αυτές τις υποχρεώσεις. Αν μετά από 5 χρόνια που θα βγω στη σύνταξη θα είμαι όπως είμαι σήμερα που συζητάμε, τότε βλέπουμε.

Το είπα και στο εκκλησιαστικό συμβούλιο για το μαγαζί της πλατείας ότι για να κεντρίσει το ενδιαφέρον του κόσμου, θέλει ριζική ανακαίνιση. Ας επενδυθεί με πέτρα, ας φύγουν κάποια άσχημα πράγματα, να γίνει μια ξύλινη επένδυση μέσα, ένα τζάκι γιατί το μαγαζί με αυτή την εμφάνιση το θυμάμαι για πάρα πολλά χρόνια. Παλαιότερα είχα προτείνει να αξιοποιηθεί και η οροφή του μαγαζιού, πριν γίνει η σκεπή. Είχα προτείνει να γίνει άλλη μια αίθουσα πάνω, για να καλύπτει τις ανάγκες του χωριού.

P.B.C.: Πόσο εύκολο ή πόσο δύσκολο είναι να λειτουργήσει μια επιχείρηση στο χωριό; Έστω και μία επιχείρηση σαν το στέκι της νεολαίας;

A.B.: Πολύ δύσκολο...

P.B.C.: Πολύ δύσκολο έτσι;

A.B.: Ναι γιατί υπάρχουν δυσκολίες σε πρακτικά ζητήματα. Η τροφοδοσία για παράδειγμα είναι αρκετά δύσκολη. Με την ανταπόκριση όμως του κόσμου έγινε μια καλή υποδομή και εδώ πρέπει πραγματικά να ευχαριστήσουμε τον κόσμο και τους συμπατριώτες μας για τη στήριξη. Υπήρχαν και άνθρωποι που καθημερινά, πρωί μεσημέρι και βράδυ ήταν στο στέκι και οφείλουμε να τους ευχαριστήσουμε. Ενώ στην αρχή δυσκολεύτηκα αρκετά με τις προμήθειες, στη συνέχεια ήρθε η μεγάλη κατανάλωση των προϊόντων, από την υποστήριξη του κόσμου, και οι προμηθευτές μου ξαφνιάστηκαν. Ένα παράδειγμα τα παγωτά. Το μαγαζί της πλατείας είχε τέσσερα χρόνια να φέρει παγωτά στο χωριό. Σε λιγότερο από 15 ημέρες στο στέκι νεολαίας καταναλώθηκαν δύο ψυγεία! Ο αντιπρόσωπος της ΕΒΓΑ στη Θεσσαλία, ο Θ. Φασούλας, ζήτησε να με γνωρίσει προσωπικά για να δούμε τι θα κάναμε για το χρόνο. Αυτό δεν είναι τυχαίο. Θα ζητήσω και δεύτερο και τρίτο ψυγείο, ώστε να έχουμε απόθεμα που θα καλύψει τις ανάγκες μας, που όπως φαίνεται είναι μεγάλες. Άλλο παράδειγμα η κάβα. Όταν έκανα μια συζήτηση με την κάβα για την τροφοδοσία, μου έλεγαν θα μου άφηναν τα προϊόντα στα ψάρια στο Σκαρπάρι, στη μάντρα του Βαίου Τεντολούρη, θα τα άφηναν δεξιά και αριστερά να πάω να τα παραλάβω εγώ. Το τελευταίο δεκαήμερο, η κάβα παρέδιδε στο Παχτούρι, στο σχολείο! Δεν είναι τυχαία πράγματα αυτά.

Βέβαια, εμένα η πρόθεσή μου - όπως είπα και πριν - είναι να προσφέρω την καλή ποιότητα. Ψάχνω την αγορά πολύ, γιατί είχα άγνοια της αγοράς των Τρικάλων και της Άρτας. Προσπαθώ να βελτιώσω την ποιότητα, γιατί ο κόσμος έχει απαιτήσεις.

P.B.C.: Περιμένεις Ανδρέα να έχει τέτοια ανταπόκριση το στέκι από το χωριό μας και τα άλλα χωριά;

A.B.: Όχι, ειλικρινά δεν το περίμενα. Και το ότι ήρθε κόσμος και από άλλα χωριά σημαίνει ότι υπάρχει γενικότερο πρόβλημα με την παροχή σωστών υπηρεσιών στα χωριά μας.

P.B.C.: Ανδρέα σε ευχαριστούμε πολύ.

Οφείλουμε όλοι να ευχαριστήσουμε όχι μόνο τον Ανδρέα, αλλά και το Βασίλη, τη Λιάνα, τη Γεωργία, τη Βούλα, τον Κώστα και όλους όσους κούραστηκαν για μας φέτος το καλοκαίρι. Πραγματικά προσέφεραν πολλά.

Παιδιά ευχαριστούμε πολύ!!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από τη Θεσσαλία στην Ήπειρο

Μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι στη διάβαση Πύλης - Μεσοχώρας - Βουλγαρελίου

Εις μνήμη Χαριλάου και Ελευθερίας Τσέλιου

Χαρίλαος Η. Τσέλιος
Αρχαιολόγος
Υπουργείο
Πολιτισμού
ΛΔ' Εφορεία
Προϊστορικών &
Κλασικών
Αρχαιοτήτων

Η συλλογική μνήμη αποτελεί το θεμέλιο λίθο επάνω στον οποίο οι λαοί κτίζουν το μέλλον των κοινωνιών τους, στηρίζουν και δικαιολογούν την ύπαρξη τους στον τόπο και το χρόνο. Σε μια χώρα με παραγμένη ιστορία, όπως η Ελλάδα, στα δύσκολα χρόνια των ξένων κατοχών η περιοχή της Πίνδου αποτέλεσε όχι μόνο το φυσικό οχυρό για την επιβίωση των ελληνοφώνων πληθυσμών αλλά και την κιβωτό της συλλογικής τους μνήμης. Κατά την πάροδο του χρόνου η σύνδεση με το απώτερο παρελθόν έγινε πιο χαλαρή και οι ορεινοί πληθυσμοί της Νότιας Πίνδου προκειμένου να εδραιώσουν τις ιστορικές τους καταβολές, χρησιμοποίησαν ως απαραίτητα ερείσματα το μύθο, με τη μορφή του λαϊκού παραμυθιού και τα διάσπαρτα σε όλο τον ορεινό όγκο του Ασπροποτάμου αρχαία κατάλοιπα...

Η ιστορική και η αρχαιολογική έρευνα, που αναπτύχθηκε μετά την ίδρυση του νεότερου ελληνικού κράτους, εκμεταλλεύτηκε τις δυο πιο πάνω πηγές ως αφετηρία για την ανασύνθεση του ιστορικού παρελθόντος με τη μελέτη των ιστορικών κειμένων, τη διενέργεια ανασκαφικών ερευνών και την ερμηνεία των ανασκαφικών ευρημάτων. Η προσπάθεια, όμως, αυτή υπήρξε, ως επί το πλείστον, ανισομερής και επικεντρώθηκε στις θέσεις που παρουσίαζαν μεγαλύτερο ιστορικό ενδιαφέρον ή ήταν εύκολα προσβάσιμες ανάλογα με τα μέσα της κάθε εποχής. Η Νότια Πίνδος και ειδικά ο ορεινός όγκος του Ασπροποτάμου ανήκουν στις περιοχές που φαίνεται ότι αδικήθηκαν από τις εξελίξεις στην έρευνα του παρελθόντος, καθώς μόλις την τελευταία δεκαετία άρχισε η συστηματική μελέτη των μνημείων και η προσπάθεια ανασύνθεσης της ιστορίας τους. Ωστόσο, επειδή η γη της Πίνδου έμεινε μέχρι πρόσφατα αλώβητη από την καταστρεπτική μανία του ανθρώπου που βαπτίζεται από πολλούς «ανάπτυξη», κράτησε στα σπλάχνα της και φύλαξε στοργικά τα έργα και τις ημέρες των ανθρώπων, για να τα παραδώσει αργότερα στους διαδόχους τους, λαβωμένα από το χρόνο αλλά προστατευμένα από την απληστία.

Η παρουσίαση αυτή δεν είναι, μια σε βάθος ιστορική και αρχαιολογική μελέτη, καθώς δεν απευθύνεται σε ειδικό επιστημονικό κοινό, αλλά αποτελεί προσπάθεια ιχνηλάτησης της παρουσίας του ανθρώπου σε ένα μικρό τμήμα του ορεινού όγκου του Νομού Τρικάλων, βασισμένη στις λιγοστές ιστορικές και άλλες γραπτές πηγές, στις διηγήσεις των κατοίκων, που μέσα από μύθους και θρύλους, διέσωσαν πραγματικά ιστορικά γεγονότα, αλλά και στα αρχαιολογικά κατάλοιπα στα οποία αναφέρονται αυτές οι διηγήσεις και τα οποία σήμερα ερευνώνται συστηματικά, με σύγχρονη επιστημονική μεθοδολογία, και με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Η ύπαρξη διάσπαρτων αρχαίων θέσεων κατά μήκος των κοιλάδων του Βαθυρρεμιάτη και του Ασπροποτάμου δεν αποτελεί έκπληξη καθώς η περιοχή αποτελεί σταυροδρόμι μεταξύ των οδών της Πίνδου από την περιοχή του Μετσόβου προς Νότο και από τη Θεσσαλία στη Ήπειρο, κατά τον άξονα Ανατολής - Δύσης. Ωστόσο, η έλλειψη ανασκαφικών δεδομένων, (οι λίγες ανασκαφές που έχουν λάβει χώρα παραμένουσ αδημοσίευτες) δεν επιτρέπει

τη διατύπωση ασφαλών συμπερασμάτων αναφορικά με τη φύση και τη διάρκεια της ανθρώπινης παρουσίας στην περιοχή. Είναι άγνωστα, ως εκ τούτου, τα χρονικά όρια, το μέγεθος, η μορφή, η συνέχεια και ο υλικό πολιτισμός των αρχαίων οικισμών, ενώ αγνοείται ακόμη και η ύπαρξη αρκετών αρχαίων θέσεων, οι οποίες ανακαλύπτονται συχνά τυχαία, συνεισφέροντας στην κατασκευή δρόμων και άλλων τεχνικών έργων. Δε θα ήταν, ως εκ τούτου, υπερβολική η διαπίστωση ότι η εικόνα την οποία έχει η επιστημονική κοινότητα για την έκταση και τη φύση

του αρχαίου υλικού πολιτισμού στον Άνω ρου του Αχελώου, βασίζεται σε δεδομένα τα οποία παρουσιάστηκαν από τους πρώτους περιηγητές, δυο αιώνες πριν.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια η «ανάπτυξη» έχει εισβάλει στην παρθένα αυτή περιοχή με τρόπο άλλοτε λιγότερο και άλλοτε περισσότερο βίαια, με τη μορφή μικρών ή μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών έργων. Καθώς, λοιπόν, οι παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον αυξάνονται με ραγδαίους ρυθμούς, ασκείται και στις αρχαιότητες της περιοχής, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, η ανάλογη πίεση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το πλεονέκτημα των αρχαιοτήτων του ορεινού όγκου, το γεγονός δηλαδή ότι παραμένουν ως επί το πλείστον άγνωστες και ως εκ τούτου αλώβητες από την ανθρώπινη παρέμβαση, τείνει να μετατραπεί σε κρίσιμο μειονέκτημα, αφού οι ανεπαρκείς πληροφορίες γύρω από τη φύση και την έκτασή τους, δυσχεραίνουν το σχεδιασμό και την εκτέλεση συντονισμένων δράσεων για την προστασία και την ανάδειξή τους.

Η ανάδειξη, όμως, των μνημείων προϋποθέτει την άριστη γνώση τους και είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς ενεργειών οι οποίες λαμβάνουν χώρα με γνώμονα το σεβασμό και όχι την ευκαιριακή αντιμετώπιση των αρχαιοτήτων σαν τουριστικά προϊόντα. **Απαιτείται, δηλαδή η καταγραφή των αρχαίων καταλοίπων με σύγχρονα συστήματα γεωγραφικών δεδομένων, η κήρυξη και η οριοθέτηση των αρχαιολογικών χώρων, ώστε να αποτεέσουν τμήμα του σύγχρονου πολεοδομικού σχεδιασμού, στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης, η αποκάλυψη των καταλοίπων των αρχαίων θέσεων, η μελέτη των ευρημάτων και η μέριμνα για την συντήρησή και την έκθεσή τους στο κοινό, η δημοσίευση των πορισμάτων της έρευνας και τέλος ο σχεδιασμός και η εκτέλεση μνημειακών ανάλειξης των μνημειακών συνόλων.**

Στην προσπάθεια καταγραφής και έρευνας των μνημείων της περιοχής του Ασπροποτάμου από το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο αποτελεί τον κατά το Νόμο φορέα προστασίας και ανάδειξης των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι απαραίτητη η συμβολή των τοπικών κοινωνιών, οι οποίες αν και αποδυναμωμένες πλέον από το ανθρώπινο δυναμικό τους, δεν παύουν να διαθέτουν δραστήρια μέλη. Οι τρόποι κοινής δράσης με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι βέβαιο ότι θα εξερευρεθούν υπό την προϋπόθεση, ότι τα αρχαία θα αντιμετωπισθούν ως πολιτιστικό απόθεμα και όχι σαν μέσο προσωπικών σχεδιασμών και τουριστικού παροξυσμού.

(Από το Συνέδριο της 13ης Δεκεμβρίου 2008)

ΣΤΟ ΑΥΓΟ ΓΙΑ ΝΕΝΕΣ

Κάθε χρόνο το έχω... τάμα να ανεβαίνω στο Αυγό για νένες. Έτσι και φέτος μόλις έπεσε η ιδέα «πάμε Αυγό για νένες» είπα το ναι αν και ήταν απόγευμα. Όμως τελευταία οι αγροτικοί δρόμοι που έχουν ανοιχτεί σε φέρνουν πιο κοντά στο βουνό. Έτσι το αποφασίσαμε. Νερό στο σακίδιο και φύγαμε. Πάνω στη βιάση μας όμως μας έλειψε μια καραμέλα. Η πρόσβαση γίνεται είτε από τη Βάκαρη, είτε από το Φράξο της Νέας Πεύκης. Αφήσαμε το αυτοκίνητο και ξεκινήσαμε ορεξάτοι. Το Αυγό από πάνω μάς προκαλούσε. Ένα γεράκι παρακολουθούσε από ψηλά τους καταληψίες του χώρου του. Σχεδόν δύο ώρες κάναμε μέχρι την κορυφή. Δεν συγκρινόμαστε με τους ντόπιους που κάνουν ακόμα και μία ώρα. Στην πρώτη μας στροφή μια πέτρα μας πρόγκριξε μια πέρδικα που σηκώθηκε και χάθηκε στην κατηφορική βλάστηση. Μακριά μας, χαμηλά στα έλατα, ακουγόταν κάπου κάπου η μονότονη φωνή του κούκου. Κι εμείς ανεβαίναμε και ανεβαίναμε. Δεν ακολουθήσαμε τα μονοπάτια των κοπαδιών για να κερδίζουμε ύψος ανεβαίναμε σχεδόν κάθετα.

Τότε είναι που οι καρδιακοί ρυθμοί ανεβαίνουν.

- Άντε μια ανάσα και φτάσαμε, με καλεί ο Αποστόλης που προπορεύεται και χαράσσει πορεία.

Αλλά οι ανάσες ήταν πολλές. Όσο ανέβαινα τόσο η κορφή απομακρυνόταν. Το ανέβασμα όμως της πλαγιάς σε αποζημιώνει με πλήθος από πολύχρωμα λουλουδάκια και τους μωβ κρόκους στο ξέχινο.

Φτάσαμε στην κορυφή, πήραμε μια βαθιά ανάσα και κοιτάξαμε τριγύρω. Χάνεται το βλέμμα σου στις διαδοχικές βουνοκορφές. Μπροστά μας το Νεραϊδοχώρι κι αριστερά τα βουνά του Μετσόβου. Πίσω μας μακριά ξεχωρίζουμε τον Αλαμάνο και του Χατζή. Στο βάθος χιονισμένη η πολύτραγουδισμένη Κωστελάτα.

Φέτος πήγαμε νωρίς στο Αυγό και προλάβουμε και τα τελευταία χιόνια. Οι νένες ήταν από τις πρώτες, οι άλλες περιμένουν να σηκωθεί το χιόνι. Φυτρώνουν σε παλιοκόπρια σαν να τις έσπειρε ανθρώπινο χέρι. Σε κάνα δυο μεριές στο Αυγό και πολλοί τις έχουν ακουστά αλλά λίγοι τις ξέρουν από κοντά. Είναι όμως αρκετές για όλους τους λάτρεις της γεύσης τους. Άγριο σπανάκι το λένε οι υποψιασμένοι. Μέχρι και τα γελάδια τις λιγουρεύονται και πρέπει να τα προλάβεις γιατί είναι και λαίμαργα.

Τις μαζέψαμε γρήγορα, τις φортωθήκαμε και πήραμε τον κατήφορο. Δύσκολος ο ανήφορος αλλά και στον κατήφορο δεν ελέγχεις τα κουρασμένα πόδια σου. (χάθηκε το ίσωμα! που θα 'λεγε κι ο γαϊδαρός). Σε μία ώρα ήμασταν στη βάση μας.

- Και είναι τόσο νόστιμες θα αναρωτηθεί κανείς και αξίζει τόσο κόπο;

- Αν προσθέσεις στη γεύση τους και την ιδέα ότι τρως λαχανικό από τα 2.000 μέτρα είναι νοστιμότετες.

Αποστόλη, του χρόνου θα είμαστε πάλι εκεί.

Συμπέρασμα: Νένες ούτε ζητάς, ούτε δίνεις!!!

Καλαντζής Θανάσης
Μεσοχώρα

Ερχόμαστε από μακριά

και πάμε μακριά...

Φωτογραφία τραβηγμένη από το σημείο όπου υπάρχουν τα ερείπια του αρχαίου χωριού, αριστερά του Αετού και πάνω ακριβώς από τον Άσπρο. Θέα και ορατότητα προς το πέρασμα από τη Θεσσαλία στην Ήπειρο. Τυχαία επέλεξαν αυτό το σημείο οι πρόγονοί μας; Θα περιμένουμε τις απαντήσεις των ερευνητών!

Τώρα που σαρίζουν τα χωράφια που ξελάκωσαν οι νεότερες γενιές διαπιστώνουμε το βάθος των ερειπίων του αρχαίου χωριού.

Ο Ηλίας Τσάκαλος στο χωράφι του Λία-Τόλη μας δείχνει ερείπια τα οποία εικάζεται ότι ανήκουν σε αρχαίο ναό.

Διάσπαρτα
κεραμίδια, σημάδια
μιας άλλης εποχής.

Τοίχος, κατά τις διηγήσεις των παλιότερων, σημάδι του αρχαίου ναού!

Με λαμπρότητα ο εορτασμός της Αγίας Κυριακής

Για μία ακόμη φορά με ιδιαίτερη λαμπρότητα γιορτάστηκε η μνήμη της Μεγάλης του τόπου μας Αγίας, αυτής της Αγίας Κυριακής.

Πλήθος πιστών από τη ευρύτερη περιοχή κατέκλυσε τον μοναστήρι και με θρησκευτική ευλάβεια προσκύνησε την εικόνα της και παρακολούθησε το ύψωμα της Αγίας και τη Θεία Λειτουργία!

Λαθών, συνέχεια...

από administrator pahtouri.blogspot.com

Για άλλη μια φορά αποδείχτηκε ότι πέφτουμε... διάνια στις προβλέψεις μας, αφού κανονίστηκε ήδη στο Παχτούρι να πάρει... τριετή (ναι, καλά διαβάσατε, Ζετή!) παράταση για το μαγαζί ο Θανάσης!

Προσοχή: Παράταση δόθηκε, ο Θανάσης δεν πήρε μέρος στη δημοπρασία και δεν ήταν ο μοναδικός ενδιαφερόμενος, μην μπερδευόμαστε....

Γιατί αν ο Θανάσης ήταν ο μοναδικός ενδιαφερόμενος στη δημοπρασία, τα πράγματα θα ήταν εντελώς διαφορετικά... Του Θανάση του ανατέθηκε το μαγαζί...

Μια βιαστική και αγχωτική απόφαση, η οποία πάρθηκε άρον - άρον ώστε να εξασφαλιστεί ότι το Παχτούρι δε θα μείνει χωρίς καταστηματούχο τα επόμενο 3 χρόνια... Για μετά από 3 χρόνια, βλέπουμε, σου λέει...

Και όπως είχαμε γράψει πριν από κάνα δυο βδομάδες, ο Θανάσης είναι ο μόνος που... τριβεί τα χέρια του, αφού φαίνεται πόσο αναγκάσιος είναι πια για το χωριό και έχει πλέον το πάνω χέρι για το τι θα κάνει με το μαγαζί...

Θα κάνει ότι θέλει, όπως θέλει, χωρίς κανένας να τολμήσει να του πει και κουβέντα... Αν δεν ήμουν εγώ, σου λέει, ποιος θα ήταν;

Τα πράγματα αυτά είναι εντελώς αναμενόμενα και είχαμε εξηγήσει και προηγουμένως τους βασικούς λόγους που ένας καταστηματούχος ή ένας επιχειρηματίας δε θα τολμούσε μια επένδυση στο Παχτούρι αυτή τη δεδομένη χρονική στιγμή...

Η τριετής όμως παράταση που πήρε ο Θανάσης είναι λάθος... Αν ενδιαφερόμασταν πραγματικά για να έχουμε σωστές υπηρεσίες στο Παχτούρι τις λίγες ημέρες που παραθερίζουμε εκεί και αν υπήρχε έννοια για τους λιγοστούς κατοίκους που μένουν κάποιους λίγους μήνες στο Παχτούρι, δε θα δινόταν ποτέ τριετής παράταση σε μία ήδη δοκιμασμένη συνταγή...

Και αυτό γιατί:

Πρώτον: Με την τριετή παράταση δημιουργείται μια εντύπωση μονοπωλιακού καθεστώτος για το μαγαζί, δηλαδή ότι το μαγαζί μπορεί να ανατίθεται (χωρίς δημοπρασία) στον οποιοδήποτε για μεγάλο

χρονικό διάστημα...

Γιατί τρία χρόνια να γίνει δημοπρασία ξανά, είναι πολλά...

Και μόνο η εντύπωση που δίνεται ότι οι Παχτουριώτες κανονίζουν μόνοι τους τα του μαγαζιού, κόβει αμέσως την όρεξη για οποιονδήποτε θα ήθελε να δοκιμάσει την τύχη του στο Παχτούρι με το μαγαζί... Αν ο Θανάσης έπαιρνε παράταση για ένα μόνο χρόνο, δε θα το λέγαμε αυτό...

Δεύτερον: Πότε ρωτήθηκε ο κόσμος αν θέλει να έχει καταστηματούχο το Θανάση για άλλα τρία χρόνια για να του δοθεί η παράταση; (Γιατί δε μαζεύτηκαν υπογραφές και γι' αυτό; Χα, χα!!) Αν ο κόσμος θέλει το Θανάση κανένα πρόβλημα. Το ξέρουμε αυτό όμως; Και αν ναι, ποιος το λέει και με τι δεδομένα μιλάει;

Μήπως αυτή η απόφαση έπρεπε να είναι απόφαση μιας λαϊκής συνέλευσης στο χωριό; Μήπως έπρεπε να δοθεί παράταση μόνο για το καλοκαίρι και ο κόσμος τον Αύγουστο να αποφασίσει αν θα δοθεί η τριετής παράταση; Δε θα ήταν καλύτερα έτσι;

pahtouri.blogspot.com, 27 Μαΐου, 2009

Πηγή: www.dovroi.gr

από το αρχείο του Κώστα Λ. Βασιλάρα

Από το πλούσιο αρχείο του συνεργάτη μας Κώστα Βασιλάρα ζητήσαμε και θα δημοσιεύουμε σ' αυτή τη στήλη φωτογραφικό υλικό και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο μας ταξιδεύει πίσω στο χρόνο.

Παχτούρι, Καλοκαίρι 1969.

Διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Φώτης Βασιλάρας, Γιώργος Βασιλείου, Κώστας Ζιούτος, Παπα-Κώστας Μαντέλος, Νίκος Κώστας, άγνωστος Ιερέας, Χρήστος Λάκκας, Αποστόλης Οικονόμου, Αλέκος Τσιαντής, Νίκος Σιαφλέκης, Αριστείδης Οικονόμου, Γιώργος Χρηστάκης, Θανάσης Χρηστάκης, Τάσος Ζιούτος, Ανδρέας Καραβίδας.

Καθιστοί από αριστερά: Κώστας Βασιλάρας, Χρήστος Μπόλλης, Παναγιώτης Μπόλλης, Αποστόλης Βασιλάρας, Ηλίας Μπόλλης, Αποστόλης Κατοαρός, Λεωνίδα Οικονόμου, Θανάσης Κατοαρός, Ηλίας Κ. Λύτρας.

Πανηγύρι Λαφίνας, δεκαετία του '60.

Φωτό Βαγγέλης Βλάχος.

Διακρίνονται από αριστερά: Γιώργος Γρ. Βλάχος, Γιώργος Δημ. Βλάχος, Ευάγγελος Κοριμέτζας, Νίκος Αναστασίου, Αθανάσιος Στασινός

Λογγά Αετού 03/08/1977. Μετά από ποδοσφαιρικό αγώνα Παχτούρι - Αετός.

Μεταξύ άλλων διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Κώστας Μάστορας, Δημήτρης Κώτσης, Θανάσης Κατοαρός, Κώστας Πλής, Χρήστος Καρανάσιος, Νίκος Πλής, Αποστόλης Τσιρογιάννης, Κώστας Βασιλάρας, Κώστας Καρανάσιος, Βασίλης Κούτρας, Φώτης Κόγκος, Νίκος Γ. Τσάκαλος, Βασίλης Λύτρας.

Καθιστοί από αριστερά:

Κώστας Λύτρας, Παναγιώτης Μπόλλης, Φώτης Μπόλλης, Παναγιώτης Μάστορας, Νίκος Η. Τσάκαλος, Βαγγέλης Βακόλας, Παντελής Τσάκαλος, Γιώργος Μπανταβάνης, Γρηγόρης Μπανταβάνης, Σωτήρης Τσάκαλος, Ηλίας Λύτρας, Γιώργος Βακόλας.

Παχτούρι, Προφήτης Ηλίας, 06/08/1977.

Διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Κώστας Βασιλάρας, Γιάννης Τσαμπάζογλου, Νίκος Πλής, Μαρία Μπίτα.

Μεταξύ άλλων διακρίνονται καθιστοί από αριστερά: Γιώτα Μπανουζα, Λεωνίδα Οικονόμου, Στέλλα Μπανουζα, Κώστας Πλής, Σούλα Κούτρα, Βίκυ Λάκκα.

Ιούνιος στη Λαφίνα

Όταν κάποιος φτάνει σ' αυτή την περιοχή, στην ορεινή περιοχή τ' Ασπροποτάμου (γιατί άραγε τα χωριά μας αναφέρονται χωριά της Μεσοχωράς και όχι τ' Ασπροποτάμου;) με τα γραφικά χωριουδάκια, τον Αετό και τ' Αρματολικό, την Κορυφή και τη Λαφίνα, τη Νεράδα και το Παχτούρι, μένει πάντοτε κατάπληκτος από τη μαγευτική εικόνα που προβάλλει εμπρός του.. Στέκεις και αντικρίζεις τριγύρω σου την πρασινάδα της Άνοιξης - εδώ πάνω πάντα αργά να έρθει η Άνοιξη - χαίρεσαι τα χρώματα του τόπου και το γλυκάλαλο τραγούδι τ' αηδονιού, τα πνευμόνια σου γιομίζουν με το μοσχοβολάτο αεράκι και δε μπορείς να μη θαυμάσεις το μεγαλόπρεπο τοπίο των βουνών που πλέκουν γύρω σου στεφάνι. Δε μπορείς να μη χαρείς τα τρεχούμενα νερά, τα δάση με τις βελανιδιές, τις ελατοσκέπαστες κορφές, τον Ασπροπόταμο. Μέσα σου ξυπνούν οι θρύλοι και οι παραδόσεις του τόπου και ασυναίσθητα μονολογείς: Ωραία μέρη, απεριγράπτη ομορφιά! Σιωπηλή στέκεται η Λαφίνα. Εκεί στην πλαγιά την καταπράσινη. Με τα σπίτια σχεδόν ακουμπημένα το ένα σ' άλλο, σα να θέλουν πολλές φορές να κρατήσουν το διπλανό τους. Σα να θέλουν να βοηθηθούν αναμεταξύ τους, μη σωριαστούν κάτω από τα γηρατεία τους. Παρόλο που είναι πρῶτο το χωριό ανασαίνει βαθιά και "ξεροβήχει" στη διαπεραστική δροσούλα του Ιούνη. Τα χιόνια αντίκρου στην Κωσπηλάδα δεν έχουν λειώσει ακόμα. Αλλά και ο αγέρας, χειμώνα - καλοκαίρι, που φυσά από το Αυγό διαπερνά το κόκαλο. Καλημερίζει τους μόνιμους κατοίκους που φαίνονται κάπως παράξενοι. Δε μπορείς να πεις περιέργοι ή φοβισμένοι, αλλά κάπως συνεσταλμένοι και με βλέμμα απελπισίας. Κι αυτό μόνο μέχρι ν' αντικρύσουν κάποιον επισκέπτη, κάποιον συγχωριανό απ' αυτούς π' ανέβηκαν για να ψηφίσουν. Τότε ευθής σα να χαλαρώνουν και θέλουν να πουν κάτι, να ξεσπάσουν.

Είναι βλέπεις και η σκιά της εγκατάλειψης που

τριγυρνάει σα φάντασμα και φοβίζει και πληγώνει τις καρδιές. Ακόμα κι αυτά τα κεράσια, που αυτή την εποχή ο τόπος είναι γεμάτος, σα να έχουν χάσει τη γλυκά τους. Ζητούν κι αυτά χείλη για να νοστιμέψουν.

Λίγοι έχουν απομείνει στη Λαφίνα. Δε μπορεί να ξεριζωθεί η ψυχή τους απ' αυτό το χώρο. Τους κρατά όπως τη μέλισσα το μέλι. Τόσα και τόσα πέρασαν σ' αυτόν τον τόπο. Τώρα να φύγουν; Πως ν' αφήσουν τα σπίτια τους; Πονάει ακόμα η πλατούλα τους από την πέτρα που κουβάλησαν για να τα κτίσουν. Με ιδρώτα και αίμα τ' έχουν ποτισμένα. Γι' αυτό "νυχτοξημερώνουν" στις παγωμένες γωνιές, με την ελπίδα να τις ξαναβούν κάποτε ζεστές. Τα μάτια των Λαφινιωτών (όπως και των άλλων ορεινών) έχουν μια ζεστή αγάπη φιλοξενίας. Θα σε καλωσορίσουν με το χαμόγελο στα χείλη και δε θα σ' αφήσουν να φύγεις χωρίς να σε "φιλέψουν". Θα δημιουργήσουν μια φιλική, για να μην πω συγγενική ατμόσφαιρα. Θα σου πουν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, χειμώνα - καλοκαίρι. Την πιο πολύ ώρα όμως θα σου μιλήσουν για τα παλιά, τα ωραία εκείνα χρόνια, που το χωριό έσφυζε από ζωή, που στα σοκάκια ακούγονταν τα ξέγνοιαστα ξεφωνητά των παιδιών, που όλο το χωριό ήταν ένα, είτε σε χαρές, είτε σε λύπες.

Φεύγοντας και παίρνοντας το δρόμο για την "υποτιθέμενη φυσιολογική ζωή σου", αφήνεις πίσω τη ζεστασιά των "κουρασμένων" αυτών ανθρώπων και το παραποινιακό βλέμμα τους, στο βάθος του οποίου όμως φωλιάζει και η ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Και το μόνο που κάνεις, είναι να πουν κείνη να ξεναβρεθείς γρήγορα κοντά τους...

Γράφει ο Αθανάσιος Στεργίου Λιάπης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

- Στις 7-6-2009 στον Ιερό Ναό Αγίου Θωμά στα Ανταλλάξιμα Τρικάλων τέλεσαν τους γάμους τους οι συνδημότες από το Αρματολικό Ευάγγελος Ρομοσιός και η Δήμητρα Καραγεώργου του Βαΐου.
- Στις 20/6/2009, στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίας Θησείου, τέλεσαν τους γάμους τους η συνδημότισσά μας από τη Λαφίνα Χρυσούλα Βλάχου του Αποστόλη και ο Φώτης Σωτηρόπουλος.
- Στις 27-6-2009 στον Ιερό Ναό Τεσσαρών Μαρτύρων Ρεθύμνου τέλεσαν τους γάμους τους ο συνδημότης μας από

το Παχτούρι Νικόλαος Γούλας του Κων/νου και η Νίκη Μανουσάκη.

• Στις 11/7/2009, στον Ιερό Ναό Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στον Υμητρό, τέλεσαν τους γάμους τους ο συνδημότης μας από το Παχτούρι Στέφανος Καραούλης και η Έλενα Παπασταμάτη.

Βάπτιση

• Στις 1-3-2009 στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Πετρούπολης ο συνδημότης μας από την Κορυφή Δημήτριος Χονδρός του Ηλία και η σύζυγος του Μαρία Κατσαρού βέπτισαν το γιο τους και τον ονόμασαν Ηλία.

• Στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Γλυφάδας ο συνδημότης μας από το Παχτούρι Ηλίας Τσιούνης και η σύζυγός του Ελένη Πανούση βάπτισαν το γιο τους και τον ονόμασαν Κωνσταντίνο.

Θάνατοι

• Στο Χαϊδάρι στις 4-6-2009 απεβίωσε η συνδημότισσά μας από την Κορυφή Ελευθερία Στασινού, μητέρα του Διευθυντή του Νοσοκομείου Αρτας Παύλου Στασινού.

• Στην Αθήνα στις 8-6-2009 απεβίωσε η συνδημότισσά μας από την Λαφίνα Μαίρη Πουλιανού (σύζυγος Αλέκου Φλούδα).

Σιωπή....

Κι ο ήλιος θάμπωψε... και το φεγγάρι αργά - αργά, προβάλλει μελανό... Φεύγοντας η Άνοιξη, μας άφησες μονάχους... ορφανέψαμε όλοι μας μαζί με τα τρία παλικαράκια σου...

Ορφάνεψε το χωριό π' ανταμώναμε τα καλοκαίρια κάτω από το γέρικο δένδρο, εκεί στην πλατεία... σωπαίνουν τα' αηδόνια σήμερα το λάλημα το γλυκό τους...

Πένθιμη η μέρα... όλα σωπαίνουν, όλα σε ψάχνουν... τα ρόδα μαράθηκαν κι ο αγέρας δε σείεται, καλόκαρδη Μαίρη... άπνοια για το χαμό σου...

Τώρα, που είσαι με τους αγγέλους μονάχα μια υπόσχεση... θα σε θυμόμαστε, θα ζεις ανάμεσά μας... θα σε καρτεράμε στα όνειρά μας έτσι χαρούμενη κι ευγενική όπως ήσουν και στη ζωή... Καλό σου ταξίδι Μαίρη...

Αθανάσιος Στεργίου Λιάπης
(Για το χαμό της Μαίρης συζ. Αλέκου Φλούδα)

Μαντάτο...

Μαντάτο φέρνει ο άνεμος, στον ήλιο πικραμένους, χάθηκε ο Θοδωρής, ο χλιαγαπημένος...

Κι ο ήλιος εσκοτεινίασε και έκρυψε το φως του, σκοτάδι έριξε στη γη, για να μη βλέπει εμπρός του...

Για να μη δει το άδικο, για να μη δει το κρίμα, για να μη δει τον αητό να τον σκεπάζει μνήμα...

Εκεί ψηλά που βρίσκεται με άλλα παλικάρια, δώσ' του το φως σου ήλιε μου, μην είναι στα σκοτάδια...

Ήταν λεβέντης και καλός μη μείνει πικραμένος, γιατί γοργά και άδικα, μας άφησε ο καημένος...

Αθανάσιος Στεργίου Λιάπης
(Για το χαμό του Θοδωρή Κουρεμέντζα)

Το βήμα των αναγνωστών μας

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΕΩΡ. ΒΛΑΧΟΥ

Με την παρούσα επιστολή μου θέλω να συγχαρώ τον ανιψιό μου Αθανάσιο Λιάπη για το οδοιπορικό που έγραψε πριν 19 χρόνια και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Φωνή» Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2009.

Ανιψιέ Θανάση θερμά συγχαρητήρια για τα γραφόμενά σου. Μας θύμισες αξέχαστες εποχές που αν και τα χρόνια ήταν δύσκολα οι άνθρωποι ήταν ήσυχτοι και ευτυχισμένοι γιατί ζούσαν στον τόπο που γεννήθηκαν και αγάπησαν από μικρά παιδιά. Δεν είχαν το άγχος που σήμερα μας βασανίζει όλους και ιδιαίτερα εδώ στη μεγαλούπολη Αθήνα. Ζούσαν στην όμορφη φύση και είχαν την ξενοιασιά τους. Ούτε το χιόνι και το τσουχτερό κρύο, ούτε οι βοριάδες και οι νοτιάδες δεν τους φόβισαν. Η γλυκιά ιδιαίτερη πατρι-

δα, η πανέμορφη Λαφίνα τους έδινε ιδιαίτερη δύναμη και κουράγιο. Αγαπητέ μου ανιψιέ μας συγκίνησες πολύ γιατί μας θύμισες πολλά: πολλές τοποθεσίες και όμορφες πηγές που στολίζουν στο χωριό μας. Το πανέμορφο Σιόποτο, ο όμορφος κανάλος, οι Άγιοι Ταξίαρχες και ο Ασπροπόταμος όταν διαβάζονται στις στήλες της εφημερίδας, σου προξενούν συγκίνηση και ευχαρίστηση, σου αγαλλιάζουν την ψυχή και παίρνουμε κουράγιο να ζούμε με την ελπίδα πως γρήγορα θα ξαναδιαβάσουμε τόσο χαρούμενα νέα, όσα το δικό σου οδοιπορικό μας θύμισε. Θερμά συγχαρητήρια αγαπητέ μου ανιψιέ!

**Ο θεός σου
Ευάγγελος Γ. Βλάχος**

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΒΑΣΩ ΠΑΤΑΒΟΥΚΑ-ΤΕΝΤΟΛΟΥΡΗ

1989-2009

Περάσανε 20 χρόνια από τη στιγμή που εντάχθηκα στο κοινωνικό σύνολο της περιοχής αυτής. Τα πρώτα 10 χρόνια εργαζόμενη σαν νοσηλεύτρια στην Τεχνική εταιρία ΑΕΓΕΚ απ' όπου και γνώρισα τους περισσότερους ανθρώπους της Δ. Κ. Νεράιδας.

Τα άλλα 10 παντρεμένη πλέον με το Βάιο Τεντολούρη συνεχίζω να βρίσκομαι μόνιμα πλέον στο Αρματολικό όπου βρίσκεται το σπίτι μου και ο τόπος εργασίας μας.

Γεννημένη στην Αηδόνα Καλαμπάκας και μεγαλώνοντας με τα ήθη-έθιμα και μια ξεχωριστή νοοτροπία των ανθρώπων, δυσκολεύτηκα πολύ να προσαρμοστώ στα εδώ δρώμενα. Κατόρθωσα με τον τρόπο μου να αγαπηθώ από όλους τους ανθρώπους και να ενταχθώ κι εγώ στο γενικό σύνολο προσπαθώντας να ενεργοποιούμαι σε όλες τις κοινωνικές - πολιτικές και εκκλησιαστικές εκδηλώσεις. Έτσι, όλοι μαζί κατορθώσαμε να έχουμε και να δείχνουμε προς τα έξω ένα όμορφο απ' όλες τις απόψεις χωριό. Ο πρόεδρος μας κ. Ηλίας Καραγεώργος όπως και οι εκάστοτε κοινοτικοί σύμβουλοι και πάρεδροι ήταν πάντα στο πλευρό μας, ότι και να τους ζητήσαμε δεν μας αρνήθηκαν ποτέ τίποτε. Μ' αυ-

τό τον τρόπο γίνανε πολλά και αξιόλογα έργα τα οποία έδωσαν άλλη εξαιρετική εμφάνιση στην εικόνα του χωριού.

Στην εκκλησία, με τον Ιερέα μας αιδεσιμότατο Κων/νο Πλαστάρα, προχωρήσαμε σιγά σιγά με αγώνα και κάναμε την εκκλησία μας ένα όμορφο στολίδι στο κέντρο του χωριού. Την θαυμάσανε όλοι οι κάτοικοι των άλλων χωριών και μάλιστα βραβευτήκαμε για την εικόνα από πολλές ομάδες και από τον ίδιο τον κ. Ηλία Καραγεώργο.

Ο Σύλλογός μας, ένα άλλο εξαιρετικό κομμάτι του χωριού, ήταν πάντα παρόν σε όλες τις εκδηλώσεις και παραστάσεις του χωριού. Με τον ετήσιο χορό που διοργάνωνε συγκέντρωνε όλους τους κατοίκους του χωριού και περνούσαμε μια ωραία βραδιά βλέποντας ο ένας τον άλλον και ανταλλάσσοντας απόψεις για όλα όσα μας απασχολούσαν. Όλα αυτά μέχρι πριν 2 χρόνια που ανατράπηκαν τα πάντα λες και είναι άλλοι άνθρωποι τώρα αυτοί οι ίδιοι που προσέφεραν τόσα πολλά. Από τις προηγούμενες εκλογές άρχισαν να εμφανίζονται τα πρώτα μίσση, έχθρες, λόγω άσχημα από παντού και για παντού. Οι καθημέρες κοπήκανε και τα βέλη στράφηκαν εναντίον όλων από όλες και προς όλες τις κατευθύνσεις.

Ο σύλλογος διαλύθηκε χωρίς να προσπαθεί κανείς να τον ανασυγκροτήσει. Δικαιολογίες και διάφορες προφάσεις από στόμα σε στόμα διαδίδονται χωρίς κανένα σοβαρό λόγο και αποτέλεσμα. Η εκκλησία βιάζεται από παντού λόγω βλασφημίες κινήσεις εγωισμού και σιδηρήποτε άλλο μπορεί να βάλει ανθρώπου νους γίνεται. Στο έλεος πλέον χωρίς να υπάρχουν άνθρωποι και επίτροποι ικανοί να τη στηρίξουν και κλοντας ο καθένας τη δική του πολιτική οδεύει προς το άγνωστο.

Βλέποντας αυτά τα φοβερά πράγματα, μη μπορώντας να καταλάβω το «γιατί» αποφάσισα σαν «ξένη» για σας που είμαι και βλέποντας διαφορετικά τα πράγματα να γράψω αυτά τα λίγα. Θέλω τελειώνοντας να παρακαλέσω τους μεγαλύτερους και να συμβουλευτώ τους νεώτερους να σκύψουμε όλοι στα προβλήματα αυτά, να ρίξουμε λίγο νερό στο κρασί μας. Όλοι να αφήσουμε στην άκρη τα πείσματα, τις έχθρες, τους εγωισμούς και τα κουτσομπολιά και να ασχοληθούμε όλοι σοβαρά έτσι ώστε να ξανακάνουμε το χωριό μας ένα «μικρό Παρισάκι» ώστε να το ζηλεύουν όλοι.

**Ευχαριστώ
που με φιλοξενήσατε.**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΥΤΡΑ

Στις 9 Ιουνίου η Σοφία Χρ. Λύτρα εκεί που καθάριζε την κουζίνα της δέχθηκε επίθεση από ένα δηλητηριώδες κουνούπι. Εκείνη το κυνήγησε για να το σκοτώσει και εκείνο αφού την τσίμπησε έπεσε νεκρό. Εκείνη τη στιγμή ένοιωσε πόνο μεγάλο και άρχισε να κάνει μια φουσκάλα ανάμεσα στα δάκτυλα.

Αφού δεν υποχώρησε ο πόνος για δύο ημέρες καταφύγαμε στο κέντρο υγείας Βουλγαρελίου, όπου παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες (ορός κ.λ.π.). Κατόπιν επιστρέψαμε στο χωριό, όμως ο πόνος και το πρήξιμο γινόταν πιο έντονο. Την Κυριακή το απόγευμα καταφύγαμε πάλι στο κέντρο υγείας Βουλγαρελίου όπου μας περίμεναν δύο νοσοκόμες και η διευθύντρια Τσάκα Ζαμπίνα, η οποία αφού είδε το χέρι ότι χειροτέρευε και χρειαζόταν επέμβαση πήρε τηλέφωνο το νοσοκομείο της Άρτας για να μας περιμένουν στα έκτακτα περιστατικά.

Έτσι καταφύγαμε στο νοσοκομείο Άρτας. Είδαν το τραύμα ότι ήταν σοβαρό κι αμέσως η ασθενής εισήλθε στο χειρουργείο όπου και της έγινε επέμβαση. Το πρήξιμο δεν σταμάτησε και έφτασε μέχρι τον ώμο. Έτσι έγιναν άλλες δύο επεμβάσεις. Εκεί παραμείναμε 16 ημέρες ώστε να φύγει το πρήξιμο και κάθε μέρα γινότανε αλλαγές και αντιβιώσεις ώστε να περάσει εντελώς.

Εγώ έζησα κοντά της όλη αυτή την κατάσταση

μέρα νύχτα, χωρίς να γνωρίζω κανέναν στο νοσοκομείο. Όμως τα αμέτρητα τηλεφωνήματα κάθε στιγμή από τους συγγενείς και φίλους μου με έκαναν να αισθάνομαι ότι ήταν κοντά μου και μου έδιναν θάρρος και κουράγιο.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο της κοινότητας Ηλία Καραγεώργο, ο οποίος πήρε τηλέφωνο τον χειρουργό γιατρό Παύλο Στασινό και με βοήθησε πάρα πολύ. Να ευχαριστήσω τον Κώστα Βασιλάρα του Λεωνίδα που μου σύστησε ανθρώπους που δεν γνώριζα και με βοήθησαν. Να ευχαριστήσω τον συμπατριώτη μας Σπύρο Νεραϊδιώτη, ο οποίος διαμένει στην Άρτα, για το ενδιαφέρον του. Όλους τους χειρουργούς που διαθέτει το νοσοκομείο Άρτας και κυρίως τον διευθυντή Κώστα Παπαμιχαήλ. Τον αναπληρωτή διευθυντή χειρουργό Παύλο Στασινό, τον επιμελητή χειρουργικής κλινικής Δημήτριο Παπουτσά, τον επιμελητή Παναγιώτη Κουτσούρα και όλο το νοσηλευτικό προσωπικό της τρίτης χειρουργικής κλινικής για το μεγάλο ενδιαφέρον που έδειξαν προς την ασθενή.

Επίσης να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τη διευθύντρια του κέντρου υγείας Βουλγαρελίου Ζαμπίνα Τσάκα, που συνεχίζει ακόμη και σήμερα να κάνει τις αλλαγές στην ασθενή.

Ο σύζυγός της Χρήστος Κ. Λύτρας

Όσα παίρνει... το Dobρόρεμα

Σχολιάζει ο Τρυποφράκτης

Ο υπογράφων με το ψευδώνυμο «Τρυποφράκτης» σχολιάζει την επικαιρότητα, τα παρασκήνια, τα μικρά και τα μεγάλα της ορεινής μας πατρίδας:

- ΝΤΡΟΠΗ για τον Ξυλοδαρμό της Πόπης στον Αετό!
...ντροπή να συμβαίνουν όλα αυτά στον τόπο μας!
...ντροπή να θέλουν κάποιιοι να γκρεμίσουν την προσπάθεια της Πόπης και του Θωμά!

- Πόπη και Θωμά, ο λαός της ορεινής μας πατρίδας είναι μαζί σας
...είμαστε όλοι μας συγκλονισμένοι, όλοι σας συμπαθούμε!
...περαστικά σας και να συνεχίσετε δυναμικά στο μαγαζάκι σας!

- Πόπη, ο Τρυποφράκτης θα σε ξαναπεριμένει στο μαγαζάκι σου στον Αετό ακμαία και υγιέστατη
...με τα θετικά σου και τα αρνητικά σου
...ξέρει ότι τον διαβάζεις και σε θέλει δυνατή για να σε σχολιάζει!

- Βάιο την προκοπή σου δεν την έκανες με Αλβανούς αλλά με τον ιδρώτα σου
...τώρα που δεν έχεις την ανάγκη κανενός, τι τους θέλεις;

- Πού φτάσαμε σοφέ λαέ της ορεινής μας πατρίδας!
...να δεχόμαστε ύβρεις και απειλές για τη ζωή μας για να κλείσουμε την εφημερίδα και τον Τρυποφράκτη!
...και μάλιστα από υποτιθέμενο Παχτουριώτη!

- Κακόμοιρε που μας απειλές και δηλώνεις Παχτουριώτης, ξέρεις που είναι το Παχτούρι;
...τι έχεις προσφέρει στο χωριό σου για να δικαιούσαι δια να ομιλείς;

- Υπάρχει λόγος ή δεν υπάρχει που το κοινοτικό μαγαζί του Αετού έμεινε κλειστό το φετινό καλοκαίρι;

- Λαλίστατε Νίκο πότε διοργανώνεις το επόμενο συνέδριο;
...το συνέδριο του Νίκου!
...μήπως όταν χρειαστείς το βήμα για την υποψήφια προεδρία;

- Πάρεδρε υπάρχει και ο πάνω μαχαλάς στο χωριό σου
...κάτι μου λέει ότι τα λεφτά πήγαν από πάνω, κάτω!
...εδώ ψηφίζουμε κι εμείς!
...και θα ξαναψηφίσουμε!

- Μαζί σου Ανδρέα για το στέκι και τη νεολαία!
...ήθελα να ήξερα από τους εκατό που υπέγραψαν να κλείσει το στέκι νεολαίας στο Παχτούρι, αυτό το καλοκαίρι, πόσοι θα είναι από τους καλύτερους πελάτες του;

- Το καλοκαίρι είμαστε υπέρ στο στέκι για λόγους στομαχικών
...και το χειμώνα κατά για λόγους συναισθηματικούς!

- Μα τι έγινε ο «Κουβάς» της ορεινής μας πατρίδας
...τι κρίμα θεέ μου!

- Μα είναι δυνατόν στην εποχή μας που και οι αστροναύτες ψηφίζουν από το διάστημα, ο σύλλογος της Αθήνας να στέλνει στο σύλλογο του Βόλου γράμματα κι επιστολές;
...με γραμματόσημο ήταν οι επιστολές ή με κούριε;

- Κι αν ο Πανθεσσαλικός σύλλογος ήθελε να συμμετέχει στις εκδηλώσεις αλλά δεν είχε χρήματα, θα αποκλείονταν από την πλατεία του χωριού;

- Πρόεδρε θέλουμε το ΚΕΠ ανοιχτό όλο το χρόνο!

- Τα μάθατε τα νέα για το πρωτάθλημα σκακιού;
...χαμός σας λέω
...ούτε ένας δεν δήλωσε συμμετοχή!

- Πονηρέ που λες ότι είσαι Παχτουριώτης, που μας τηλεφωνείς και λες ότι θα μας σκοτώσεις και θα μας λιώσεις γιατί δεν μας απειλές και δεν μας βρίζεις και δημόσια;
...έτσι έμαθες εσύ, να τηλεφωνείς, να απειλές, να βρίζεις και να κλείνεις το τηλέφωνο;
... πονηρούλη εμείς οι ορεινοί δεν μασάμε από κάτι λεονταρισμούς σαν και τους δικούς σου
...για να σε τιμωρήσει δεν σε ακολούθησε ο λαός της ορεινής πατρίδας!
...καημένο μου!

- Πληροφορίες αναφέρουν ότι μεγαλώνουν οι επιχειρήσεις του Ανδρέα στο Παχτούρι!
...υπογράφει συμβόλαια για αγορά οικοπέδου στου Κρίτσι
...και τι θα το κάνει; Χοιροστάσιο και πτηνοτροφείο!
...γουρούνια και κότες στου Κρίτσι!
...ήδη παρήγγειλε χοιρομάνες έτοιμες να γεννήσουν
...του χορηγήθηκε και άδεια λειτουργίας!
...Ανδρέα, από εσένα δεν το περιμέναμε! Εντός κατοικημένης περιοχής;
...δίπλα από σπίτι; Μα ο ιδιοκτήτης του δεν θα μπορεί να πλησιάσει!
...ήμαρτον θεέ μου!

- Πόσα θά 'θελα να πω! Πόσα θά 'θελα να γράψω! Αλλά, ο σοφός λαός μας δεν μου το επιτρέπει: «**Η σιωπή είναι χρυσός**» λέει και δεν έχει άδικο.

- Γι' αυτό... «**σώπα - λάρωσε καημένο**»!

22 Ιουνίου 2009

Βραδιά πανδαισία από την «ΗΛΙΔΑ»

Τη Δευτέρα 22 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση του Λαογραφικού Ομίλου «ΗΛΙΔΑ». Δεν είναι η πρώτη φορά που την παρακολούθησα και έχω δημόσια εκφράσει το θαυμασμό μου. Όσες, όμως, φορές και αν παραστεί κανείς, είναι και κάτι διαφορετικό και αδύνατο να αποτυπωθεί σε λίγες γραμμές ή και

**Γράφει η Ελένη Γ. Τσακάλου
Φιλολογός - Επιτ. Λυκειάρχης**

σε πολλές σελίδες. Αυτό που ζήσαμε ήταν εκπληκτικό, ασύλληπτο, ήταν βίωμα μοναδικό, ψυχαγωγία, ανάταση ψυχής. Προσήλθα κουρασμένη από άλλες ασχολίες, αλλά αποχώρησα μετά τρεις (3) ώρες πετώντας, ανάλαφρη. Το ίδιο και ο ανηψιός μου ο Γιώργος, ο γιος του Περικλή που ταξίδεψε από το Βανκούβερ, πήγε στην Πράγα για να παίξει χόκεϊ εκπροσωπώντας την Ελλάδα και ήλθε κατευθείαν από το αεροδρόμιο για να απευαισθητοποιηθεί. Έμεινε εκστατικός. Και μέχρι το πρωί να συνεχίζονται, ευχαρίστως θα τις παρακολουθούσαμε χωρίς σημάδια κόπωσης.

Γεμάτο το αμφιθέατρο ακόμη και τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στα επάνω διαζώματα. Γονείς με τα παιδιά τους, ηλικιωμένοι. Μοναδική ή συμμετοχή του κόσμου. Το έβλεπες, το ένοιωθες, το ζούσες ότι χαιρόνταν και διασκεδάζαν με την καρδιά τους. Έμειναν όλοι μέχρι το τέλος, όχι από καθήκον, όπως με χιούμορ ο Παναγιώτης σχολίασε προλογίζοντας τις εκδηλώσεις, αναφερόμενος φυσικά στους επισήμους, όχι στον κόσμο.

«Θα πάρω παρουσίες και στο τέλος». Χαριτωμένο αλλά και αληθινό με τη συνήθεια επωνύμων να σπεύδουν στην αρχή για να ακούσουν να εκφωνείται το όνομα και η ιδιότητά τους ή για δημόσιες σχέσεις και μετά από λίγο οι θέσεις «gesenver» στη διάθεση του απλού πολίτη...

Εντυπωσιακοί χοροί των Σαρακατσαναίων, της Σάμου και της Κρήτης.

Φέτος το κεντρικό θέμα ήταν ο θερισμός με ανάλογο σκηνικό (στάχια, δρεπάνια, αλέτρι) και όλες τις φάσεις αυτών των δραστηριοτήτων. Κανένα πρόγραμμα της Ηλίδας δεν μοιάζει με τα προηγούμενα. Πλούσια από κάθε άποψη. Μουσική, χορός, τοπικές ενδυμασίες. Χαριτωμένο και διασκεδαστικό το σατιρικό τραγούδι της Χίου. Έχει ανάγκη ο άνθρωπος και από τον αυτοσαρκασμό του. Τρόπος λύτρωσης κι αυτός. Παρουσιάστηκαν τραγούδια και χοροί της Σάμου, της Ηπείρου, Σαρακατσανικά, της Καλύμνου. Εδώ έντονη η συγκίνηση του κόσμου με τον «Μηχανικό». Γνωστά τα δράματα των σφουγγαράδων της Καλύμνου. Χοροί της Κεντρ. Μακεδονίας, άγνωστοι σε πολλούς, Μακεδονίας γενικά, Κρήτης, Ανατολικής Ρωμυλίας, Λέρου και Κύπρου.

Υπάρχει η πλάνη ότι χορός είναι απλώς κίνηση των χορευτών με συγκεκριμένα βήματα και ορισμένο σκοπό/ρυθμό. Ο Ροζέ Γκαρωντύ (αναφέρεται στο οπισθόφυλλο του προγράμματος) υποστηρίζει ότι ο χορός είναι αίσθηση και έκφραση στη μέγιστη ένταση της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση, με την κοι-

νωσία, με το μέλλον, με το Θεό. Είναι υγεία, όντως, λέει ο Κομφούκιος. Είναι συμμετοχή, συνεργασία, αυτοσυγκέντρωση, σύμψνοια. Όλοι πρέπει να εναρμονιστούν και να συντονιστούν στο σκοπό του τραγουδιού. Όλοι να πειθαρχούν και να υπακούουν σ' αυτόν που έχει το γενικό πρόσταγμα και την ευθύνη. Κανένας δεν πρέπει να κάνει λάθος κίνηση που θα επηρεάσει τη γενική εικόνα. Η χαρά της επιτυχίας μοιρασμένη σ' όλους τους χορευτές.

Συζήτησα με πολλές κυρίες που συμμετείχαν και που εκφράζανε την ικανοποίησή τους διότι τους γεμίζει τη ζωή. Κέρδος πολλαπλό, άσκηση σωματική, συναισθηματική πληρότητα, χαρά της προσφοράς. Πόσο χρόνο, αλήθεια, σπαταλάμε άδικα και ανούσια, ενώ μπορούμε να μετέχουμε σε έργα δημιουργικά. Πόσο περήφανοι νιώθουν οι δημότες της Ηλιούπολης με την «Ηλιδά» τους, το καμάρι τους. Κρίμα που δεν προβάλλεται από τα κανάλια για να λάμψει το φως της και να διαλύσει τον ζόφο που επικρατεί στις πρωινόμεσημεροαπογευματινές αθλιότητες. Θα ενημερωνόταν ο λαός μας πόσο σπουδαίο

πολιτισμό έχουμε.

Αυτό που ζήσαμε ήταν ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ. Ήταν ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ και συγχαρητήρια σε όλους τους συντελεστές και τους συμμετέχοντες χορευτές όλων των ηλικιών. Θεέ μου, τι υπερθέαμα φανταστικό ήταν αυτό με μικρά παιδιά 6-8 χρόνων να σέρνουν το χορό με τη σοβαρότητα μεγάλου και την αθωότητα του μικρού παιδιού. Άψογη κίνηση όλου του σώματος. Το κοινό σηκώθηκε από τις θέσεις του και ζητωκραύγαζε με παρατεταμένα χειροκροτήματα και εκδηλώσεις ενθουσιασμού.

Ο προσεκτικός παρατηρητής μπορεί, πέρα από την αναμφισβήτητη ψυχαγωγία, να διδαχθεί πολλά σχετικά με τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Πόσο μπορούν να μας καταπλήξουν, αν τα ενθαρρύνουμε με κατάλληλους χειρισμούς. Να αναδειξουμε τα ταλέντα τους. Ίσως πολλοί παιδαγωγοί θα έπρεπε να παρακολουθούν παρόμοιες εκδηλώσεις, να πάρουν μαθήματα για το πώς μπορούν να κάνουν θαύματα αξιοποιώντας την ιδιαίτερη κλίση κάθε παιδιού και να μη λέμε ποτέ σ' ένα παιδί «είσαι μικρός, δεν ξέρεις, δεν καταλαβαίνεις, δεν μπορείς».

Έπρεπε να βλέπατε πώς έλαμπαν τα προσωπάκια τους μετά τις εκδηλώσεις αλλά και πόσο συγκεντρωμένα και σοβαρά ή-

ταν πριν. Ένωσαν την ευθύνη για την επιτυχία. Αντιμετώπιζαν θαρραλέα και με σιγουριά την κατάσταση.

Όλοι οι Δήμοι επιβάλλεται να διοργανώνουν παρόμοια δράματα. Όλοι όσοι έχουν ελεύθερο χρόνο να συμμετέχουν και οι γονείς να οδηγούν τα παιδιά τους από μικρή ηλικία σε τέτοιους ομίλους που ανεβάζουν το επίπεδο του λαού, προάγουν και προβάλλουν τον πολιτισμό μας διότι αυτά είναι αγωγή ψυχής, αισθητική καλλιέργεια, καλλιέργεια.

Γυμνάζεται το σώμα, οξύνεται το πνεύμα και αναπτύσσεται η αίσθηση της συνεργατικότητας με τη σκέψη ότι το λάθος που θα κάνει το άτομο έχει επιπτώσεις στην απόδοση της ομάδας. Μέγιστο μάθημα για τη ζωή του ανθρώπου. Υπευθυνότητα, ομαδικότητα. Δεν είναι απλά μια φοκλορική εκδήλωση αλλά μυσταγωγία, επικοινωνία, αρμονία.

Οι πρωταγωνιστές της Ηλίδας κ.κ. Κώστας Βασιλάρας και Παναγιώτης Γκούβας γνωρίζουν πολύ καλά πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή όλων των ηλικιών γι' αυτό όλοι έδωσαν την ψυχή τους για ό,τι ζήσαμε. Τους ευχαριστούμε, τους συγχαίρουμε και ευχόμεστε να έχουν υγεία και εμπνευση να συνεχίσουν να προσφέρουν με το ίδιο μεράκι στον πολιτισμό της χώρας μας.

Ο συνδημότης μας, χοροδιδάσκαλος Κώστας Βασιλάρας και ο πρόεδρος της διευρημένης κοινότητας Νεραΐδας, Ηλίας Καραγιώργος, ανάμεσα σε Παχτουριώτες - μέλη του ομίλου.

Ανάμεσα στους επισήμους της βραδιάς, ο δήμαρχος της Ηλιούπολης, Γιάννης Αναγνώστου, με μέλη του Δ.Σ., ο πρόεδρος της διευρημένης κοινότητας Νεραΐδας κ. Ηλίας Καραγιώργος, ο πρόεδρος Κορυφής Παναγιώτης Τσέλιος, τα μέλη του κοινοτικού συμβουλίου Αποστόλης Τζιόκας και Βασιλέη Μαντέλος.

ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ:

Στην εκδήλωση της ΗΛΙΔΑΣ διακρίναμε, μεταξύ άλλων:
Τον Δήμαρχο Ηλιούπολης Γιάννη Αναγνώστου με μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.
Την Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ Μαριλίτσα Ξενογιαννακοπούλου.
Τον Νομαρχιακό Σύμβουλο Αθήνας Χάρη Πασβαντίδη.
Τη Νομαρχιακή Σύμβουλο Πειραιά και συνδημότησά μας από τη Νεραΐδα Εύη Καρακώστα.
Από το Σουφλί Έβρου τη Δήμαρχο Κακκαλή.
Από τη Διευρημένη Κοινότητα Νεραΐδας τον Πρόεδρο Ηλία Καραγιώργο και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Βασιλέη Μαντέλλο και Αποστόλη Τζιόκα και τον Πρόεδρο Κορυφής Παναγιώτη Τσέλιο.
Από την Αδελφότητα Παχτουριωτών Αθήνας τον Πρόεδρο Γιάννη Κώση και τα μέλη Βιβή Μπόλλη και Στέλιο Σταμούλη.
Από τον Πανθεσσαλικό Σύλλογο Παχτουριωτών Βόλου τον Αντιπρόεδρό του και μέλος του Λαογραφικού Ομίλου «ΗΛΙΔΑ» Νίκο Κατσαρό.
Από το περιοδικό «ΓΛΑΒΑΣ της ΝΕΡΑΪΔΑΣ» τον Χρήστο Μαντέλλο και τον Χρήστο Ντίνο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θα ήθελα μέσω της εφημερίδας να ευχαριστήσω τους συγχωριανούς μου και τους συμπατριώτες μου που με τίμησαν με την παρουσία τους και φέτος όπως κάθε χρόνο, δίνοντας το βροντερό «παρών» στην εκδήλωση του Ομίλου.

Καθώς οι καθημερινές υποχρεώσεις της μεγαλόπολης μας κρατούν σε απόσταση, είναι συγκινητικό και με γεμίζει χαρά και ελπίδα να σφίγγω το χέρι συμπατριωτών μου που με αφορμή την εκδήλωση ερχόμαστε σε επαφή.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω ιδιαίτερα τους συγχωριανούς μου που με τη συμμετοχή τους στα χορευτικά τμήματα του Ομίλου έχουμε την ευκαιρία να αποτελούμε μια συντροφιά, μια παρέα και ένα συνδετικό κρίκο με τα τεκταινόμενα στα χωριά μας.

Κώστας Βασιλάρας